

БЛАГОСВІСНИК

Тема номера:
Християнин
і мораль.

№4, 2007

Поверни мені пам'ять, Боже

Поверни мені пам'ять, Боже.
Дуже боляче буде? Знаю!
Але хай! Хай пече, тривожить.
Дні проходять, літа минають.

Через пам'яті часті провали
Розгубилося найдорожче.
Струхнявіли мости, що мали
Повернути колись на прощу.

В метушні обганяєм роки.
Ні, не прощені! Ми – забуті.
Б'ють на сполох знайомі кроки
Нами зраджених і непочутих.

І підступно буденність сіра
У безпам'ятстві топить душі.
Нам, байдужим, хіба ж до зірки?
Засихають не тільки груші.

Поверни мені пам'ять, Боже.
Дуже боляче буде, знаю.
Але хай! Хай пече, тривожить:
Дні проходять, літа минають.

Хай лікуюча ностальгія
Збавить душу мою від тління.
Краще – біль, каяття, надія,
Ніж багно
летаргічного сновидіння.

Світлана КАСЯНЧИК

Розкажи мені, зіронько

Пітьма вповила надвечір'я.
І ось вже зірки мерехтять.
Вдивляюсь в далекі сузір'я -
Хто зміг би мені розказать
Про давні і дивні події?
Святе народилось Маля,
В пісні колискові Марії
Вслухались і Небо й Земля.

Розкажи мені, Зіронько,
Проспівай мені, мила!
Та мелодія ніжна, врочиста, свята.
Тільки ти пам'ятаєш, коли народила
В ніч різдвяну Марія Ісуса Христа.

Минуле покрилося пилом.
І тільки тоді, як в цю ніч
Ті ж самі зірки мерехтіли.
Що йпротягом довгих сторіч.
Іскринки небесної слави -
Прекрасне, величне, свята -
Співають «Осанна» і «Слава».
Погляньмо ж на небо нічне!

Розкажи мені, зіронько,
Заспівай мені, мила!
Та мелодія неба врочиста, свята.
Тільки ти пам'ятаєш, коли народила
В ніч різдвяну Марія Ісуса Христа.

Світлана КАСЯНЧИК

Видання Церкви християн віри євангельської України

Редколегія журналу:

М. Паночко
М. Синюк
В. Онищук
Є. Мельничук
Є. Абрамович

Головний редактор:
Юрій ВАВРИНЮК

Адреса редакції:
Журнал «Благовісник»,
вул. Вороніхіна, 14а,
м. Луцьк, 43020

Телефони: (0332) 78-99-85
(03322) 544-06

Факс: (0332) 78-97-98

E-mail: blagovis@online.ua

www.blag.org.ua

Розрахунковий рахунок
26000232440001
МФО 303440

в КБ «Приватбанку»
м.Луцьк, код 23253886

Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 3574 від 30.11.98

Над номером працювали:

Віктор МОКІЙЧУК

Ольга МІЦЕВСЬКА

Юрій ТРОЦЬ

Володимир ШОЛОМ

Анна ЯРУГА

Наталія КОРНІЙЧУК

Представник журналу
в Канаді:

Anatoliy Koren
1764 Dingman Dr.
London, ON, N6N107
Canada
тел. (519)685-99-88

Надруковано:

Релігійне товариство
«Місійна книжкова фабрика
«Християнське життя»»

(ВСО ЄХБ), вул. В. Стуса, 3,
м. Луцьк; тел. (0332) 710874

Наклад 3700 примірників

У номері:

<i>П. Бачинський.</i> Про життя, цінності та служіння	4
Людству загрожує небезпека	7
<i>Ю. Вавринюк.</i> Де шукати моральні орієнтири?	8
Мораль без Христа і Христос без моралі	11
<i>В. Попов.</i> Соціальна етика Нового Заповіту	12
Норми поведінки християнина	15
<i>К. Льюїс.</i> Внутрішня та зовнішня мораль	16
<i>Л. Каночкін.</i> Гомосексуалізм у сучасному світі	18
<i>О. Міцевська.</i> Вплив християнської моралі	20
<i>Ю. Вавринюк.</i> Урок християнської етики	22
Жан Кальвін	24
<i>І. Артенні.</i> Чи щасливий я?	28
<i>Ю. Вавринюк.</i> Інтерв'ю з Богом	30
<i>М. Тихонова.</i> Відкритими очима	34
<i>Г. Рябець.</i> Господь розбудив моє серце	37
Ненсі Зінчик	38
<i>П. Нестерук.</i> Крах ілюзій	43
Поетична сторінка. Святлана Касянчик	46
Секрет Божої прихильності	48
Новини	52-53
Свято подяки - 2007	54

*Колаж на першій сторінці обкладинки Віктора Мокійчука,
на другій та четвертій - Галини ВАВРИНЮК*

*У номері використані фото Юрія Костюка, Юрія Вавринюка,
Геннадія Андросова та інтернет-ресурсів*

При передруку посилання на «Благовісник» обов'язкове.

Редакція не завжди поділяє думки авторів матеріалів, що друкуються.

Надіслані матеріали не рецензуються і назад не повертаються.

Сторінка редактора

Не знаю, як ти думаєш, читачу, але як на мене новорічні свята відзначаються занадто часто. Ще не встиг зорієнтуватися в році, що настав, а уже на порозі рік новий. Дуже швидко минає час. Але ще швидше відбуваються зміни навколо нас. Зміни в політиці, економіці, природі, екології, і — зміни у світогляді, в думках, в душах. Мене особисто вражає поспішність, з якою сучасні люди, і, що головне, не лише молодь, намагаються позбутися всього вчорашнього. Особливо це відчутно у сфері моралі. Наші батьки з жахом спостерігають, як поводить себе, живе та думає сучасна молодь. Духовні цінності, які протягом віків вважалися святими та непорушними, нині осміюються та викидаються на смітник історії. Тепер панує нова мораль, яка зводиться до простої формули: моральне все, що мені подобається; справедливе все, що я вважаю за справедливе.

Хтось може зауважити, що це мораль світу цього, що віруючих людей вона не стосується. І — глибоко помиляється. Нова мораль має прямий стосунок до життя Церкви та християн, бо ті ж християни є і членами суспільства. Вони живуть, працюють у ньому — і воно обов'язково впливає на них, хочуть вони цього чи ні. І особливо впливає на наших дітей. Значні зміни відбуваються і в християнському богослов'ї, яке наполегливо намагаються «припасувати» до сучасних вимог. Тепер нікого не здивуєш тим, що деякі церкви благословляють одностатеві шлюби, розлучення, громадянські шлюби.

Тому збереження християнської моралі набуває сьогодні особливо важливого значення. Питання стоїть навіть гостріше, бо вже не цікавляться, що можна, а чого не можна, а запитують, чи взагалі нам потрібна християнська мораль. Це свідчить про глибокий занепад сучасного християнства, якому потрібно не пристосовуватися до навколишньої ситуації, а самому стати світлом та сіллю суспільства. Віруючі не повинні, ховаючись у нірки власної святості, мовчки спостерігати за тим, як розбещується світ, прискорюючи свою загибель. Вони повинні бити на сполох і власним прикладом, власним життям та поведінкою показати, що християнська мораль — не пережиток минулого, не релігія слабаків, а життєве кредо сильної у Бозі особистості.

Нагірна проповідь Ісуса, яку ще часто називають моральним кодексом християнина, — це не просто гарні слова, це те, чим ми повинні жити і чим керуватися у стосунках з людьми та суспільством. Бог, Який є ідеальним втіленням моральності, не міняється з часом, Він той самий, що і дві тисячі років тому. Тому Його слова актуальні і для нас, жителів третього тисячоліття.

Про життя, цінності та служіння

Петро БАЧИНСЬКИЙ

Життя людини досить коротке, і тому не раз обставини змушують нас замислюватися, для чого ми прийшли у цей світ. Особливо це стосується християн, які знають свого Творця. Вони часто розмірковують над своєю долею, своїм призначенням, своєю працею у винограднику Господньому і, хоча б тоді, коли проходять головні віхи життя, роблять переоцінку цінностей. Цьому нас вчить і Священне Писання. Господь через пророка Єремію каже: «На дорогах спиніться та гляньте, і спитайте про давні стежки, де то добра дорога, то нею ідіть, і знайдете мир для своєї душі!» (Єр. 6:16). Ми іноді повинні зупинитися, щоб оцінити, чи в правильному напрямку ми рухаємося.

На питання, чи може християнин, який поклав своє життя на вівтар служіння Господу, залишатися байдужим до того, що відбувається довкола: в сім'ї, в суспільстві, в церкві, відповідь однозначна – ні! Та часто, придивляючись до того, як ми реагуємо на ті чи інші події, можна побачити досить дивні речі. Одні люди стоять горою, відстоюючи якісь свої ідеї, інші байдуже плетуться обочиною бурхливого життя, залишаючись пасивними його учасниками, а ще інші на весь зріст стають посеред дороги,

по якій рухаються люди, ускладнюючи їхнє пересування. І тому в мене виникає питання: чи ті ідеї, які ти, друже, відстоюєш, за які так вперто борешся, потрібні Богові? Чи потрібні вони іншим людям, чи передусім вони важливі для тебе, для задоволення твоїх амбіцій, твого честолюбства? Якщо це так, то ти йдеш одним зі шляхів, про які каже псалмтворець, що вони здаються прямими, але кінець їх — дорога смерті. Якщо ти робиш щось тільки для того, щоб догодити людям, то ти — людинолюбник, і це теж не дуже радує Бога. І тільки тоді, коли ти щось робиш для того, щоб догодити Богові, з бажанням щоб ідеї, які ти відстоюєш, реалізувалися для блага інших людей, то рухайся й далі в цьому напрямку.

А якщо ж ти розгубився в життєвій ситуації і стоїш посеред дороги, не знаючи, куди рухатися, зійди на певний час з дороги, щоб не заважати рухатися іншим, і уважно поспостерігай з боку за цим рухом. Звернися до Бога в молитві і з Його допомогою ти зможеш зрушити з місця і обрати правильний напрямок, що веде до істинно праведної мети. Якщо ж трапилося так, що у твоєму житті сталася трагедія, яка вибила тебе з життєвої колії, — не роби з цього ще більшої трагедії. Пороздумуй про це з молитвою до Господа: якщо через труднощі Бог говорить до тебе, прийми Його поради і вчини так, як Він підказує; якщо твій

випадок схожий на долю Йова, то проголоси разом з ним: «А я знаю — Відкупитель мій живий! Хай буде ім'я Його благословенне». Якщо ж це покарання від Господа, скажи разом з Давидом: «Краще впасти в руки Бога живого». Всім нам треба вчитися чинити правильно в усіх життєвих ситуаціях, пам'ятаючи, що Бог робить усе в нашому житті нам на благо. Коли ми каємося і впокорюємося перед Ним, то опиняємося на правильному шляху і стаємо друзями Божими, такими, наприклад, як Давид. Він не був втіленням досконалості, а простою смертною людиною, яка любила Бога. І за це Бог любив його.

Є багато хороших правил для вирішення життєвих питань, які виникають чи то в сім'ї, чи то в церкві, чи в суспільстві. В основу цих правил покладене біблійне вчення. Чи не найголовнішим я б назвав таке: навчися поважати іншого навіть тоді, коли поважати його немає за що. Кожна людина — Боже творіння, і в неї є крупиця чогось, за що її можна поважати. Чинячи так, ти майже опиняєшся біля мети на шляху досконалості. Випробуй це правило і ти помітиш, що, чинячи так, ти станеш більше поважати й себе.

Життя людини підкоряється багатьом законам, обмеженням, які треба виконувати, щоб не потрапити у неприємну ситуацію. Наприклад, існують державні закони, церковні закони для того, щоб підтримувати певний порядок. І люди потребують цих обмежень, оскільки вони виражають наші життєві цінності. Але найвище благо, найвища мудрість полягає не в тому, щоб ставити комусь обмеження чи заборони і добиватися від інших прискіпливого їх дотримання, а вчити їх і вчитися самому ставити розумні обмеження для себе, своєї сім'ї, церкви. І не тільки ставити їх, не тільки говорити про них іншим, а й дотримуватися їх.

Слово Боже так вчить нас, що ми повинні служити один одному тим даром, який отримали (див. 1 Петр. 4:10). Від того, як ми реалізуємо наше служіння, залежить його ціна. Для того, щоб розібратися, що насправді означає служити, погляньмо на служіння Христа під час Його земного життя. Він, переносячи труднощі життя, нічим не відділяв себе від людей, завжди був серед народу і не брився, якщо до Нього торкалися чи то прокажений, чи блудниця, чи Іван, який любив покласти свою голову Йому на груди. Христос був доступний для всіх. Він був Священником вищого поклику, неймовірної величі та слави. Але разом з тим, ніхто на землі не бачив на Ньому священницьких риз, які апостол Іван побачив тоді, коли був у вигнанні на острові

Патмос. І ми побачимо красу Його величі на небесах, і не тільки побачимо, а й самі будемо перебувати у величі. Але це буде у вічності. Та Він, такий святий, опустився до такого низького становища, що став людиною і провів на землі тихо, але активне життя, без гучних громадських заяв. Собою Він показав нам чудовий приклад того, як нам треба жити на землі і жертвовно служити іншим.

Доти, доки ми не зрозуміємо, що наше призначення полягає не в тому, щоб служити собі, своїм бажанням, облаштуванню свого життя, ми нічого серйозного не зможемо зробити у Божому винограднику. Центром нашого життя є Ісус Христос — і тому мірилом нашого служіння повинні бути не наші розуміння, принципи та стереотипи, а виконання Його священної волі. Кожен з нас повинен зрозуміти, що ми виконуємо не свою волю, ми влаштуємо не свою долю (свою долю ми повинні довірити у Божі руки). Ми повинні правильно зрозуміти завдання свого життя, свого служіння незалежно від того, чи я служитель церкви, чи тільки рядовий член. Тут різниця полягає в тому, що служителю церкви дане більше право і більше можливостей послужити для інших, через що він отримує з рук Пастироначальника більш високу нагороду.

Ми, земні люди, зазвичай оцінюємо своє життя за людськими стандартами. Говорячи про своє служіння, ми іноді вживаємо слово «жертвуємо». І мені здається, що дуже рідко ми вживаємо його правильно. Жертвувати — означає відірвати від себе щось, що дуже цінне для нас і відіграє важливу роль у нашому житті. Жертвувати — означає віддати останнє, як вдова, котра поклала у скарбницю останні дві лепти. Жертвувати — це не чекати, що вже завтра я отримаю з Божої руки у сто крат більше. Якщо я вже завтра отримаю, то що у вічності отримувати буду? Жертва — це «Господи, і мене викресли з книги Твоїєї», як одного разу, заступаючись за Божий народ, казав Мойсей. Жертвувати — це «не Моя воля, а Твоя хай буде». Жертвувати — це хоча б «вважати іншого вищим від себе». Так, це жертва, яку мало хто хоче присвятити Господу заради успіху в служінні своєму Богові і Його народу.

Якщо говорити про Ісуса, то ми знаємо, що Він став великою жертвою за наші гріхи та злочини. І не тільки Його жертвна смерть оцінюється як жертва, але й всі Його земні справи є величезною жертвою. Як же по-іншому назвати те, що Сину Божому іноді не було навіть де голови прихилити, щоб відпочити? А молитва в борінні, коли піт краплями крові стікав з Його святого чола. Як оцінити

те, що Христос цілий день трудився з народом, учив, зціляв хворих, а потім на всю ніч йшов на гору і молився? Це дійсно була жертва, це дійсно було служіння. А ми іноді кидаємо дріб'язок на церковну тарілку і кажемо, що «жертвуємо».

Пам'ятаєте притчу про безплідну смоківницю, про яку садівник просив у господаря, щоб залишити ще на рік. Вона росла один рік, два, три, п'ять років і, зрештою, її час вичерпався. Вона не дала плоду і тому місце її в багатті. Цей приклад підходить і до нашого духовного життя. Якщо людина, отримавши таланти від Господа, не придбає на нього інший таланти, а потім ще інший, то вона швидко вичерпує його. І тоді вона стає непридатною ні для чого.

І, як не дивно, безплідним і непридатним іноді може виявитися й наше богослужіння, в якому народ має отримувати слово настанови з уст служителів і зміцнювати свою душу. Та яка віра збудовується у слухачів, якщо один проповідує з кафедри одне, а інший з тієї ж кафедри — зовсім протилежне? Хто буде виконувати вимоги, які ми ставимо народу щодо духовності, моралі, якщо втрачається довіра до служителів? Бо ж перш ніж люди будуть готові повірити Богові, вони повинні повірити проповіднику. Якщо, наприклад, один каже, що мода в Божих очах щось та значить, а інший — що Бог дивиться тільки на серце і байдужий до одягу та зовнішності людини, то кому має вірити народ? Через такий різнобій у судженнях проповідники не можуть донести сильне дієве Слово Боже до розділення душі та духу, тобто саме до того рівня, на якому воно діє сильно та ефективно. Як би ми не вважали, погоджувалися б чи ні, місія посередників між Богом і людською душею величезна. Зрозуміло, що головним Посередником є Дух Святий. Але місія служителів та проповідників немала. Саме вони повинні донести слово спасіння до розділення душі та духу, де Своєю роботою розпочинає Святий Дух. На жаль, дуже часто саме на цьому відрізку стаються збої через відсутність єдності.

Сильне духовне суспільство — це не споруда, наприклад, кінотеатр, в якому зібралося багато людей на декілька годин, щоб потім розійтися і більше, ймовірно, ніколи в житті не зустрітися.

Церква — це спільність, об'єднана єдиною ідеєю служіння Богові святому і праведному. Церква — це єдиний порив молитви, як було в часи апостолів. Слово «однодушно», яке згадується в Біблії і характеризує першоапостольську церкву, звичайно ж, не означає тільки «приволокти» себе в дім молитви, у величезний натовп людей. Це означає стопроцентно розділити ідею, ради якої ці люди зібралися. Церква — це єднання душ, і тільки тоді, коли її члени зв'язані міцними духовними зв'язками поваги та любові, Бог могутньо діє серед них.

Якщо говорити про служіння людям, то християни мають бути світлом для світу і сіллю землі. Вони повинні навчитися любити, поважати один одного, шанувати Бога і своїх батьків. Від цього залежить здійснення нашої заповітної мрії про неймовірне духовне пробудження. Якщо ми уважно читаємо Слово Боже, то бачимо, що головна місія найбільших місіонерів Івана Хрестителя та Ісуса Христа полягала ось у чому: «Навернути серця батьків до дітей, а серця дітей до батьків» і примирити земних дітей з Небесним Батьком. Як бачите, першим йде примирення земних дітей і батьків, а потім примирення людства з Небесним Отцем. По-іншому бути не може.

Тож цінуймо даром земного життя, який Бог дав нам, щоб ми могли його повністю покласти на вівтар служіння Богові. Покладімо на цей вівтар все найкраще, що Бог подарував нам, а все погане — наші людські амбіції, прагнення піднятися над іншими — хай буде спалене і переплавлене в Господній плавильні.

м. Кент, Вашингтон

Фото Юрія Костюка

Людству загрожує небезпека

19-20 століття характерне небувалою кількістю наукових досягнень, відкриттів та надзвичайно широким освоєнням природних ресурсів. Людина зробила гігантський стрибок вперед і, у своїх очах, — вгору. Великі знання та пізнання таємниць природи, підкорення самої природи своїм забаганкам та потребам піднесли її на такий рівень, що їй Бог вже був непотрібний. Знамениті слова відомого вченого: «Ми не повинні чекати милостей від природи» були сприйняті як наказ до дії. Вирубувалися ліси, підкорювалася цілина, ріки потекли у зворотному напрямку, попутно обертаючи турбіни гідроелектростанцій, ракети долали земне тяжіння. Гордість розпирала груди: людина стала володарем природи!

Але ейфорія несподівано швидко змінилася розчаруванням, а ще пізніше — неприхованою тривоگوю. Кінець 20 початок 21 століття виокремив проблему, про яку не здогадувалися навіть письменники-фантасти. Виявляється, не так-то просто керувати природою. Те, що десятиліття тому вважалося перемогою, виявилось початком нової проблеми — екологічної. І зараз вже ніхто не сумнівається в тому, що планеті завдані такі рани, від яких вона навряд чи вилікується, в тому, що нас чекає розгул стихій та природних катаклізмів, які ми викликали самі. Людству загрожує небезпека!

Саме про це йшлося у вис-

новках світових вчених, які зібралися під егідою ООН, щоб обговорити екологічну ситуацію на планеті.

Огляд екологічної ситуації, який провела ООН, показав, що кожній людині у світі тепер потрібно на третину більше ресурсів для своїх потреб, аніж здатна запропонувати наша планета. Швидкість, з якою люди за останні 20 років стали використовувати земні ресурси, «ставить під загрозу саме існування людства», йдеться у висновках нового дослідження, в якому взяли участь 1400 вчених.

30 % амфібій, 23 % ссавців і 12 % птахів перебувають під загрозою вимирання. Кожна десята велика річка світу щорічно пересихає, так і не досягнувши моря. Ці страшні висновки про стан екології, які озвучила Програма ООН з вивчення довкілля, повинні стати «терміновим закликком до дій». За словами працівників ООН, людство дуже швидко наближається до «точки неповернення». Маріон Титл каже, що втрати, які завдано природі, — значна загроза економіці, і, якщо не вжити заходів, вони поставлять під загрозу економічний ріст. У доповіді розглядався вплив людей на природу, починаючи з 1987 року.

Однією з найбільших проблем було визнано кліматичні зміни, однак не менше хвилювання в експертів викликає стан запасів прісної води, сільськогосподарських угідь та біологічне розмаїття.

Стан Землі:

— Світове населення за 20 років зросло на 34 % і складає 6,7 мільярда людей.

— Щорічний дохід на душу населення виріс на 40 % і склав у середньому 8162 долари США.

— Щорічно у світі зникає 73 тисячі квадратних кілометрів лісу.

— Кожний рік від природних катаклізмів гине 75 тисяч людей.

— 3 мільйони людей щорічно помирають від хвороб, пов'язаних з якістю води.

— 10 мільйонів дітей помирають у віці до 10 років.

— 60 % великих рік світу мають дамби або штучно змінене русло.

— Кількість прісноводної риби за останні 20 років зменшилася на 50 %.

— Більше як у половині міст забруднення перевищує норми, встановлені Всесвітньою організацією охорони здоров'я.

ДЕ ШУКАТИ МОРАЛЬНІ ОРІЄНТИРИ?

Відносність моралі

Питання моральності притаманне будь-якому суспільству, будь-якому окремому індивідууму, його не може обминути жодна релігія, філософія, національна чи державна структура. Взагалі-то мораль і вирізняє людину з-поміж іншого творіння: лише вона має моральні орієнтири і здатна слідувати їм. Доречно було б згадати що ж таке мораль.

Згідно словника це система норм та поведінки людей у ставленні один до одного та до суспільства. Це — спосіб регулювання відносин між людьми, мораль підказує як потрібно і як не потрібно поводитися, проводить грань між добром і злом, честю та безчестям, нормою та ненормальністю, милосердям та жорстокістю. Мораль ставить людину перед вибором, тобто вона може або слідувати, або не слідувати за правилами моралі. Зрозуміло, що тварини не мають такого вибору, вони керуються інстинктом самовиживання і далекі від якої небудь моралі.

Але в такому випадку виникає логічне запитання: а де ті моральні орієнтири і хто їх повинен ставити? Адже в різні часи, в різних людей в залежності від умов та соціального стану можуть бути різними норми моралі. Скажімо, для

примітивних дикунів є звичним і моральним вбити ворога і з'їсти його, що на їхню думку передає силу вбитого. Ще у 19 столітті цілком нормальним вважалося утримувати рабів і використовувати їхню працю. У відомому романі «Розвіяні вітром» є епізод, де родина розореного громадянською війною фермера стоїть перед дилемою: як далі жити після відміни рабства? Рабів для обробки полів немає, а самим працювати для їхнього соціального становища вважалося ганебним. У багатьох народів дотепер існує норма моралі, яка дістала назву кровної помсти: родина особи, якій була заподіяна якась шкода чи смерть, повинна відомстити кривдникові. Для багатьох християн (і навіть не християн, так званих паціфістів) вбивство з будь-якої причини вважається недопустимим, тому вони відмовляються брати в руки зброю та воювати. Вони ж вважають Христові слова «люби свого ворога» моральним правилом, тоді як деякі прихильники ісламу чітко слідують правилу: «Вбий невірного!» Так що тут доречно було б перефразувати відоме прислів'я: «Мораль як дишло — куди повернув, туди й вийшло».

Але кожна тверезомисляча людина скаже: «Е, ні, щось тут не так, повинні ж бути якісь

орієнтири, які не залежать ні від часу, ні від стану суспільства, ні від бажань людини. Бо інакше, за словами апостола Павла «з доброго може вийти зле». Якщо мораллю можна крутити як циган яйцем, то яка ж то тоді ця мораль?»

І справді, навіть історія це підтверджує, з чим погоджуються навіть люди, не дуже високomorальні, що занепад та загибель деяких цивілізацій, народів, імперій безпосередньо пов'язаний з їхньою аморальністю. Але знову ж таки виникає запитання: «А що є абсолютною мораллю?»

Давайте спочатку зупинимося на деяких людських розуміннях моралі.

Ситуаційна мораль

Ситуаційна мораль — це коли я поступаю згідно ситуації, в яку я потрапив. Коли мене оточують хороші люди, я з ними поводжуся по-хорошому, коли кривдять — кривджу і я. Коли вигідно жити чесно, живу чесно, якщо обман та крутість принесуть мені очевидну користь — буду обманювати. Одним словом потрапив до собак — гавкай, між ворів — каркай. Так чинили тисячу років тому, так чинять і зараз мільйони людей. Така мораль дозволяє людям уникати багатьох неприємностей, виживати а нерідко навіть непогано жити.

Фарисейська мораль

Слово «фарисей» в наш час набуло виключно негативного відтінку. Але за біблійних часів це були найбільш шановані та високоморальні представники юдейської громади. Чому ж вони стали поганими? Причина була у їхній поведінці. Вони вчили правильно, жили та поводитися зовні правильно, але мали подвійні стандарти. В душі фарисеїв були далекі від того, чому вчили. Вони просто лукавили, обманювали самих себе та оточуючих. Їхня мораль мала подвійну природу: для людей одна, а насправді зовсім інша. Сьогодні фарисеїв у прямому розумінні вже немає, але скільки є представників цього класу, людей які живуть за фарисейською поведінкою: для оточуючих високоморальних, святих та правильних, а насправді дуже далеких від цього. Цим вірусом заражені усі народи та суспільства. Це хвороба як простих людей, так і високих політиків. До речі, в політиці найбільш поширена фарисейська мораль, причому в демократичному суспільстві її чи не найбільше. Пригадується жарт, в якому один чоловік говорить іншому: «От, добре було б віднайти такий засіб, який би миттєво перетворював поганих, злих людей, злодіїв, бандитів у порядних людей». Другий зі здивуванням його запитує: «А чим тобі не подобаються демократичні вибори?» Жарт жартом, але сучасна політична (і не тільки) мораль переважно керується саме такими принципами.

Гуманістична мораль

Гуманізм попри свою привабливість, ховає у собі значну небезпеку. Саме гуманізм,

возвеличення людини, утвердження її особистого блага як найбільшої цінності стало предтечею атеїзму. При гуманістичних поглядах людина сама собі бог. А отже сама собі має право встановлювати моральні правила. Саме сьогодні цей принцип набув особливо величезного поширення. Так звані демократичні суспільства законодавчо захищають право людини на самовизначення. Тобто, ніхто не має права нікому вказувати, як той має жити та поводитися. Яскравим прикладом цього є так звана боротьба сексменшин за свої права. Гуманістична мораль одна з найпривабливіших, бо при ній єдиним мірилом є власні потреби та задоволення. Її лозунг: «Морально те, що я хочу!»

Диктаторська мораль

Нерідко правила моралі встановлюють диктаторські режими, які ніхто не має права не лише порушувати, але навіть обговорювати чи сумніватися у їх правильності. Людину змушують поводитися проти її моральних принципів чи поглядів. Багато хто з нас ще пам'ятає радянські часи з їхнім атеїстично-ленінським «Кодексом будівника комунізму». Ті, хто не хочуть слідувати цій моралі нещадно переслідуються, а то й розплачуються за відмову життям.

Вимушена мораль

Подібна до диктаторської є вимушена мораль, відмінністю є лише те, що слідувати певній моралі змушують не владні структури, а обставини, час чи суспільна думка. Скажімо, є чимало людей, які за своєю внутрішньою суттю паскуди, а то й справжні злочинці, але суспільна думка,

оточення, в якому вони живуть, закони, за порушення яких можна і за грати загримити, змушують їх хоча б зовні притримуватися загально визнаної моралі. Вони не фарисеї, вони вголос висловлюють свою мораль, просто вимушені так поводитися заради збереження спокою чи певного становища.

Абсолютна мораль

Можна було б ще приводити приклади моралі, яка мала чи має місце серед людей. Але цей перелік та аналіз знову ж таки змушують вдумливу людину задатися запитанням: «А якій же моралі слідувати, щоб не потрапити під вплив отих вище перерахованих моралей, які, ой, як далекі від досконалості». Тим більше, що кожен, хто живе за згаданими принципами, може легко порушити їх і за необхідністю вибрати собі якусь іншу мораль. І ще важливий момент: усі ці моралі сформовані людьми, тобто істотами, які самі по собі не є досконалими, а тому не можуть створити щось досконале. Отже, потрібно шукати особу, яка здатна не лише створити досконалу мораль, але й відповідати цій досконалості та існувати згідно цієї моралі. Погодьтеся, навіть найбільші Вчителі людства не можуть відповідати цим вимогам. А тому напрошується відповідь, що мірилом усякої моралі може бути лише Бог.

Але хтось може відразу ж заперечити: «А чому саме християнський Бог? Хіба інші боги не здатні створити високу мораль?» По-перше, ніхто з богів сам не відповідає тим моральним вимогам, які ставить перед своїми послідовниками. Природа та характер лише Бога Творця є

*Чим ближче людина до Бога,
тим моральніша, і навпаки*

досконаліми та високими настільки, що у них не доводиться сумніватися. Правда, через нашу обмеженість ми не можемо до кінця зрозуміти та досягнути цю велич, мудрість та досконалість. Дехто може навіть звинувачувати Бога у жорстокості, мстивості, особливо тоді, коли читає Старий Заповіт, але така думка може виникнути від того, що людина судить про це зі своєї, людської точки зору. З погляду абсолюту Творець є досконалим з морального боку. По-друге, Бог вимогливий щодо дотримання Своєї моралі навіть до Самого Себе. Щоб не порушити принципів Своєї Абсолютної моралі, Він знаходить неймовірний спосіб повернути грішних, аморальних дітей до Себе — втілюється в людину і в особі Ісуса Христа повністю та беззаперечно проживає життя у відповідності до норм абсолютної моралі. По-третє, лише Бог Єгова через віру в Христа реально робить досконалим, святим та високоморальним найжорстокішого грішника. Він дає такій людині Свою природу та характер, дає здатність та силу жити згідно Його моральних принципів. Причому, мотивом виконання Божих законів стають далеко не ті меркантильні пробудження, про які ми згадували вище, а сам характер Творця: «Оце заповіт, що його Я склав: покладу Я Закони Свої в їхні думки, і на їхніх серцях напишу їх, і буду їм Богом, вони ж будуть народом моїм! І кожен не буде навчати свого ближнього, і кожен брата свого, промовляючи: пізнай Господа! Усі бо вони будуть знати Мене від малого та аж до великого!» (Єв. 8:10-11). І, насамкінець, лише Той, Хто створив Всесвіт, змусив обертатися планети, сходити сонце, проростати насінні, Той, Хто благословив вершину Своєї праці Адама та Єву, поселивши їх у прекрасному саду, лише Той достеменно

знає, що «добре» і що «погано». Лише Він здатний правильно оцінити ситуацію і виробити таку мораль, яка принесе найбільше благо для Його творіння. Але людина, знехтувавши цими вимогами, по суті відкинула Божу мораль, спокусившись на особливі знання, які, за словами Божого противника диявола, Творець приховав від Адама. Диявол просто підсунув людині свою спотворену мораль, замішану на брехні, підступі та бунті проти Творця. З того часу людина і «винаходить» свої моралі, будучи переконана, що настільки мудра, що може це зробити сама. Але, «Називаючи себе мудрими, вони потуманіли... Вони Божу правду замінили на неправду... А що вони не вважали за потрібне мати Бога в пізнанні, видав їх Бог на розум перевернений, — щоб чинили непристойне... » (Рим. 1:18-32).

Правда, навіть прийнявши абсолютну мораль Бога, яку проголосив на землі Його Син Ісус, наочно показавши, що така мораль дієва і життєздатна, можна спотворити і її. Як багато так званих християн в усі віки не стільки проголошували та практикували Господню мораль, скільки ганьбили її тим, що не жили по ній, або «вдосконалювали» настільки, що й годі впізнати. Фактично вони перетворювали її в одну з тих моралей,

про які ми говорили вище, залишивши лише зовнішню християнську «обгортку». Це стало приводом до звинувачень в адресу християнської моралі, її недосконалості та потреби модернізувати. Але ті, хто дійсно живуть за біблійними принципами, не каються в цьому, бо бачать та відчувають особливі благословення такого життя. Можливо, вони мають якісь тимчасові незручності, живучи за такою мораллю, але вони знають, що їхній Бог їх не осоромить. Апостол Іван, який особисто знав Христа, як ніхто інший, на схилі своїх літ звертається до усіх християн: «Діточки, — хай ніхто вас не зводить! Хто чинить правду, той праведний, як праведний Він! Кожен, хто родився від Бога, не чинить гріха, бо в нім пробуває насіння Його. І не може грішити, бо від Бога народжений він» (1 Ів. 3:7-9).

Таким чином чим ближче людина до Бога, тим моральніша, і навпаки. Це влучно висловив російський письменник Ф. Достоевський у своїй знаменитій фразі: «Якщо Бога немає, то можна все». На жаль все більше людей живуть в аморальності, злі та неправді лише тому, що відкинули Бога та Його абсолютну мораль.

Юрій ВАВРИНЮК

МОРАЛЬ БЕЗ ХРИСТА І ХРИСТОС БЕЗ МОРАЛІ

Людина нерідко буває незадоволеною своїм Творцем. Це зокрема стосується і Божих вимог щодо людської поведінки. І це незадоволення зумів хитро посіяти в серця наших праотців Адама та Єви зміш-спокусник. Уже тоді він змусив перших людей засумніватися у добрих намірах Господа. І вони вирішили де-що «підправити» Божі вимоги щодо своєї поведінки.

Подібне «раціоналізаторство» спостерігалось протягом усієї історії людства. І коли Ісус Христос приніс людям нове вчення, найбільш повно відкривши Божі наміри та Його суть як Бога любові, Він тим самим дав нову мораль, тобто принципи поведінки. Багато богословів вважають Нагірну проповідь саме тим «моральним кодексом» кожної віруючої людини. За цими правилами християни жили та будували стосунки між собою, собою та Богом, собою та навколишнім світом. Цю мораль критикували, відкидали, але й до сьогодні мільйони послідовників Христа вважають її єдиною Божою конституцією.

А втім, є чимало людей, які хотіли б її вдосконалити. Точніше, цього хоче сатана, якому не завжди вдається змусити людей порушувати моральні правила Нового Заповіту. Тому він вдається до хитрощів, пропонуючи людям християнську мораль без Христа. Що це значить?

А це значить: нехай людина вірить у Христа як Сина Божого, у правильність евангельських вимог, виконує їх, живе за ними, тим самим завойовуючи авторитет оточую-

чих, але їй не обов'язково віддавати серце Христові і визнавати Його особистим Спасителем. Одним словом, це не перероджена віруюча людина, яка виконує усі евангельські моральні вимоги.

Богові не потрібні такі віруючі. Божий Син прийшов на землю не просто для того, щоб запропонувати нову мораль. Він прийшов, щоб «спасати людей від їхніх гріхів», щоб дати їм нове серце, нові бажання, нові мотиви поведінки. Безперечно, людина, яка живе за евангельською мораллю, гідна поваги, має певні переваги, Бог навіть може її багато в чому благословляти. Дуже добре, що у світських школах України сьогодні пропонується викладання християнської етики. Дітям, які виховуються на жорстокості, на аморальності сучасних відеофільмів, комп'ютерних ігор, так потрібні слова любові та доброти. Але «коли хто не народиться згори, то не може бачити Божого Царства» (Ів. 3:3). Тому християнська мораль без Христа є дорогою, що веде в глухий кут. Справжній християнин повинен на практиці сповідувати повну Євангелію: спасаючу віру в кров Ісуса

Христа і на її основі — високоморальне християнське життя.

Ще однією небезпекою двадцять першого століття у християнстві є проповідь Христа без моралі. Тобто проповідь про те, що для спасіння потрібна лише віра в Ісуса, а так як Бог дивиться тільки на серце, то все зовнішнє не має значення. Одягайся як хочеш, поведься як хочеш, слухай, дивися, що хочеш, головне — май Бога в серці та служи і вклоняйся Йому «в душі». Це також не біблійне вчення. Христос хоче, щоб християни були «світлом», «сіллю» для оточуючих, хоче гармонії між внутрішнім на зовнішнім життям, хоче плодів, які можна бачити наочно. Якщо поведінка, зовнішній вигляд християнина не відповідають моральним вимогам Бога, то є серйозні сумніви стосовно того, а чи він дійсно народжений згори.

Лише гармонія переродженої душі зі зразковою евангельською поведінкою робить християнина евангельським християнином. Христос і мораль, мораль і Христос — це речі які неможливо уявити розрізненими.

Заповіт любові

Будь-яка людина, незалежно від її світогляду, є соціальною істотою. Ніхто не може жити і повноцінно розвиватися самотійно, не вступаючи в певні суспільні взаємостосунки. Зміст та повнота християнського життя, ступінь участі християнина в суспільному житті витікає з характеру його особистісних стосунків з Богом і базується на них. Тут доречно звернути увагу на значення біблійного слова «заповіт». До приходу Ісуса Христа у світ цей термін означав союз Бога та людини у формі договору двох сторін. Людина приймає заповіді Господа, чинить волю Божу на землі, а Бог оберігає та підтримує людину, влаштовуючи її особисте і суспільне життя. «Я Бог Всемогутній! Ходи перед лицем Моїм і будь непорочним! І дам Я Свого заповіта поміж Мною та поміж тобою, і дуже-дуже розмножу тебе», — так сказав Господь древньому патріарху Аврааму (1 М. 17:1-2). У Синайській пустелі через обраного пророка Мойсея Бог оголошує Свою волю народу ізраїльському: «А тепер, коли справді послухаєте Мого голосу, і будете

дотримувати заповіту Мого, то станете Мені власністю більше всіх народів, бо вся земля — то Моя! А ви станете Мені царством священиків та народом святим» (2 М. 19:5-6).

Пізніше біблійні пророки починають говорити про те, що Бог укладе з людьми новий союз. Цей союз буде базуватися на умовах більш духовного служіння: «Ось дні настають, — говорить Господь, — і складу Я із домом Ізраїлевим і з Юдиним домом Новий Заповіт... Ось той Заповіт... Я стану їм Богом, вони ж Мені стануть народом!» (Єр. 31:31,33). Явлення Бога в тілі, відкупна смерть Христа поклали основу новому союзу Бога з людьми: «Бо це кров Моя Нового Заповіту, що за багатьох проливається на відпущення гріхів» (Мт. 26:28). Стосунки Бога й людини переходять у дружбу і базуються не на рабському послуху, а на дружній довірі: «Я вже більше не буду рабами вас звати... А вас назвав друзями Я» (Ів.15:15).

Євангелія Ісуса Христа перевернула і практику людських соціальних стосунків: «Хто найбільший між вами, хай буде як менший, а началь-

ник — як службовець» (Лк. 22:26). «Нову заповідь Я вам даю: Любіть один одного!» (Ів. 13:34).

Якщо в Старому Заповіті в основу ідеальних людських стосунків поклався суворий абсолютний закон, який вимагав негайного засудження винного, то в Новому Заповіті, який приніс Ісус Христос, наріжним каменем стає любов як руйшійна сила нової духовно відродженої людини через віру у жертву відкуплення Сина Божого.

Християнська любов не паує, не володарює, а, за словами апостола Павла, довго терпить, милосердствує, не задрить, не величається, не надимається, не поводить нечестно, не шукає тільки свого, не рветься до гніву, не думає лихого (1 Кор. 13:4-5).

Щоб Божа людина була досконала

В чому ж полягає мета християнської етики? В тому щоб пізнати Господа і жити божественним життям в земних умовах, щоб потім успадкувати оселі в Домі Отця Небесного. Життя неба на землі — ось практичний християнський

СОЦІАЛЬНА ЕТИКА НОВОГО ЗАПОВІТУ

ідеал. «Будьте досконалі, як і Отець Мій досконалий», — проголосив Христос (див. Мт. 5:48). «Та хіба це можливо? — подумає хтось. Як вести таке життя в сім'ї, де не отримуєш ні допомоги, ні співчуття, ні взаєморозуміння? Як жити таким життям серед людей, далеких від Бога, котрі поглинуті виключно матеріальними інтересами?»

Але в Бога є відповідь на це питання: «Неможливе це людям, та можливе все Богові» (Мт. 19:26). Через подвиг Христа ми можемо прийняти божественне життя. Шлях до небесного життя полягає через розп'яття себе з Христом, відкинення старої людини і огорення в нову. Божественне життя — це не теоретичний ідеал, це практична вимога. Христос звертається до кожної людини, щоб вона, удосконалюючись в Бозі, навчилася жити блаженним духовним життям. Христос жив таким життям, коли був на землі, в сім'ї, де Його не розуміли, серед людей, які над Ним насміхалися, протистояли Йому і зрештою розп'яли Його. Та через усе це розкрилося для людей божественне життя в земних умовах.

Але стан святості людини не варто розглядати як повну безгрішність. Бути святим означає відати себе в руки Господа і проявляти плоди Духа Святого у своєму житті. «А плід духа: любов, радість, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, здержливість, лагідність» (Гал. 5:22-23). В цих дев'яти проявах Духа Святого окреслений характер Господа Ісуса Христа у всій Його красі, гармонії та досконалості. Не закон, не окремі заповіді та приписи повинні керувати людиною і її моральним життям, а прийнятий нею Дух Христов, дух любові і євангельської правди. Звідси й відкривається для християнина та широка моральна свобода, про яку святий Августин казав: «Люби Бога і чини як

хочеш!» Серце, яке любить Бога, і саме пильнуватиме і намагатиметься бути святим у всіх своїх бажаннях та прагненнях.

Зовнішній образ поведінки християнина визначається глибиною і насиченістю його внутрішнього життя. Царство Боже, яке є «праведність, мир та радість в Дусі Святому» (Рим. 14:17), докорінно змінює наше життя, робить його світлом та благословенням для людей, що оточують нас.

Так хай світить світло ваше перед людьми...

Церква в усі віки тісно перепліталася з історичним процесом. Вона завжди шукала відповіді на загальнолюдські проблеми, намагалася виробити правильну соціальну орієнтацію християнської свідомості в складних соціальних умовах. На всіх християнах, незалежно від того, чи усвідомлюють вони це, чи ні, лежить благословенний Богом тягар соціальної відповідальності. Нести цей тягар закликає Христос і саме життя. Христос, Який плаче біля стін Єрусалима (див. Лк. 19:41). Христос, Який турбується про голодних (див. Мр. 6:34). Христос, Який спішить допомогти горю самотньої матері (див. Лк. 7:13). Христос, Який віддає душу для викуплення багатьох (Мт. 20:28). Все це великий зразок безкорисного служіння людям. Людина, яка вірить в Христа і йде вслід за Ним, тим самим приєднується до співробітництва з Богом у переродженні світу. Кращі представники християнської церкви завжди відчували ненормальність соціальних відносин, при яких одні з надлишком користуються всіма благами, а інші помирають від голоду і виснажливої праці. «Ви дайте їм їсти!» — чує християнин голос Спасителя (див. Лк. 9:13). «Що тільки вчинили ви одному з найменших братів Моїх цих, — те Мені ви вчинили» (Мт. 25:40).

Деяких питань християнської соціальної етики торкається І.С. Проханов у праці «Нове чи євангельське життя». «Є люди, які люблять вчення Христа, — каже він, — але розуміють його дуже вузько як духовно-споглядальне життя. Вони духовно піднімаються на гору Фавор, роблять собі кущі і перебувають там, насолоджуючись видіннями і відкриттями... Хоча й споглядальний стан душі необхідний, він має зігрівати наші почуття молитвою та спілкуванням з Богом, та все ж таки головне призначення нашого життя — наполеглива праця. Христос повів Своїх учнів у долини скорботи та печалі».

Нове життя у Христі навряд чи можна розуміти тільки як особисте благочестя, внутрішнє переживання і участь в богослужінні. Церква Божа, за вченням Христа, — закваска, сіль землі, світло для світу. Таке призначення

християн і для них незаконно відмовлятися від його виконання. Навернення до Христа і слідування за Ним не дає звільнення від відповідальності за благо та спасіння світу. Навпаки, союз з Богом посилює цю відповідальність. Спілкування з Тим, Хто сонцю наказує сходити над добрими і злими і посилає дощ на праведних і на неправедних, зобов'язує християнина жити для інших, пам'ятаючи про величтєї любові, якою полюбив Бог людство в цілому.

Бог передбачив для людини невпинне оновлення і сходження вгору. Без любові до ближнього людина не може мати повноти спілкування з

Богом. Нове серце і новий дух, отримані від Бога, глибоко переживають всі незгоди, конфлікти, які виникають в людському суспільстві. Прихід Христа у світ запалив світло на землі, і християни, як носії світла Христового, повинні підтримувати його сяяння – жити життям, гідним свого покликання та обрання. Отримавши від Бога слово примирення, як дорогоцінний дар, ми повинні загорітися святим бажанням сіяти розумне, добре й вічне. Від нас залежить хорошу чи погану думку матимуть люди про церкву.

Та чи є прямування за Христом способом уникнення насутих проблем сучасності? Замкнутість християн самих в собі, відокремлення їх від людей, які живуть світі, може привести їх до набожного егоїзму і не схвалюється вченням Ісуса Христа. «Ви — сіль землі», — каже Христос, а сіль не призначена для того, щоб зберігатися в коморі і не використовуватися. Вона повинна розчинитися в тому, що потрібно зберегти від псування. Християнина, звільненого від гріхів світу, Бог знову робить солідарним з потребами цього світу. Зрозуміло, що ця солідарність не означає перебування на одному рівні зі світом.

Християнин і церква діють інакше, ніж світ, але заради покладеної на них відповідальності за мир Божий вони повинні бути відкриті до взаємодії з усіма людьми доброї волі в багатьох аспектах життя. Роль християн в Божому впливі на світ велика і різноманітна. Вона виконується через молитву, проповідь Євангелії, через особисту поведінку і добрий приклад, через миротворчу діяльність як в повсякденному житті, так і в галузі міжнародних

відносин, в праці на благо всього людства. Християнство по своїй суті має соціальну спрямованість, тому що Христос прийшов у світ для спасіння всіх людей і показав світу Бога — Отця, Який обіймає Своєю любов'ю не лише окремих людей, а й світ в цілому. Християнське життя сприятливо впливає на середовище, в якому живе християнин. Висока любов, як відомо, не живе своїм життям. Вона — життя на благо інших. Любов до оточуючих — основа християнської моралі.

Через єдність свого походження і через втілення Господа, Який прийняв людську природу, християни відчувають свою загальнолюдську єдність з усіма, хто живе на землі і свою відповідальність перед Богом. Слово Боже попереджує про відповідальність за служіння (див. Мт. 24:45-51), за свою лепту (Мт. 25:14-19), за допомогу нужденним (Лк. 16:19-31), за порядок у власній сім'ї (1 Тим. 2:405). Тому ми повинні звіщати Боже добро, вітиху, мир, справедливість і проявляти пасторську турботу про людину. Ми всі звершуємо діло Господнє і кожен наш добрий приклад — словом чи ділом — є результатом нашого християнського покликання. Перераховуючи духовне спорядження християнина, апостол Павло включає в духовний арсенал і готовність звіщати мир (див. Еф.

6:15). Значить християнин повинен бути не лише носієм миру в самому собі, але й провісником миру серед людей. І не лише словесними закликами ми повинні проповідувати мир, але й своїми ділами: на особисту образу відповідати незлобливостю, на гнів — лагідністю. Смиренням і незлобливостю можна перемогти найрозлюченішу людину.

Золоте євангельське правило гласить: «Як хочете, щоб з вами чинили люди, так чиніть з ними й ви» (див. Мт. 7:12; Лк. 6:31). Це правило придатне не тільки для створення благополучного особистого життя, але воно використовується й як один з етичних принципів мирного співіснування народів. Християни, які вірять у вічного Бога, від Якого походить всяке давання добре і дар досконалий (див. Як. 1:17), не можуть не свідчити, що Начальник їхнього життя — Ісус Христос прийшов у світ, щоб люди мали життя і мали з надлишком (див. Ів. 10:10). А добре свідчення словом і ділом не залишиться без плоду. Як сказав апостол Павло: «Роблячи добре, не знуджуймося, бо часу свого пожемо, коли не ослабнемо. Тож тому, поки маємо час, усім робімо добро!» (Гал. 6:9-10).

Володимир Попов

НОРМИ ПОВЕДІНКИ ХРИСТІЯНИНА

Поведінка, культура християнина в сім'ї, на роботі, в суспільстві має бути на найвищому рівні. «Ви — світло для світу» — ці слова повною мірою стосуються і норми поведінки, вихованості християнина. Християнин мусить «світити» найкращою поведінкою, культурою, вихованістю.

Часто до Бога приходять люди, які в суспільстві були «на дні» — злодії, блудники, наркомани, п'яниці, «діти вулиці». Це справді Боже чудо, що такі люди стають новим творінням у Христі Ісусі з високою культурою поведінки. «Бо Дух Святий наставляє нас на всяку істину» (Ів. 16:13). Дух Святий допоможе віруючій людині, оновлена совість якої підказує, як правильно повестися в тій чи іншій ситуації тощо.

Біблія — це чудова книга, у якій зібрані відповіді на всі питання — і правила поведінки також. На жаль, інколи доводиться бачити, як християни не надають значення багатьом елементам культури, етики. Якими ж є правила поведінки християнина? Ось лише деякі з них.

* * *

Увічливою, тактовною, делікатною може бути тільки та людина, яка думає не тільки про себе, але й про інших. Слова Ісуса Христа: «І як хочете, щоб поводитися люди з вами, поведіться з ними так само і ви» (Лк. 6:31) треба завжди пам'ятати!

* * *

Вихована людина — це чесність та правдивість і в малому, і у великому, це зразок самодисципліни, точності, акуратності. Без дуже поважної причини вона не спізниться ні на зібрання, ні на призначену ділову зустріч. «Вірний у малому і у великому вірний» (Лк. 16:10).

* * *

Зустрівши знайомого на вулиці, відійдіть з ним убік, щоб не заважати перехожим. Уважно слухайте співрозмовника, не перебивайте його, поки він не скінчить свою думку чи розповідь. Не намагайтеся говорити голосніше співрозмовника, не жестикулюйте, не тримайте його за гудзик. «Не квапся своїми устами, і серце твоє нехай не поспішає казати слова перед Божим лицем, Бог бо на небі, а ти на землі, тому то нехай нечисленними будуть слова

твої!» (Екл. 4:17)

* * *

Хочете, щоб інші цікавилися вашими справами? Хочете отримати чиясь допомогу чи пораду? Умійте не тільки слухати співрозмовника, але і відноситися до чужих справ так само серйозно, як і до своїх. «Хто хоче мати друзів, сам повинен бути дружельюбним» (Пр. 18:25).

* * *

Умійте володіти собою, стримувати свої почуття. Не дратуйтеся через дріб'язок ні вдома, ні серед людей. Не зліться, не будьте брутальними і не ображайте. Так може поводитися тільки невихована людина! «Усяка прикрість, і лютість, і гнів, і крик, і лихослів'я нехай будуть відкинені вами!» (Єф. 4:31). «Глупак увесь свій гнів виявляє, а мудрий назад його стримує» (Пр. 29:11).

* * *

Ніколи не глузуйте з чужих помилок, навіть якщо вам по-справжньому смішно. Ваш сміх буде неприємний людині, скривдить її.

* * *

На все життя запам'ятайте просту істину: не давай слова, якщо твердо не впевнений, що зможеш його ви-

конати. Але якщо вже таке слово дав — зроби все можливе і неможливе, щоб його стримати. «Краще не обіцяти, ніж обіцяти й не виконати» (Ек. 5:4).

* * *

Чистота і точність вашої мови — теж ознака культурної людини. Стежте за тим, як і що ви говорите. Ваша мова повинна бути чіткою, виразною, доступною і зрозумілою усім. Не вживайте тих слів, особливо іноземних, значення яких вам самим не зовсім зрозуміле.

* * *

Прекрасних слів: «Добрий день!», «Спокійної ночі!», «Будьте ласкаві!», «Вибачте!», «Спасибі!» і т.д. — не соромтеся. Навпаки, вимовляйте їх якнайчастіше. Причому обов'язково з посмішкою, ласкавою і привітною. Навіть за дріб'язкову послугу обов'язково подякуйте!

* * *

Зовнішній вигляд людини найчастіше обумовлює ставлення до неї навколишніх. «Людина дивиться на зовнішність, а Господь — на серце» (1 Сам. 16:7).

* * *

Багато хто не усвідомлює, як багато впливає на чиясь думку про вас... нюх. Неприємні запахи поту, залежаного одягу, поганий запах з рота справляють неприємне враження на оточуючих. У таких випадках навіть найкрасивіша людина втрачає в очах інших людей дуже багато. Тому пам'ятайте: особиста гігієна має величезне значення! Не забувайте перед початком зібрання ретельно почистити зуби.

* * *

Культурна людина має щодня піклуватися про чистоту свого тіла і білизни, тримати в охайності одяг і взуття, щоранку і щовечора

чистити зуби, мити руки з милом перед їжею.

* * *

Той, хто вважає, що після повернення додому можна разом з пальто залишити в коридорі і свою ввічливість, ніколи не стане по-справжньому культурною людиною. Бути ввічливим і делікатним вдома необхідно ще й тому, що родина — перший у вашому житті людський колектив. Тому, навчаючись жити у мирі зі своїми домашніми, ви здобуваєте навички гарної поведінки будь-де у суспільстві.

* * *

Вихована людина рідко розповідає в суспільстві про свої особисті справи, відносно на роботі й у родині, про дітей, свої турботи, звички, смаки й уподобання. Мало говорить вона й про справи своїх близьких, не обманює. Не хвалиться вона й своїми успіхами, досягненнями. Не розповідайте невірющим людям деталі церковного життя, особливості догматики та служіння вашої деномінації, а тим більше про церковні негаразди! Для невірючої людини потрібна лише вістка про спасіння в Ісусі Христі, все інше вона може зрозуміти після особистого увірування.

Кожен з нас чув, як люди сваряться. Іноді це смішно, іноді неприємно, але так чи інакше, я вважаю, що прислухавшись, ми можемо зрозуміти щось дуже важливе. І що цікаво, в цих сварках людина не каже прямо, що їй не подобається поведінка іншої, а посилається на якусь норму поведінки, вважаючи, що вона відома співрозмовнику. Інший же рідко відповідає: «Відстань зі своєю нормою!» Навпаки, він завжди намагається довести, що його дії зовсім не суперечать нормі, а якщо й суперечать, то цьому є певне оправдання. Тож майже завжди у стосунках з людьми ситуація виглядає так, ніби обидві сторони знають певний Закон справедливості чи Правило гідної поведінки, чи Норму моральності — як би це не називалося — відносно чого всі однакові. І так воно є. В іншому випадку ми могли б нападати один на одного, як тварини, але не могли б сперечатися в людському сенсі цього слова. Суперечка — це спроба довести, що опонент неправий. А це б не мало сенсу, якби у вас не було свого роду угоди щодо того, що таке добро, а що таке зло.

У царині стосунків між людьми Христос не проповідував жодної нової моралі. Золоте правило Нового Заповіту — чини з іншими так, як хотів би, щоб чинили з тобою — це словесне визначення того, що в глибині душі кожен відчуває як істину. Великі вчителі моральності ніколи не встановлюють нових правил, цим займаються тільки шарлатани і фанатики. Істинна ж мета вчителя моральності — невтомно повертати нас до старих, простих принципів, якими ми намагаємося ігнорувати.

Ці принципи добра і зла науковці називають природним законом. В наші дні, говорячи

про закони природи, ми зазвичай маємо на увазі закони всевітнього тяжіння чи спадковості, чи хімії. Але коли мислителі минулого століття назвали «природним законом» закон добра і зла, вони в дійсності мали на увазі закон людської природи. Їхня ідея полягала в тому, що так само, як камінь, підкинений вгору, падає, підкоряючись закону земного тяжіння, а хімічні процеси відбуваються відповідно до законів хімії, істота, що зветься людиною, дотримується свого закону з тією суттєвою різницею, що підкинений камінь не може вибрати, чи підкоритися йому закону тяжіння, чи ні, а людина може вибирати, чи підкоритися їй закону людської природи, чи порушити його.

Моральний вибір включає в себе два моменти: власне вибір і різноманітні почуття та імпульси, які визначають психологічний стан певної людини і служать «сировиною» для її вибору. Ця сировина може бути двох видів: по-перше, це почуття, які властиві всім людям і які ми називаємо нормальними, а по-друге, це неприродні почуття, викликані певними порушеннями свідомості. Так страх перед реальною небезпекою — приклад першого випадку, а незрозуміла боязнь павуків чи котів — приклад другого. Потяг чоловіка до жінки належить до першого випадку, а потяг одного чоловіка до іншого — до другого.

Поганий психологічний матеріал — це не гріх, а хвороба, яку потрібно лікувати. І це, до речі, дуже важливо, оскільки люди судять один про одного за зовнішніми проявами. Бог же судить за моральним вибором. Істинний вільний вибір залежить від того, чи ставить людина власну вигоду на перше місце чи на останнє. І саме характером

ВНУТРІШНЯ ТА ЗОВНІШНЯ МОРАЛЬ

вільного вибору — і тільки ним — визначається моральність. Коли людина, з дитинства вихована настільки погано, що вважає жорстокість нормою, здійснює хороший вчинок чи стримується від жорстокості, ризикуючи ще й бути осміяним своїми товаришами, то в очах Божих, можливо, вона здійснила щось більше, ніж зробили б ми з вами, віддавши своє життя один за одного.

З таким же успіхом можна уявити собі це у зворотному порядку: дехто з нас вважається досить хорошою людиною, але так мало використовує свої природні якості і хороше виховання, що на ділі виявляється гіршим від тих, кого прийнято вважати злочинцями. Чи можемо ми бути впевнені, що поводитися б морально, якби ми мали певні психологічні дефекти, погане виховання і владу, скажімо, Гімmlера? Ось чому християнам сказано: «Не судіть!» Ми бачимо тільки результати вибору, який людина зробила на основі даної їй «сировини», але Бог судить не за «сировиною», а за тим, як людина цю «сировину» використала. Більшість психологічних властивостей людини залежить від її фізичних особливостей, але коли тіло помирає, залишається тільки нетлінна, істинна людина, яка вибирала найгірший чи найкращий спосіб використати свій матеріал. Добрі вчинки, які ми здійснювали і вважали їх певним досягненням, насправді можуть виявитися результатом хорошого травлення і не зарахуються нам, як і не зарахуються погані

вчинки людям, котрі страждають психічними комплексами чи поганим здоров'ям. І тоді ми, нарешті, побачимо кожного таким, який він є насправді. Тут на нас чекає немало сюрпризів.

Християнська мораль часто здається нам угодою з Богом, Який каже: «Якщо ви будете дотримуватися правил, Я нагороджу вас, а якщо ні, то покараю». Не думаю, що це найправильніше розуміння питання. Якщо взяти все наше життя в цілому, з усіма численними виборами і рішеннями, то виявиться, що протягом нього ви самі повільно перетворювали себе чи в божественну, чи в пекельну істоту, в істоту, яка або перебуває в гармонії з Богом, собою та іншими людьми, або ж у щось, що ворогує з Богом, ближніми і самим собою. Бути у першій категорії — означає належати до неба, набути мир, радість, знання та силу; бути в другій категорії — означає терзатися безумством і страхом, безсиллям і вічною самотністю. І кожен з нас в певний час свого життя рухається в той чи в інший бік.

Коли я читав твори християнських авторів, мене завжди дивувало те, що вони здавалися то вимогливими і суворими, то гнучкими і поблажливими. Іноді про прості думки вони говорять як про неймовірно гріховні, а про найстрашніші вбивства і віроломства іноді стверджують, що достатньо

просто покаятися і все буде прощено. Та поступово я зрозумів їхню правоту: вони завжди мали на увазі той слід, який залишає кожна наша дія в глибині людського «я». Ніхто його не бачить, ніхто не помічає при житті, але кожному доведеться або вічно страждати, або насолоджуватися ним вічно. Наприклад, одна людина займає таке становище, що її злоба може привести до тисячі кровопролитів. Інша ж, не наділена ніякою владою, сердячись, не може нікому причинити шкоди, але слід на душі в обох може виявитися однаковим. Кожен з них нашкодив собі, і якщо вони обидва не покаються, то при наступній спокусі їм буде дедалі важче противитися злобі, і з кожним разом їхня злоба ростиме. Кожен з них, навернувшись до Бога, може виправити це викривлення власного глибинного «я», а без цього обидва зрештою приречені, незалежно від того, великим чи малим спотворенням виглядає це збоку.

Клайв Льюїс

ГОМОСЕСУАЛІЗМ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

Цивілізоване суспільство ніколи не виправдовувало гріх содомії. Але, починаючи з п'ятидесятих років минулого століття, ситуація почала мінятися. З'явилися так звані гейрухи. Варто зауважити, що вони дуже швидко досягли успіхів, про що свідчить хоча б те, що вже в 1973 році Американська асоціація психіатрів виключила гомосексуалізм зі списку психічних захворювань та почала вважати це збочення нормальним явищем.

І ось сьогодні вже двадцять перше століття. Складається враження, що в наш час весь безбожний світ повстав проти біблійного погляду на гомосексуалізм. На сьогодні одностатеві шлюби визнані у двох провінціях Канади та у багатьох країнах Європи. З кожним роком світ розбещується все більше та більше: збільшується кількість алкоголіків та наркоманів, зростає цікавість до окультизму, руйнуються сім'ї, щороку вбивають мільйони ненароджених дітей. Пропаганда гомосексуалізму є лише одним з проявів загального розтління. Але ніхто у світі офіційно не схвалює п'янство, наркоманію, куріння тоді, як содомія перебуває під захистом політиків, діячів науки та медицини, культури та освіти. Чому? Думаю, що відповідь на це питання є в Біблії.

У Книзі пророка Даниїла написано: *«І він не буде придивлятися до богів своїх батьків, і на пожадливість жінок, і на всякого бога не буде дивитися, бо він звеличить себе понад кожного»* (Дан. 11:3). У цьому вірші

Писання дана характеристика антихристу. *«Він не буде придивлятися ... на пожадливість жінок»*, тобто не буде цікавитися жінками. Богослови вважають, що тут мається на увазі те, що антихрист буде гомосексуалістом. Антихрист, як лідер, поведе за собою великі маси людей. Але, щоб це стало можливим, спочатку повинен статися перелом у свідомості людей. Вони мусять змінити своє негативне ставлення до гомосексуалізму на позитивне. Саме це тепер і відбувається: все більше людей, які не знають живого Бога, починають вважати гомосексуалізм нормальним явищем і незабаром будуть готові піти за лідером-гомосексуалістом.

І чим глибше світ утопає в розбещеності, тим гіршим стає його ставлення до християн, які залишаються вірними біблійним принципам. Християн обзивають «гомофобами», звинувачують у порушенні заповіді «люби свого ближнього», яку в інших ситуаціях самі ж безжалісно висміюють. Закони цивілізованих країн забороняють дискримінацію за расовою чи на-

ціональною ознакою. Той самий закон забороняє дискримінацію за ознакою сексуальної орієнтації. І під цю статтю хочуть підвести християн за те, що вони ніби-то дискримінують сексуальні меншості. І оскільки в законі одночасно йде мова про расову дискримінацію, то християнам «шиють» ту саму статтю, що забороняє расизм, і тим самим прирівнюють до людей, які сповідують людиноненависницьку ідеологію.

Ми нікого не дискримінуємо, а тільки називаємо речі своїми іменами та хочемо захистити дітей від негативно-го впливу пропаганди гомосексуалізму, подібно як захищаємо своїх дітей від реклами тютюну чи алкоголю. «Заплата за гріх — смерть» — сказано у Біблії. Це твердження — не мертва догма, а істина, яка підтверджується життям: будь-який гріх веде до деградації особистості та втрати здоров'я.

Ніхто не заперечує, що куріння сильно шкодить здоров'ю, а вживання алкоголю та наркотиків приводить не тільки до втрати здоров'я, але і до розпаду особистості. Те саме можна сказати і про гомосексуалізм. У Біблії читаємо: *«Так само й чоловіки, позоставивши природне єднання з жіночою статтю, розпалилися своєю пожадливістю один до одного, і чоловіки з чоловіками сором чинили. І вони прийняли в собі відплату, відповідну їхньому блудові»* (Рим 1:27). Як бачимо, Слово Боже чітко дає зрозуміти, що за гомосексуалізм люди самі в собі отримують покарання. І дійсно, серед геїв особливо розповсюджені психічні

хвороби, котрі є прямим наслідком їхнього стилю життя. Так, наприклад, серед гомосексуалістів спроби самогубств зустрічаються в шість разів більше середнього рівня. Рівень захворюваності депресіями, психозами, наркоманією також вище середнього. Сорок три проценти чоловіків, які хворіють на булімію, — гомосексуалісти, що в п'ятнадцять разів вище середнього. Адвокати содомського стилю життя не можуть ігнорувати ці факти і тому знайшли їм примітивне пояснення, яке може обманути тільки тих, хто сам бажає бути обманутим. Вони стверджують, що причиною частих психічних розладів серед гомосексуалістів ніби є те, що їх дискримінують у суспільстві. Але той факт, що у Нідерландах, де суспільство дуже толерантно ставиться до содомії, рівень психічних розладів серед гомосексуалістів є таким же високим, як і в інших країнах, вони просто ігнорують. Дослідження довели, що спроби самогубств серед гомосексуалістів насамперед пов'язані з внутрішніми проблемами їхньої спільноти, а не з зовнішнім тиском.

Гомосексуальний спосіб життя веде не тільки до психічних розладів, але і до фізичних захворювань. Гомосексуалісти набагато частіше заражуються СНІДом, ніж гетеросексуали. Біблія називає блуд гріхом, і рано чи пізно блудники пожнуть те, що сіють, тому в них немає ніяких підстав думати, що в очах Божих вони кращі, ніж геї. Але, як бачимо, гомосексуальний спосіб життя приводить до духовної деградації значно швидше, ніж звичайний блуд. І той факт, що в гомосексуалістів дуже часто міняються партнери, зайвий раз свідчить, що такий спосіб життя не приносить задоволення та щастя.

Гомосексуалісти помирають не тільки від СНІДУ. Рак

прямої кишки у пасивних геїв і рак грудей у лесбіянок зустрічається значно частіше середнього. Але, не зважаючи на безліч фактів, сучасна західна медицина вперто вважає це збочення нормальним явищем. А християн, які тримаються біблійних позицій, намагаються представити відсталими людьми, які нібито сліпо вірять Біблії всупереч поглядів вчених. Таке вже було в історії. Пам'ятаєте, як войовничі атеїсти намагалися зобразити християн відсталими людьми, котрі нібито вірять у плоску землю всупереч науці? Сам час спростував той обман. Так, ми, еван-

гельські християни, вважаємо гомосексуалізм гріхом, і це біблійне твердження підтверджено наукою. Заплата за гріх — смерть, і наукових фактів того, що гомосексуалізм веде до деградації особистості та передчасної втрати здоров'я, тобто до смерті духовної та смерті фізичної, більше, ніж достатньо. І не наша вина в тому, що деякі, так звані «вчені», ігнорують ці факти. Насправді, *«називаючи себе мудрими, вони потуманіли...»* (Рим. 1:22).

Леонід Каночкін,
м. Клівленд, США

Фотопровідь

На перший погляд, незрозуміло, що роблять на киево-дніпровських кручах оці колодки. А виявляється, їх чіпляють закохані в день свого одруження. Ось така мода нині пішла. Це щоб сімейний союз був міцно з'єднаний, як дужка замка. Ну, що ж, гарна, романтична традиція. От тільки цікаво, а як є насправді. А насправді, згідно статистики, в Україні, розпадається кожен другий шлюб. І міцні замки не допомагають. А, власне, як вони можуть допомогти, коли оте чіплення має лише зовнішній ефект, і аж ніяк не захистить сім'ю від руйнування. Замок може заржавіти, до нього можна ключ підібрати. А от підібрати ключ до душі та серця коханого чи коханої, виявляється, не так просто. Егоїзм, небажання жертвувати своїм заради щастя другого, алкоголь, подружня зрада, нехтування елементарними сімейними обов'язками призводять до розпаду часто ще не до кінця сформованих сімей. І головне — небажання жити за моральними принципами Євангелії. Тому-то не дивина, що розлучення спостерігаються і серед віруючих людей. От і висять заржавілі колодки на березі сивого Дніпра, як сумний пам'ятник людській байдужості та розбитим сподіванням.

ВПЛИВ ХРИСТІЯНСЬКОЇ МОРАЛІ НА СУСПІЛЬСТВО

Колумб відкриває Новий Світ

Коли я прийшла до Бога, то зауважила, що люди, які мене оточують і не знають Христа особисто, дуже добре орієнтуються в тому, що мені можна, а чого ні. Навіть про деякі церковні «табу» (яких, до речі, всі дотримуються) я вперше дізналася саме від них, а не від своїх друзів-християн. Дивне явище: християнство пересічному споглядачеві часто здається лише релігією заборон, чимось категоричним, консервативним, аскетичним і суворим. І саме ми, християни, нав'язуємо людям цю думку, забуваючи, що насправді християнство – це вістка свободи, яка відкриває людині шлях до чистоти. І пролягає він аж ніяк не через церковні заборони і табу, а через відродження людського духу та його єднання зі Всемогутнім Творцем, Який є джерелом чистоти, моральності й святості. І саме тоді, коли люди дійсно усвідомлювали це, християнство мало неабиякий вплив не тільки на життя певної людини чи групи людей, а й на цілі нації. Саме в лоні християнства народилися найвищі досягнення людства. Я говорю навіть не про чудові витвори музичного чи образотворчого мистецтва, в основу яких покладені християнські мотиви. Я маю на увазі дещо більш глобальне, не лише те, що просто милує око чи слух, а є основою нашого повсякденного життя. Як не дивно, більшість економічних та політичних законів, якими ми нині керуємося, сформувалися у Європі та Аме-

риці саме під впливом християнства. Існує прямий взаємозв'язок між розповсюдженням Біблій в суспільстві та підвищенням його моральності. Коли Біблія була перекладена мовами європейських народів і стала доступною для людей, почалося неймовірне пробудження. Першим у цьому напрямку почав працювати Джон Вікліф, якого називають «досвітньою зорею Реформації». Окрім того, що він переклав Біблію англійською мовою, заслугою Вікліфа вчені називають те, що під його впливом виник дух винахідництва та відкриттів XV століття. Одним з таких відкриттів стало винайдення друкарського станка Йоганном Гуттенбергом. І першою книгою, яка була на ньому надрукована, стала саме Біблія. До того Біблію переписували вручну, на що писар витрачав щонайменше рік. Тому не дивно, що така книга була рідкісною і дуже дорогою.

У наступні роки, коли Реформація під проводом Мартіна Лютера в Німеччині (який, до речі, переклав Біблію німецькою мовою), Жана Кальвіна та Ульріха Цвінглі у Швейцарії поширилася в Європі, Біблія стала головним моральним орієнтиром.

Ще однією подією, яка змі-

нила світ, стала подорож Христофора Колумба, під час якої була відкрита Америка. Ми всі знаємо про цю подію, але мало кому відомо, що саме спонукало мореплавця вирушити в таку небезпечну подорож. Ось що пише він сам про це: «Господь мені дав думку про те, що я маю плисти до індійців. Під час цієї подорожі я не користувався логічними висновками, математичними підрахунками чи картами... Ніхто не повинен боятися звершувати щось в ім'я нашого Спасителя, якщо це справедливо і служить для Його слави... Той факт, що Євангелія повинна проповідуватися в багатьох країнах – ось що переконує мене». І згодом на відкриті Колумбом землі приїхало багато місіонерів, які звіщали тут Вістку спасіння, і під її впливом на цих територіях була організована держава, головним моральним орієнтиром в політиці та економіці якої стало саме Священне Писання. Постулати Слова Божого лягли в основу славнозвісної Декларації про незалежність, підписаної Томасом Джеферсоном. Фактично, вона стала першою в історії угодою, яка мала таке підґрунтя. Декларація закінчується словами звернення представників конгресу до «Верховного Судді

світу» і визнанням «твердої надії на прихильність Божої всемогутності».

Разом з тим великий вплив на мораль європейських та американського суспільств здійснило велике духовне пробудження XVIII століття. Як стверджують дослідники, найбільш визначною фігурою цього пробудження є Джон Уеслі. Він був мандрівним проповідником, але Євангелія, яку він проповідував, надихала людей до вирішення соціальних проблем. Історики свідчать, що саме «завдяки впливу Уеслі Англія змогла уникнути жахів кривавої революції, схожої на революцію у Франції». Ось як пише про це пробудження Джон Скот: «Зміни, що сталися в Британії у той період, документально викладені в книзі Д. Уеслі Бреді «Англія до та після Уеслі», автор якої робить висновок про те, що «моральною межею історії англосаксів було саме часто зневажане Євангельське пробудження». Бреді описав «жахливу жорстокість, яка процвітала у XVIII столітті і характеризувалася «сильним захопленням алкоголем, нелюдською торгівлею африканськими неграми, викраданням своїх співвітчизників для експорту та продажу в якості робсили, повальним захопленням азартними іграми, жорстокістю тюремної системи і кримінального кодексу, зміщенням у бік аморальності, проституцією, беззакон-

ням, політичним хабарництвом та корупцією... Такі прояви дають право заявляти, що британці в той час були неймовірно деградовані та розпущені». Але потім все почало змінюватися. У XIX столітті рабство було скасоване, система тюрем гуманізована, покращені умови роботи, освіта стала доступною для простих людей... «Звідки ж з'явилася ця людяність? Це прагнення соціальної справедливості та чутливість до людських прогріхів? Є тільки одна відповідь, яка відповідає впертій історичній правді. І вона виходить з нової соціальної свідомості, виплеканої євангельським пробудженням живого практичного християнства – пробудженням, яке запалило центральні постулати етики Нового Заповіту». Євангельське пробудження «зробило більше у зміні морального характеру свого населення, ніж будь-який інший рух в історії Англії». І саме Джона Уеслі називають «пророком соціальної справедливості», людиною, яка «повернула душу нації».

Ідею Уеслі та його послідовників підхопили й християнські місії, розвитком яких характеризується XIX століття. Місіонери не лише проповідували Євангелію, надавали першу медичну допомогу, а й добивалися підвищення морального рівня людей в тих країнах, де вони проповідували, а також всі зусилля докла-

на своїх землях. Джеймс Мак-Кін змінив життя північного Таїланду, усунувши три головні прокляття в країні – віспу, малярію і проказу, побудувавши нові колодязі з чистою водою... Крім того місіонери завжди ставали на захист місцевих жителів і виступали проти експлуатації та несправедливості з боку влади... Вони відіграли важливу роль у скасуванні примусової праці в Конго. Вони виступили проти ущемлення прав темношкірих людей. Боролися за права людини, проти розповсюдження опіуму, проти жорстокого зв'язування ніг дівчаткам у Китаї. Вони розпочали боротьбу проти спалювання вдів та вбивства немовлят і храмової проституції в Індії...»

Тож завдяки цьому, не лише в країнах Європи, а й в інших країнах відбулися певні моральні зрушення, які, зрештою, позитивно відобразилися на розвитку цих країн. Бо ж ні для кого не секрет, що прийняття біблійних принципів життя є запорукою успішного життя цілих націй. Сполучені Штати Америки та країни Європи — чудовий приклад цього. На них нині орієнтуються менш розвинені країни, які вивчають їхні політичні та економічні закони. Їх моральні устої тривалий час вважалися зразком світової моралі. За ними йшли, їх наслідували, на них орієнтувалися. В усьому цьому насторожує єдине: невже представники цих народів нині не усвідомлюють, що стало істинною причиною їхнього процвітання? Протягом близько 500 років вони формували свою мораль, базуючись на Біблії, а нині впевненим розчерком пера викреслюють слово «Бог» зі своєї Конституції, відкидаючи Того, Хто є запорукою їхнього ж успіху. А чи не є це заключним етапом падіння цих націй? Що ж, час покаже, і, я думаю, раніше, ніж через 500 років.

Гуттенберг друкує першу Біблію

Ольга МІЦЕВСЬКА

УРОК ХРИСТИЯНСЬКОЇ ЕТИКИ

Більшість тих, кому випало «щастя» вчитися у радянських школах пам'ятають відомі рядки класика соцреалізму: «Крошка сын к отцу пришел, и спросила кроха: «Что такое хорошо, и что такое плохо?» Треба віддати належне співцю режиму, який аж ніяк не назвеш хорошим, — автор все-таки правильно розумів «що таке добре, а що таке погано». І хоча нині модно таврувати радянських ідеологів, дивлячись на сьогодні, приходиш до думки, що ота радянська мораль була все-таки кращою, ніж теперішня, чи то пак, відсутність моралі як такої.

Популярна республіканська газета опублікувала одну історію, що сталася з ученицею другого класу. Якось на свято дітям подарували «Чупа-чупс» — цукерку на паличці. Щаслива Настя вхопила свій подарунок — і раптом побачила, що її паличка зламана. Не довго думаючи, швиденько помінялася цукеркою, яка лежала на парті сусідки... І на цьому історія могла б закінчитися. Але у тій школі викладали християнську етику і вчителька знайомила дітей з основними її постулатами, вчила їх бути чесними та правдивими. І навіть запропо-

нувала: «Може у когось на серці є якийсь гріх, ви повинні покаятися». Настя з дитячою простотою підійшла до вчительки і призналася у своєму маленькому «гріхові». Вчителька похвалила її і — не забула. При нагоді привселюдно назвала Настю злодійкою та лінтяйкою. Можна було б сперечатися щодо цієї історії, звинуватити вчительку, яка поранила дитячу душу. Але на роздуми навіть те, як зреагував на це батько Насті і які висновки з цієї історії робить автор статті.

А обурений батько забрав дочку зі школи і перевів в іншу. Але не просто в іншу, а ту, де не викладається християнська етика...

Мораль цієї історії проста: християнська етика шкодить людям. От якби Настя змовчала, не призналася у своєму «злочині», все було б добре. Її батько був обурений не лише поведінкою вчительки, але, перш за все тим, що дочку вчать жити чесно. Що з неї виросте? Як їй буде жити у цьому жорстокому світі з такими принципами? Та коли вона буде виконувати усе, чого учать в християнстві, в неї будуть ще не такі проблеми. Сьогодні християнські принципи не підходять ні для

бізнесу, ні для політики, ні просто для життя. Ніхто не хоче мати чесного бухгалтера — а як тоді з приписками та підробкою фінансових документів; чесного будівельника — а як тоді приховати крадіжку будматеріалів, чесного суддю — бо як його підкупити? Чесність не в пошані. Практично усі фільми, якими живе сучасне покоління, побудовані на принципі сили, підкупу, обману, жорстокості. В пошані той герой, який всіх обвів навколо пальця, пройшов по трупах, насміявся над простодушними, менш сильними, ідеалістичними антигероями. Ідеалом для молоді та підлітків є фізично сильний, холоднокровний, спритний супермен, який володіє будь-яким видом зброї, у якого відсутнє почуття вини та докори сумління. А християнська мораль... Це смішно та несучасно.

Не треба бути пророком, щоб зрозуміти: батько подав Насті урок, який вона запам'ятає на все життя. Вона вже ніколи ні в чому не признається. Вона вже ніколи не скаже правди. Вона вже не буде жити за принципом християнської моралі, бо ця мораль лише заважає, приносить неприємності. Вона вже не запитає: «Що таке добре, а що таке погано?» — тут саме життя підказує, що «добре», це коли тобі добре, а на інших — наплювати.

Суперечки навколо того, чи

вводити в шкільний курс християнську етику можна звести до простої фрази: «А чи потрібна нам така етика, яка вчить прощати ворогам, підставляти щоку, добровільно переносити образи?» Люди просто не хочуть такої моралі, яка не дозволяє красти, вбивати, обманювати, зраджувати.

Слово Боже так каже про цих людей: «Будуть бо люди тоді самолюбні, грошолобні, зарозумілі, горді, богозневажники, батькам неслухняні, невдячні, непобожні, нелюбовні, запеклі, осудливі, нестримливі, жорстокі, ненависники добра, зрадники, нахабні, бундючні, що більше люблять розкоші, аніж люблять Бога» (2 Тим. 3:2). Але є і в такому середовищі ті, хто все-таки вважає біблійні заповіді прийнятними для використання у практичному житті. І не просто прийнятними, але й такими, що приносять благословення та радість. Саме до таких звертається сьогодні Христос: «Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі» (Мт. 5:16). Це і буде найкращий урок християнської етики.

Юрій ВАВРИНЮК

МОРАЛЬНІСТЬ УКРАЇНЦІВ

Коріння українського народу сягає глибинних шарів язичництва. Це має помітний вплив і донині, незважаючи на тисячолітню історію українського християнства. Насильницьке прийняття Руссю нової віри зустріло чималий супротив, і в подальшому це призвело до того, що у християнських святах присутні явні елементи попередньої віри. Згадаймо хоча б кутю на Різдво, крашені яйця на Великдень, популярність свята Івана Купала. Та все ж, не можна відкинути той факт, що християнство зробило величезний вплив на життя, свідомість, ментальність та мораль українського народу. Незважаючи на слабе розуміння біблійних істин, зовнішню обрядовість, українці пильно дбали про християнські чесноти і практикували їх у своєму житті. Будь-які навчальні процеси, чи початкова освіта чи вища, були нерозривно пов'язані з християнським вченням. Фактично саме церква найбільше дбала про освіту та культурну спадщину народу. Найбільші вчені, письменники, державні діячі діяли та працювали саме на християнських засадах. Українська література наскрізь просякнута християнськими ідеями та християнською мораллю. Ще до початку 20 століття народити позашлюбну дитину було величезною ганьбою. Згадайте шевченківську Катерину. Для нас, жителів 21 століття, незрозуміла поведінка батьків, які за це виганяють рідну дитину у світ, але така вимушена жорсткість щодо моральних правил берегла суспільство від духовного зубожіння. Не секрет, що тоді нерідко траплялася лише зовнішня релігійність, яка спокійно вживалася з п'янством, жорстокістю, несправедливістю, але це, по-перше, було швидше винятком, аніж правилом, а, по-друге, подібні випадки викликали загальний осуд та неприйняття. Богобійність, шанування батьків та старших, цнотливість були характерними рисами українця.

Радянська епоха зуміла, хоча і не до кінця, знищити християнсько-моральний дух нашого народу. І коли настала незалежність, Україна зустріла її духовно вихолощеною. Наполегливі спроби християнських церков знову насадити християнську мораль у суспільстві не завжди приносять результат. Західна мораль вседозволеності, культу сили та жорстокості часто перемагає молоді душі та розум. Але разом з тим, радує те, що глави Церков, деякі державні мужи все-таки розуміють важливість християнської моралі та етики і роблять спроби з їх допомогою оздоровити суспільство.

На сьогодні ми бачимо таку ситуацію. Як повідомили спеціалісти Київського інституту проблем управління ім. Горшеніна, більше як третина українців вважають цілком допустимою подружню зраду, дві третини — дошлюбні сексуальні стосунки, п'ята частина опитаних допускають одностатеві шлюби.

Також недопустимими з точки зору моралі та етики українці вважають викидання сміття на вулиці та природі (73,3%), порушення правил дорожнього руху (70,2%), грубість та нецензурні слова (63,4%), евтаназію (52,3%), ухилення від сплати податків (48,5%), брехню заради вигоди (48,3%), присвоєння знайдених речей та грошей (43,2%), аборти (37,3%).

Загалом стан моралі в українському суспільстві половина опитаних назвали незадовільним, лише 37 % вважають рівень моралі в Україні достатньо високим.

33,9% вважають, що українське суспільство перебуває в занепаді, 36,7% впевнені, що воно не розвивається, 18,9%, навпаки, думають, що розвивається.

«Порівняння результатів наших досліджень з результатами досліджень наших колег і партнерів з країн Європи свідчить, що моральні стандарти і цінності українців і європейців не дуже відрізняються. Можна навіть говорити про якусь уніфікацію моральних цінностей жителів християнського світу. Як ми пам'ятаємо, всі моральні засади християнського світу тримаються на десяти біблійних заповідях, відхилення від яких загрожує цілим народам деградацією і подальшим знищенням», — пояснив експерт Інституту Горшеніна Володимир Застава.

ЖАН КАЛЬВІН: БОГОСЛОВ, ЯКИЙ СТВОРИВ ЄВРОПУ

*«Варто нам лишень почати в думках своїх підноситися до Бога, і ось уже від того, що приносило нам неймовірне задоволення і звалося мудрістю, віє лишень безумством, а те, що мало чудовий вигляд благочестя, виглядає слабкістю розуму»
(Жан Кальвін)*

Немає, напевно, на світі, людини, котра б не знала про Швейцарський банк як чи не наймогутнішу фінансову установу в світі. І багато хто дивується, що така невелика країна, де живуть люди багатьох національностей, котрі послуговуються аж чотирма державними мовами, країна, яка не має особливих природних ресурсів, досягнула такого рівня процвітання. Але мало хто, особливо в нашій постатеїстичній державі, усвідомлює, що основи цього процвітання були закладені ще на початку XVI століття протестантами-реформаторами, які намагалися побудувати на цих вільнолюбних землях християнську державу. Тут звершували свою працю чи не найвидатніші вожді Реформації Ульріх Цвінглі та Жан Кальвін. Нині, аналізуючи їхню працю і вчення, ми бачимо певні помилки і неточності в тлумаченні Слова Божого, які, підхоплені людьми невідродженими, привели до виникнення вчення навіть небіблійного. Відоме вчення про передбачення та призначення до спасіння, яке нині носить назву кальвінізму,

послуговується словами його автора Жана Кальвіна, котрий стверджував, що «спасенний одного разу — спасенний назавжди». Але мало хто зважає на те, що ці слова стосувалися особливого суспільного укладу, де високоморальний спосіб життя був обов'язком кожного, а відходження від чистоти біблійного вчення каралося навіть на рівні держави. І саме таке суспільство у свій час вдалося Кальвіну побудувати у Женеві. Це, звичайно, не виправдовує певних помилок реформатора, та все ж підкреслює його важливу роль у моральному становленні тогочасної та нинішньої Швейцарії.

Жан Кальвін народився 10 липня 1509 року в Нуайоні, єпархіальному центрі на півночі Франції. Його батько, Жерар Ковен, досягнув доволі високого становища в церковній і суспільній ієрархії, але в 1528 році недоброзичливіці добилися його вигнання. Мати Кальвіна, Жанна Лефранк, була благочестивою жінкою зі знатної валлонської сім'ї. Маленький Жан, який був надзвичайно обда-

рованим, отримав початкову освіту разом з нащадками одного знатного сімейства в замку Монмор. У 1524-1528 роках Кальвін вивчав спеціальний курс формальної логіки в колегії Монтегю в Парижі. Окрім того, юнак самостійно вивчав різні наукові дисципліни. Спочатку його готували до церковної кар'єри, однак після закінчення факультету вільних наук він, за бажанням батька і власною схильністю, вирішив зайнятися вивченням юриспруденції. В Орлеані і в Берже він слухав лекції найвідоміших учених-правознавців середньовічних та ренесансних шкіл, і в 1531 році закінчив вивчення права. У цей період Жан, не обмежившись юриспруденцією, намагався розширювати свої пізнання з класичної філології та гуманітарних наук в цілому.

Однак найважливішими для всього подальшого життя Кальвіна стали його контакти з євангелічними та реформістськими товариствами, що не лише вивчали Біблію мовою оригіналу, але й були знайомі з працями М. Люте-

ра, який у 1517 році опублікував свої 95 тез. Згодом Жан писав: «Спочатку я так твердо тримався за папистське марновірство, що мені нелегко було вибратися з цієї безодні. Але раптовим наверненням Бог спонукав моє серце до покірності». Достеменно невідомо, але десь в кінці 20-их на початку 30-их років XVI століття він остаточно порвав з Римом. А в кінці 1533 року після реформістської промови ректора Сорбонни Н. Копа, якого надихав Кальвін, молодий реформатор змушений був втікати з Парижа, рятуючись від переслідувань. Він жив під чужим іменем в Ангулемі, Нераці, Нуайоні, Пуатьє, Орлеані та Кле. Та згодом гоніння на протестантів посилися і змусили його зовсім залишити батьківщину. Кальвін вирушив у Страсбург, а потім у Базель. Там він познайомився з багатьма лідерами Реформації — Генріхом Буллінгером, Мартином Бучером, Вольфгангом Капітоном, Симоном Гринеем і Освальдом Міконієм, а також підготував перше видання своєї найважливішої теологічної праці — «Наставляння в християнській вірі», яка й нині сприймається як авторитетне вираження богослов'я Реформації. Ця книга багаточим перегукувалася з катехізисами Мартіна Лютера і була написана для того, щоб викласти протестантське вчення і захистити французьких протестантів, яких звинувачували у бунті проти державної влади.

Навесні 1536 року Кальвін деякий час жив у Італії і мав намір знову вирушити у Страсбург. Але війна між Карлом V і Франциском I Французьким зробила недоступною дорогу через Лотарингію, і йому довелося їхати в Женеву. Там він мав намір лише переночувати, але про його прибуття в місто стало відомо Г. Фарелю, котрий

почав церковну реформу в цьому місті. І Фарель, якому були добре відомі праці Кальвіна, просто благав, щоб той залишився на певний час у місті і виклав курс богословських лекцій. Спочатку Жан відмовлявся, оскільки мав інші плани, а також звичай намагався уникати публічності. Однак Фарель переконав його, що цього хоче Бог і це сприятиме торжеству Реформації у Женеві, і Кальвін ревно і натхненно взявся за роль професора та проповідника.

Спочатку Жан Кальвін мав намір здійснити докорінні зміни зовнішнього та духовного стану міста. Та, на жаль, через три роки цей план провалився — частково через гордію та впертість женеців, частково через нетерпеливість самого реформатора. Кальвіна вигнали з міста, і він знову оселився в Страсбурзі, де жив з 1538 до 1541 року. Тут, окрім читання лекцій у зібраній біля нього общині біженців з Франції, він отримав можливість ознайомитися з тим типом церковної організації, про який сам мріяв; це була істинно євангельська церква з богослужбовою практикою, церковною дисципліною і спільним співом псалмів. Крім того, він брав активну участь у диспутах, які відбулися в Хагенау, Вормсі і Регенсбурзі з ініціативи Карла V.

У 1540 році у Страсбурзі Кальвін одружився з Ідлетою де Бюр, вдовою анабаптистського пастора. Однак весь цей час він не забував про женеців і в Женеві не забували про нього. Після 1540 року внутрішні негаразди змусили женеців наполегливо просити Кальвіна, щоб той повернувся у місто. Восени 1541 року він погодився за умови, що йому буде надана можливість здійснювати нововведення, яких він добирався раніше, тобто проведення церковної реформи на ос-

нові нові системи церковних посад і впровадження нового плану проведення богослужінь, а також прийняття нового катехізису.

З цього почався другий етап діяльності Кальвіна в Женеві. На той час він вже не був поривистим і пристрасним ентузіастом, як минулого разу, а зрілим та обачливим будівничим церковного життя. І невдовзі його справа набула світового значення.

Жан Кальвін хотів зробити з Женеви «град Божий», цитадель протестантизму. Тому він, зокрема, закликав суворо стежити за чистотою і порядком у Женеві — вона повинна була стати не лише зразком високоморального способу життя, а й найчистішим містом у світі. Тому невдовзі Кальвіна почали називати «женевським папою», а саму Женеву — «протестантським Римом». Заслуга Кальвіна полягає в тому, що він, взявши за зразок Новий Заповіт і першоапостольську церкву, створив у Женеві таку церковну організацію, яка згодом стала нормативною для протестантських церков усього світу. Він запровадив чотири обов'язкові служіння: пасторів, докторів (учителів богослов'я), пресвітерів (старійшин) та дияконів (помічників). Пастори разом з вчителями утворюють «почесне зібрання пасторів» для керівництва катехізацією та навчанням, а пастори зі старійшинами — «консисторію» для нагляду за мораллю та поведінкою членів церкви. Старійшини (пресвітери) разом з дияконами займаються матеріальними потребами пастви, турботою про бідних, а також беруть на себе частину пасторської роботи.

Кальвін чітко слідкував за включенням кожного християнина в церковну общину і добивався суворого дотримання віровченневої та церковної дисципліни. Він побудував свою церкву як общину віру-

ючих, які керувалися усвідомленням того, що кожен член церкви, відповідно до своїх здібностей і становища, котре він займає, повинен прагнути перетворити світ у «видовище Божої слави». А оскільки церква була центром не лише приватного, а й економічного та політичного життя, кожна людина отримувала змогу служити Богу в повсякденних справах.

Жан Кальвін вважав, що кожна людина повинна сумлінно працювати, не відмовляючись від будь-якої можливості заробити гроші. Якщо ж вона цією можливістю не скористається, то це буде великим гріхом. Ці думки були новими для людей того часу, адже римська церква стверджувала зовсім протилежне — що головним гріхом людини є саме багатство (тим часом заробляючи величезні гроші на своїй пастві, тобто віруючих). Крім того, реформатор намагався введенням суворої внутрішньої дисципліни зробити церкву незалежною від світської влади і дати їй змогу жити за своїми законами уособлено від держави. Нехильно дотримуючись цього

курсу і сам призначаючи найсуворіші покарання за відступлення від чистоти віровчення та зневагу заповідями церкви, Кальвін постійно конфліктував зі світською владою, аж поки у 1555 році його послідовники не отримали більшості у магістраті. Неслухняних членів церкви карали відлученням від церкви. А для більшої ефективності системи Кальвін використовував державну владу, щоб приводити в дію більш суворі покарання. Ці покарання виявилися занадто суворими. Лише у 1546 році 58 людей було страчено і 76 вислано з міста. У 1544 він зумів добитися зміщення з посади ректора Женевської колегії Каstellіона через розходження у поглядах, з його ініціативи у 1552 році відбулося вигнання з міста Больсека, який виступив з критикою вчення Кальвіна, а у 1553 році було страчено іспанського лікаря Мігеля Сервета як лжевчителя та еретика, який піддавав сумніву вчення про Трійцю. Через це Кальвіна часто називали деспотом Женеві, «гордою, тиранічною натурою, сповненою жорстокості до своїх ворогів». Та насправді він не керувався власними амбіціями,

а тільки прагненням догодити Богові, будуючи християнське суспільство. І хоча важко виправдати ті методи, якими він діяв, але варто зауважити, що вони були зумовлені уявленням тієї епохи, в яку він жив, епохи, коли люди вважали, що кожен має чітко дотримуватися норм державної релігії і непокора цьому карається смертю.

Влада над Женевською республікою ніколи не була для реформатора самоціллю. Його істинною метою було повернути Францію (і не лише Францію, а й багато інших європейських країн) до євангельської віри. І на той час тільки з допомогою енергійних та жорстких заходів, які за необхідності могли бути й досить гнучкими, Кальвін зміг довершити свою справу до кінця. Під керівництвом Кальвіна Женева стала надихаючою силою та моделлю для тих, хто намагався реформувати віру у своїй країні, і була місцем втечі для тих, хто терпів гоніння за реформаторські погляди.

Кальвін був плідним автором послань до багатьох, хто звертався до нього за порадою з усієї Європи і Британських островів. Його послання та інші твори складають приблизно 57 томів. Донині збереглося понад 2 тис. його про-

Женева, центр міста

ВІДЧУЇ СИЛУ ПЕРЕМІН

повідей. Кальвін сприяв також розвитку освіти. Він встановив у Женеві триступеневу систему освіти, вершиною якої була академія, утворена у 1559 році і відома донині як Женевський університет. Його увага до знань згодом здійснила свій вплив на Америку, коли кальвіністські пуритани створювали у Новому Світі систему коледжів.

Вихідним положенням вчення Кальвіна була думка, сформульована в знаменитій фразі, що відкриває його працю «*Institutio*»: «Вся наша мудрість, наскільки вона взагалі заслуговує імені мудрості і є надійною та достовірною, складається з двох основних частин: пізнання Бога і пізнання самого себе». Пізнання себе і Бога взаємообумовлені, однак першість надається пізнанню Бога. На думку Кальвіна, прагнення до цього пізнання посіяне в кожній людині, навіть у язичнику. Та для того, щоб істинно пізнати Бога, людині потрібне свідчення Святого Духа, оскільки тільки Сам Бог може достовірно свідчити про Себе і провести нас до істинного недвозначного розуміння Відкриття. Нелегко прослідкувати теоретичні наслідки цього вчення. Саме з ним, на думку істориків, пов'язана незалежність і внутрішня сила, характерна для протестантизму. І в той же час саме ця його думка стала основою для розвитку права свободи совісті та віросповідання. Кальвін вважав, що церква та держава створені Богом для блага людей і мають співпрацювати з метою розповсюдження християнства. Його заклики до праці та бережливості, а також до розвитку промисловості стимулювали й розвиток економіки.

Вплив цього ревного вченого, здатного впровадити неймовірно на той час зміни у духовному розвитку суспільства, не відповідав його фізичним якостям. Працюючи в Женеві, реформатор постійно боровся з хворобою, яка дуже докучала йому. Його єдиний син помер ще дитиною, а згодом після десяти років подружнього життя померла й дружина. «Тільки благодать Бога, котра пролилася на його життя, як стверджує один з його біографів, — є адекватним пояснення його служіння, яке діє й донині. Кальвін дійсно був інтернаціональним реформатором, і служіння його вплинуло на пресвітеріан, реформаторів та пуритан».

Помер Жан Кальвін 27 травня 1564 року, дочасно постарівши під тягарем недуги та невтомної праці, яку він звершував в ім'я Бога і в душі власного девізу: «Серце християнина повинне бути вищим від прагнення до власного спасіння».

Підготувала Ольга Міцевська

1 листопада у Києві стартував соціальний проект «Відчуї силу перемін», який спрямований на те, щоб знайти відповіді на найбільш гострі проблеми нашого суспільства: алкоголізм, наркоманія, залишені діти, розлучення, самогубства та інші. У цьому проекті задіяні християни, журналісти світських ЗМІ, Асоціація християнських журналістів.

Прес-секретар громадської організації м. Києва «Сила перемін» Микола Савчук стверджує, що в основі будь-якої соціальної проблеми лежить духовна деградація суспільства. Щоб вирішити проблему потрібно боротися не з її симптомами чи наслідками, а з корінням. Організатори проекту вихід бачать у поверненні нашого суспільства до християнських цінностей та моралі.

Рекламна компанія буде проводитися так: на вуличних екранах, дорожніх щитах, сітілайтах, афішах люди будуть бачити обличчя відомих людей, які заявляють про християнські цінності. Зокрема: чемпіона світу з фехтування Володимира Лукашенка, екс-футболіста київського «Динамо» Степана Решка, Місс-України-2007 Ліки Роман, співачки Марини Одольської та інших...

Цю інформацію я відшукав на сайті Асоціації «Новомедіа», яка є одним із учасників проекту, і планував її подати без коментарів. Але коли почав шукати в інтернеті додаткову інформацію, коментарі напросилися самі. Що ж змусило мене взятися за перо?

Мене здивувала реакція багатьох світських ЗМІ на це повідомлення, серед яких особливо галасувало столичне видання «Дело». Що саме їх зачепило?

А зачепило те, що цю справу втілюють так звані «сектанти». Особливо дісталось Сандею Аделаджі та його протеже меру Києва Черновецькому. Ми не будемо чіпати цих фігур, це вже інша тема, дивує те, з яким неприйняттям суспільство дивиться на цей проект. Припустимо, вищезгадані особи мають певні недоліки та промахи, але ж саме ця справа, про яку йдеться, не лише корисна та благородна, але й гідна наслідування. Про ці проблеми, які проект піднімає, потрібно не просто говорити, а кричати! Я читав в Інтернет-форумах відгуки деяких відвідувачів на цю акцію. Як вони обурювалися тим, що подібна тематика присутня на зовнішній рекламі. Мовляв, це вже розпочалася передвиборча компанія Черновецького і т.і.

Мене дивує інше: чому ніхто не протестує проти реклами пива, цигарок та горілки, яка складає чи не третину усїєї реклами? Чому практично кожне світське видання вважає за честь публікувати непристойні анекдоти та фото оголених моделей? Чому вульгарна та кричуща поведінка кумирів афішується як щось позитивне і відразу ж втілюється в життя фанатів? І тих «Чому?» — сотні. Чи не тому, що за цим стоїть диявол, якому так шкодить християнська мораль? Чи не тому, що ті, що роблять гріх, бояться світла? І чи не тому, що більшість християн мовчки спостерігає за тим, як Україна скочується в прірву гріха та аморальності? Ти щось зробив для її спасіння?

Сергій ЛУГАНСЬКИЙ

ЧИ ЩАСЛИВИЙ Я?

Я часто так запитував себе. Інколи здається, що пізнав щастя... Але минає небагато часу — і усвідомлюєш, що насправді це було не щастя, а початок сильного випробування. Ніяк не можеш зрозуміти, чому так відбувається. Намагаєшся відокремити приємне від горя й називаєш те приємне щастям... Але потім розумієш, що відокремлення неможливе, тому що усе між собою тісно зв'язане. І чим більше таких сторінок у твоєму житті, тим більше починаєш сумніватися в тім, що справжнє щастя взагалі є.

Трапляється, що після «темних днів» з'являються «промені сонця», і тоді хочеться вірити, що нарешті настав той прекрасний день, коли ти зустрівся віч-на-віч зі щастям. І навіть і не згадуєш того, що колись затьмарювало твоє життя. Ти радієш, що прийшло світло у твоє життя. Але не розумієш, що це світло не довго буде з тобою. Подібно до того як день має свій початок, і має свій кінець.

Запитуючи себе: «Чи щасливий я?», розумію, що ні. Тому що не там його шукав. Правильно сказано: «Щастя як метелик, за яким женешся, але ніяк не можеш піймати, а коли зупиняєшся, то воно раптом сідає нам на плече».

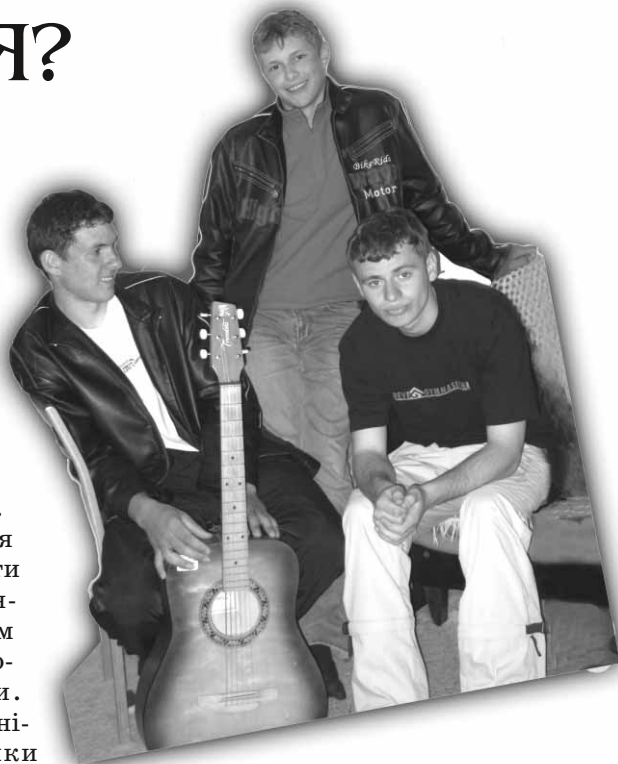
Так, є Той, Хто прийшов дати істинне щастя. Його розуміння щастя відрізнялося від мого, тому я і не приймав Його. А Він Той, Кого я так довго чекав.

Коли я зустрів Його, то побачив різницю між тим, що я розумів, і тим, що говорить Він. Тоді я усвідомлював, що

насправді був нещасливим. Сльози, які я пролив, і біль, який терпів, не були заради Нього, а заради власного егоїзму. Те нещастя, яке я терпів, могло б бути для мене блаженством. І ось раптом відбуваються революційні зміни. Приходить Він і ніби змінює цінники на товарах. Все ста-

вить навпаки. Якщо колись я думав так: я зустріну щастя — і воно мене наповнить, то зараз Він говорить мені про нове життя, про нові поняття й про новий спосіб життя. Чому ж Він почав із цього? Чому духовна вбогість робиться джерелом щастя? Тому що вона є основною характерною рисою того, хто знаходить це щастя. Усвідомлення своєї духовної вбогості — це найперше, що необхідно мені, щоб увійти в Царство Боже. Двері в Царство Боже дуже низькі — й увійти в них може тільки той, хто низько вклониться. Я ж ці двері в палац щастя уявляв собі високими. Я намагався ввійти в них і не міг зрозуміти, чому ніяк не можу, але ж треба було тільки «пригнутися».

Коли впадаєш у відчай, коли зустрічаєш трагедії й переживаєш розчарування, саме тоді хочеш піти в таке місце, де знайдеш спокій. З'являється бажання мати крила, які віднесуть тебе далеко від болю й страждання. Але Він відкриває щось незрозуміле на перший погляд: «Блаженні ті, що плачуть...» Все життя

минуло в погоні за задоволенням і за радісними миттями. Прагнеш мати багато енергії, сил і часу для пошуків розваг і, щосили, уникаєш болю й страждання. І от Він відкриває зовсім новий підхід до життя, що перекреслює неправильні поняття радості й щастя. Він проголошує щасливим того, хто плаче, тому «що він утішиться». Він обіцяє йому благословення, радість, мир і розраду.

У своєму пошуку щастя я був твердим. Намагався всіма силами знайти його й так вхопитися за нього, щоб ніхто не зміг би його в мене вирвати. Я боровся з усією хоробрістю за щастя й прикладав усі сили, щоб його завоювати. Але тепер, прислухавшись до Його слова, як у дзеркалі, я побачив себе насправді беззбройним. Я думав, що моя зброя витримає всі битви і я зможу завоювати щастя, але я не тією зброєю користувався. Тепер Він запропонував мені Свою зброю, яку Сам не раз використовував — лагідність. Не зухвалість. Не бойовим криком завойовується щастя. Але м'якістю, тишею, ніжністю, терпінням і по-

кірністю. Це не були просто слова, лагідність — це риса Його характеру, яку Він хотів бачити в мені.

І отут Він вимовив щось важливе, що пролило світло в мою свідомість. Я стільки разів намагався задовольнити свій духовний голод, але не розумів, чому не настає мить насичення. Але тепер зрозумів, що сам я не зможу нагодувати себе, тому що в мене немає нічого праведного, тому що я духовний банкрут. Прийшовши в стан лагідності, я усвідомив, що є тільки одна надія на одержання праведності — це одержання її з рук Божих. Тільки потрібно мати бажання її одержати. Так, має бути спрага одержати те, чого в тебе немає, а є тільки в Нього.

Що стосується милості, Ісус не мав на увазі гуманізм. Милість саме те, чого мені не вистачало в моїх боях за щастя. Тоді я не думав, що відбувається навколо. Махаєш мечем на усі боки, ідучи до своєї мети, не жалюючи нікого. Але раптом ти з'являєшся перед

таким же сильним воїном, як ти, що на цьому ж полі бою бореться за те ж, що й ти — за щастя. Виявляється, що він зовсім недавно вступив у бій і ще повний сил, тоді як ти уже в ранах і крові. Він не проходить повз тебе, тому що знає, що ти один із сильних, і так само безжалісно й холодно завдає тобі болю, як і ти колись це робив. Як би хотілося, щоб він виявив хоч краплю жалю й милості до тебе, але цього немає. Я зрозумів, що зі мною чинять так, як я колись чинив іншим.

Коли відбувається боротьба за щастя, тоді все, що завгодно, переповняє твоє серце. Особливо, коли ти борешся, не розуміючи, що таке щастя насправді. Начебто здається, що борешся за праве діло, за своє щастя. Але не розумієш, що те, що у твоєму серці, не дає тобі побачити того, що те, за що ти борешся, не є щастям. Щастя поруч, але ти його не зауважуєш.

Зупинившись хоча б на мить і відкинувши всі свої егоцентричні бажання, мож-

на побачити Щастя і зрозуміти головне: за Нього не потрібно боротися, а всі битви насправді були недоцільною тратою часу. Ти стаєш полонним красою цього Щастя й не можеш відірвати свого погляду від Нього ні на мить. Перебуваючи в Його присутності, розумієш, що більше не зможеш підняти важкого меча, щоб розмахувати ним. Розумієш, що тобі він більше не потрібний, однак мусиш знову піти на поле бою, але не для того, щоб воювати. Ти пізнав справжнє щастя і тепер не можеш його таїти у своєму серці. Ти йдеш на поле бою не для того, щоб нести ненависть, але щоб примирити всіх. Можливо, хтось зупиниться, щоб прислухатися до того, що ти говориш. Можливо, багато хто, зрозуміє, що насправді не за щастя борються, викинуть свої мечі й підуть за тобою. Але будуть і ті, які не приймуть тебе й відкинуть, виженуть. А може бути, навіть замахнуться своїми мечами на тебе, щоб убити. Але смерть уже не матиме значення, бо ти довідався, що таке справжнє Щастя.

Я Його зустрів. Так, я з'явився перед ним із закривавленими руками й розбитим життям. Але воно прийняло мене таким, яким я є. Це Щастя наповнило світлом моє життя — й темрява ніколи не настане. Воно зігриває й зцілює моє поранене серце Своєю любов'ю й теплом. Це Щастя ніколи мене не залишить. Воно буде мені вірним до самого кінця. Воно ніколи не змусить мене плакати... Тому що моє щастя це Ти — Ісусе. Жаль, що стільки часу я боровся й шукав «щастя», але так і не зрозумів, що істинним щастям, за яке варто пролити сльози й терпіти приниження й біль, є Ти. І якщо хтось гідний зайняти місце в моєму серці й жити в ньому, то це тільки Ти Ісусе. Пробач мені...

Іван АРТЕНІ

* * *
Мене чекає небесне місто —
Немов перлина в долонях хмар.
Там вічне сонце у небі чистім,
Там вже не буде сльози і чвар.

Полощуть віти в кришталюних водах
Життя дерева без весен й зим.
Там все довкілля — краса і згода,
Нема там місця жорстоким й злим.

Мене зустрінуть перлинні брами,
Смарагд і яспис, сапфір й топаз.
Там не потрібні величні храми,
Там не потрібно лічити час.

Та ці багатства слабка подоба —
Весь блиск каміння, тріумф вінця —
Супроти того, що має небо:
Найбільшу цінність — любов Отця.

Юрій ВАВРИНЮК

Інтерв'ю з Богом, або Великий успіх маленького фільму

Звертаюся до вас з проханням висвітлити на сторінках вашого журналу тему про рух New Age («Нью Ейдж» — Нова ера). Написати цей лист мене спонукав ролик «Розмова з Богом» або, як його ще називають, «Інтерв'ю з Богом», дуже популярний в християнських колах. Його показують в церквах і на конференціях.

Але особливе захоплення викликає пісня «Moment of Peace», яка супроводжує це «Інтерв'ю» у виконанні групи «Gregorian». Та, на жаль, мало хто з християн знає, що ця група належить до течії «Нью Ейдж» і до християнства не має зовсім ніякого відношення.

Цей рух практикує медитацію, йогу, об'єднання релігій світу. Насправді ж це завуальований сатанізм, який багато християн через своє незнання приймають за чисту монету.

Я думаю, що потрібно бути дуже обережним також і зі всіма фільмами, які є на християнському ринку, де не згадується ім'я Христос чи Господь, а лише Бог, тому що так називають і сатану його слуги.

Інформації про те, хто зробив цей ролик, у мене немає. Тільки на перших кадрах флеш-ролика знизу написано: автор DarkGod (Темний бог). Доволі-таки дивно...

Дуже прошу дослідити це питання, щоб не загинув народ Господа «за те, що не має знання» (Ос. 4:6).

З повагою Світлана, Кіровоградська область.

Цей лист для мене особисто був несподіванкою. Я був знайомий з «Інтерв'ю», переглядав його і нічого негативного не помітив. Хоча й особливого захвату він не викликав. Не зачепив, як кажуть, за живе. І от тепер лист в редакцію змусив пильніше придивитися до цього шедевр. І перш за все я помандрував інтернетом — місцем де, «живе» вищезгаданий флеш-ролик. І вже перші кроки віртуальним світом змусили мене задуматися...

Передусім я ще раз уважно перечитав текст самого «Інтерв'ю». Щоб читач, який не бачив ролика, мав уяву про нього, подаю текст, який супроводжує його.

З першого погляду, ніби все чудово та правильно. А додайте до цих слів непере-

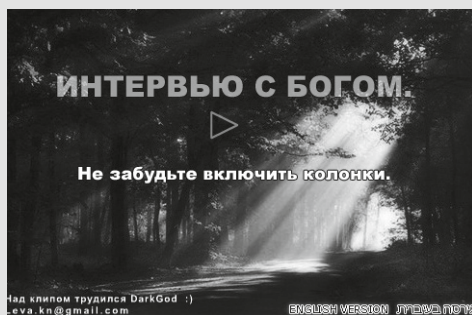
вершені за красою краєвиди планети, які супроводжуються особливо натхненою музично-хоровою композицією у стилі церковно-григоріанського співу, то й справді є чим захопитися. А втім, якийсь сумнів гриз мої почуття: все красиво, правильно, творчо та нестандартно, і все ж... чогось там не вистачає. І раптом я зрозумів: там немає біблійного Бога, про Якого мені розповідали з дитинства, до Якого мене вели батьки та церква і Якого я зустрів у свідомому віці. У тексті бог добрий, мудрий, великий, але... якийсь абстрактний. І — головне — ані слова немає про Його найбільше і найвагоміше відкриття: дорогу до Нього через Ісуса Христа. Якщо можна звести усі слова до однієї фрази, її можна висловити словами відомого мультиплікаційного кота Леопольда: «Хлопці, давайте жити дружно!» Ні, для мене бог, який дає інтерв'ю, не «дотягував» до мого Бога, Якого я знаю особисто.

І як підтвердження моїх роздумів, подорожуючи Інтернетом, я зауважив одну цікаву особливість. Пошуковий сервер видав більше як 2,5 мільйона посилань на цю фразу (серед яких переважно посилання саме на цей флеш-ролик) лише в російськомовних сайтах! Я був вражений тим, наскільки популярний цей кліп. Але ще більше шокувало те, на яких сайтах він розміщений. Лише де-не-де зустрічаються суто християнські веб-сторінки, «Інтерв'ю» переважно розміщують сайти, присвячені езотеричній, окультній, східно-релігійній, астрологічній тематиці. Іншими словами, кожна екзотична релігія бачить у цьому «інтерв'ю» свого бога. Дивно. З Біблії ми дізнаємося, що будь-яке проявлення істинного Бога-Творця, чи то Його реальні діла, чи відкриття, чи звернення до людей, чи, навпаки, звернення людей до Нього, завжди викликало негативну реакцію Його супротивника — дияво-

ла. А тут усі темні сили із задоволенням використовують і з усіх сил рекламують (!) інтерв'ю з Ним!

Чим більше я вникав у цю тему, тим більше моє здивування переростало у жах. Пошуки привели мене на сайт, який повністю присвячений вищезгаданому роликові. Тут можна його переглянути, написати свій коментар, прочитати коментарі інших, поспілкуватися з однодумцями. Але мене вразила уже перша ж сторінка. На ній розміщено текст, який подаю без перекладу.

«Однажды, гуляя по интернету, набрел я на удивительный flash-ролик, который называется «Интервью с Богом». Человек я не сентиментальный, можно сказать, закоренелый дзэн-буддист (дзэн — одна з течій у буддизмі — прим. автора), но, наверное, в этом клипе присутствует что-то такое, что «берет за душу» (которая в теории и практике дзэн, в общем-то, отсутствует). По-

Однажды мне приснилось, что я беру интервью у Бога.

— Ты хочешь поговорить со Мной? — спросил Бог меня.

— Если у Тебя есть время, — сказал я...

Бог улыбнулся:

— Мое время — это вечность. Какие вопросы ты хотел мне задать?

— Что больше всего удивляет Тебя в человеке?

И Бог ответил:

— Им наскучивает дет-

ство, они спешат повзрослеть, а потом мечтают стать детьми опять.

Они теряют здоровье, зарабатывая деньги, а потом теряют деньги, восстанавливая здоровье. Они так много думают о будущем, что забывают настоящее... Они живут так, как буд-

то никогда не умрут, а умирают так, как будто никогда и не жили.

Его рука взяла мою, и мы помолчали некоторое время, и тогда я спросил:

— Как родитель, какие уроки жизни Ты бы хотел, чтобы выучили Твои дети?

— Пусть знают, что невозможно заставить кого-то любить их. Все, что они могут, это позволить, чтобы их любили. Пусть знают, что это не хорошо сравнивать себя с дру-

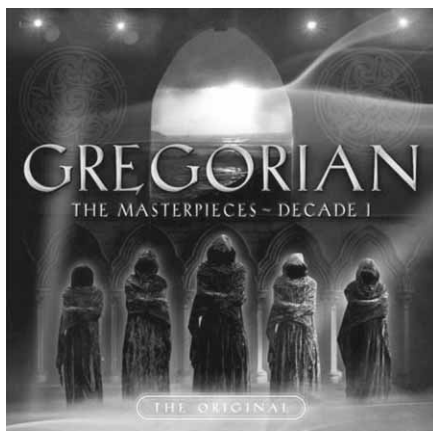
гими. Пусть учатся прощать, практикуя прощение. Пусть помнят, что ранить любимого человека занимает всего лишь несколько секунд, а заживание этих ран может занять долгие годы. Пусть поймут, что богат не тот, у кого больше, а кто нуждается в меньшем. Пусть знают, что есть люди, которые их очень любят, просто они еще не научились выражать свои чувства. Пусть осознают, что два человека могут смотреть на одно и то же, а видеть это по-разному. Пусть знают, что простить друг друга недостаточно, нужно также простить самих себя.

— Благодарю за Твое время, — сказал я робко, — есть еще что-то, что Ты хотел бы передать Своим детям?

Бог улыбнулся и сказал:

— Пусть знают, что Я здесь для них... Всегда...

добную реакцію я наблюдав майже у всіх, кому його показував. А так як бажають поглянути «Інтерв'ю» сталося все більше, то я вирішив виставити його на всеобщее обозрение. Нашел уютный и вполне приличный хостинг, за полчаса сделал сайт

Хоча на обкладинках компакт-дисків групи Gregorian зображені фігури, одягнуті в одягу монахів, виглядають вони не просто таємниче, а моторошно та зловіще.

и открыл его для посетителей. Сейчас на сайте уже работает «Гостевая книга», в которой можно высказать свои замечания и пожелания, а автору клипа — слова благодарности и, вообще, написать все, что Бог на душу положит. К сожалению, я так и не знаю полного имени автора «Интервью», так же как и Того, Кто его давал, но думаю, что когда-нибудь узнаю, и с благодарностью опубликую на первой странице этого сайта».

Чи варто щось коментувати? Але все-таки подам коментар. Не власний, а розміщений на цій же інтернет-сторінці. «Огромное спасибо Человеку по имени DarkGod, который трудился над этим клипом! Теперь, посмотрев этот ролик, каждый дзенствующий сможет убедиться: «...Му-у-у-у-у! ...а Бог все-

таки — существует!!!» Інший відвідувач, напевне, знайомий з християнством, дивується: «Красивый клип, но Христа в нем нет. Что может рассказать о Боге Темный Бог? ЛОЖЬ!». Ще інший відвідувач теж зі здивуванням йому відповідає: «Дорогой Shalom, Вы не нашли в клипе ни Христа, ни Будды, ни Лао Цзы? Ни других Великих Учителей?! Как жалко...»

Дійсно, як жаль, що сучасні християни не мають «чуття звичкою розрізнати добро і зло» (Євр. 5:14). А сатана, як відомо, «приймає

вигляд ангела світла».

А тепер про музичний супровід. Не буду втомлювати читача подробицями, з якими мені мимоволі довелося ознайомитися, лише в загальних фразах розповім про виконавців та стиль мелодійно-задушевної композиції. Спокійна, гармонійна, професійна, з космічним забарвленням, вона ніби на крилах несе слухача у високий і одночасно таємничий світ. Безперечно, її не порівняєш з гуркітливо-руйнівним роком, який у більшості християн асоціюється з одержимістю. Але чи є там Бог?

Думаю що є. Але який бог? Композицію, яка звучить у флеш-фільмі, виконує група «Gregorian». Її засновником і натхненником є Френк Петерсон, один з найвідоміших західних продюсерів

шоу-бізнесу та пісенних авторів. Саме він є однією з яскравих фігур та одним із «батьків» нового стилю в музиці, який набирав все більшої популярності — New Age. Що ж це за стиль?

Тут варто зауважити, що це не лише музичний стиль. Нью-Ейдж (Нова ера) — це, цитую: «рух в культурі, релігії, філософії, науці, який виник у ХХ столітті і характеризується 1) високим значенням індивідуального світосприйняття в духовних пошуках; 2) змішуванням різноманітних культурних, релігійних та наукових традицій; 3) масовістю популяризації ще не сформованих знань та технологій. Нью-Ейдж проявляється у різних видах діяльності, зокрема, в модернізації релігій, створенні нових релігій, сект та окультних груп, синкретичних філософських течій; у медичній та навколomedичній діяльності, цілительстві; організації медитацій, психотехнології, психотренінгу; в художній, популярній літературі, музиці, мистецтві, естетиці; у містичних ритуалах, ворожіннях, навколо науковій та псевдонауковій діяльності».

Хоча погляди різних нью-ейджових груп є дуже і дуже різними, можна виділити найбільш характерні положення, які використовуються найчастіше. Це:

— єдність усіх релігій (усі релігії стверджують одне і те ж, багато доріг ведуть до одного ж і того бога);

— віра в попередні народження та переселення душ, у безпосередній перехід від смерті до нового народження;

— віра в карму, тобто у взаємозв'язок долі з подіями минулих життів;

— відчуття єдності усіх живих істот як одного бездонного океану енергії;

— уявлення про обмеженість розуму і наявність «вищого розуму»;

— віра у складну духовну ієрархію та можливість окремо взятих вчителів підніматися на вищі щаблі;

— віра у надприродні сили, ангелів, демонів, прибульців, небесних вчителів;

— загальна віра в Добро, Любов, Світлі Сили;

— віра в глибокий зміст незрозумілих, таємничих містичних ритуалів і повага до обрядовості.

Рух New Age набуває все більше і більше популярності, проникаючи практично в усі сфери життя. Характерним є те, що його прихильниками щораз частіше стають люди зі світовими іменами та популярністю, кумири молоді, відомі актори та виконавці. Багато релігійних діячів, у тому числі і християнських, поділяють погляди модного руху. Особливо небезпечним для християнства є те, що, в принципі, християнська віра у New Age не відкидається, вона просто сприймається як одна із складових спільної релігії. Вона просто змішується з окультними та сатанинськими елементами, які не просто вирізнити у загальній мішанині.

Подібним прикладом і є група «Gregorian». Її засновник Френк Петерсон за основу взяв церковний григоріанський спів, поєднавши його із сучасними рок-баладами та популярними хітами. Провівши величезну підготовчу роботу, підібравши відповідних співаків, Френк Петерсон у 1999 році випускає свій диск, який відразу ж здобуває неймовірну популярність. «Поєднання м'якої, повільної музики і співу монахів захоплює дух з перших хвилин і затагує у свій таємничий світ. Ті, хто хоч раз випробував на собі енергетичний вплив «Gregorian», на практиці знають про зачарований і натхненний звук і голоси монахів, заспокійливий ефект ритуального співу», — так писали критики. Успіх призвів до

того, що співаків стали мало не розривати на частини. На початку 2000 року група відправилася в турне по Європі. Варто зауважити, що виступи відбувалися переважно у церковних приміщеннях і навіть зовнішній вигляд учасників вводив глядачів в оману, які думали, що перед ними справжні монахи. Але...

Але попри всю позитивність музики «Gregorian», у ній реально присутнє окультно-сатанинське підґрунтя New Age. Відсутність конкретики, розслаблюючий ефект, занурення слухача у таємничий, незрозумілий, але такий захоплюючий світ, і — особливо — відповідні слова. У них, як правило немає реального Бога, оспівується лише якась загадкова сила, енергія, якщо слово «бог» і згадується, то його можна віднести до будь-якої релігії. Ось, наприклад, слова композиції «У мить часу», яка звучить в «Інтерв'ю».

Прийди зараз, прийди на нашу сторону, В місце, де Ви можете сховатися. Ми — сонячне світло. Відпочинь своєю душею тут, І ти знайдеш. Ми — енергія. Ми даємо тобі весь світ. Підтримайте ваше серце тепер. Ми ослаbiamo біль від вашого сходження. Коли світ знаходиться в дранті, І розруха — близько, Ви можете тут з нами іти. Коли люди — незнайомці, Ви відпочинете тут зі мною. В мить часу Світло темне внизу Бачимо через зорі. Досягніть до потоку землі. Дрейф у радості ваших сердець. Розв'яжіть енергію, Попробуйте вина, Пий, як душу, Яка знає зараз Всевишнього силу.

Формат даної статті не дозволяє більш детально зупинитися

на усіх деталях подібної музики, яку багато молодих християн вважають християнською. Особливо мене вразили тексти таких пісень, де поєдналося, як у нас в Україні кажуть, «святе з грішним», де біблійні тексти переплітаються з відкритими зверненнями до маркіза де Сада — знаменитого статевого збоченця, від імені якого походить поняття «садизм» (пісня проекту Enigma), де реально видно обриси нової світової релігії, у якій зручно хочуть розміститися поруч з Христом і Будда, і Магомет, і — Антихрист. Немає сумніву, що такий рух як New Age є своєрідною протечею появи цього Богопротивника.

Тому християнам потрібно бути особливо пильними, щоб не ввели в оману солодкі слова, перемішані з отрутою. А «Інтерв'ю»... Відкрийте Біблію: у ній ви знайдете усі відповіді на запитання вашої душі. А потім схиліться перед Ним і в простій, щирій молитві відкрийте Йому своє серце. Повірте, Він багато чого хоче сказати вам.

Юрій ВАВРИНЮК

Відкритими очима

Марина ТИХОНОВА

Не встигла я перемити посуд після вечері, як задзвонив телефон.

«Машка», — здогадалася я й зручніше сіла в крісло — на п'ятихвилинну розмову годі було й сподіватися. Після недавнього розлучення з чоловіком Машка дзвонила мені щовечора, тому що їй просто необхідно було поділитися з ким-небудь своїми черговими «неприємностями». «Що цього разу?» — хотіла запитати я, знімаючи трубку, але замість цього лілейним голоском сказала:

— А, Машенька! Як справи, як день пройшов?

А їй тільки цього й треба — відразу занила:

— Ти не уявляєш, сьогодні наказ про премії прийшов, так мені менше всіх нарахували. Мені! Яка за двох у відділі «пахав», ніколи голову від паперів відірвати. А вони... Новенькій (пам'ятаєш, я тобі розповідала) стільки ж, як і мені, нарахували. Де справедливість?

— А ти що ж хотіла, сама говорила, що вона — племінниця начальника відділу.

— Совість зовсім втратили. Не встигла влаштуватися, ще жодного звіту не здала, а премія на рівні моєї. А я, між іншим, четвертий рік працюю...

Наступного дня тема її голосінь була та ж, додався тільки маленький штришок — зламаний улюблений ніготь.

— Уявляєш, на вказівно-

му пальці, — ніла вона в трубку. — Тепер що, усі підрізати доведеться?..

— Привіт, як у тебе справи? — буркнула в трубку Машка в середу.

— Ну... — я на хвилю задумалася, що ж нового відбулося зі мною за цей день?

Але насправді подрузі це було зовсім не цікаво. Вона ніколи не вміла вислухати, завжди перебивала й переводила тему на себе, улюблену.

— А в мене, не повіриш, — не давши мені жодного шансу, почала Машка, — машинка пральна зламалася. От уже, правду говорять, прийшло лихо — відчиняй ворота. А ремонт нині не дешевий. Я дзвонила — дізнавалася. Сорок гривень тільки за те, що прийдуть і подивляться, а потім ще сам ремонт не відомо в скільки виллється. Якби хоч премію нормальну дали, а то...

І знову все пішло по спіралі: згадався їй негідник, що залишив її одну з дитиною, і несправедливий начальник, і дощова погода...

Наступного дня вона скаржилася на дочку, що прийшла з «гульок» на початку дванадцятої. І це в шістнадцять-то років!

А коли вона подзвонила в п'ятницю й стала нити про те, що в неї депресія, що все ва-

лється з рук і вона почуває себе найнещаснішою людиною у світі, я запропонувала:

— Підемо зі мною завтра в одне місце, я тебе з кимсь познайомлю. Мені саме допомога твоя потрібна буде.

— А куди? — запитала Машка після секундного мовчання.

— Підеш — побачиш, — заінтригувала я.

Наступного дня Маша про всякий випадок була при параді — зачіска, манікюр, нова кофточка.

— Куди ми їдемо? — йорзала вона на сидінні маршрутки.

— Побачиш.

— А ти впевнена, що це зручно, що я з тобою прийду?

— Абсолютно.

Нарешті ми приїхали. Маршрутка зупинилася напроти обласної онкологічної лікарні.

— Ми що, сюди? — округлила очі Машка, побачивши, що я звернула на доріжку, що веде до воріт лікарні.

— Угу, — кивнула я головою.

— Отут почекай, — я залишила подругу біля дзерка-

ла, — піду в роздягальні халати візьму.

Коли я через кілька хвилин повернулася, біля дзеркала стояли заплакані жінки, а Машка, як мишка, забилася в куточок біля входних дверей.

— Ти чого? — не зрозуміла я.

— Уявляєш, — пошепки почала подруга, — он у тієї жінки щойно хтось помер. Чи то брат, чи чоловік, я толком не зрозуміла.

— Тут таке не в дивину, — теж пошепки відповіла я. — Сама розумієш — онкологія. Тут усі хворі як по лезу бритви ходять.

— Так, — зітхнула подруга, — я б тут працювати не змогла. — Це ж які нерви треба мати?

— Людина — дивна істота, до всього згодом звикає, — я сунула Маші в руки білий халат. — Одягай, а то у відділення не пропустять.

Ми піднялися на третій поверх і зайшли в палату. Там на п'ятьох твердих панцирних ліжках лежали діти. Не зважаючи на різний вік (від шести до п'ятнадцяти років), вони здалися Маші дуже схожими. Лісі, худі, із чорними колами під великими сумними очами, вони нагадали їй пластмасових пупсів, якими вона грала в далекому дитинстві а потім, подорослішавши, закинула їх на горище там вони й валялися голі, з вивернутими руками й ногами. Вигляд їхній був таким же жалюгідним, як і в цих дітей.

Побачивши нас, дівчатка дуже зраділи. Обійнявши кожну по черзі, я познайомила їх з тьотею Машею. Потім роздала принесені фрукти й солодоці й стала вмовляти, щоб вони з'їли йогурт. Старшенькі одразу взялися за ложки — скоріше з поваги до мене, чим з бажання їсти. А

малу Віточку довелося вмовляти, годуючи з ложечки: «А ну ж бо, Віта, покажи тітці Маші, як ти їси». Дівчинка знехотя з'їла три ложки йогурту й відразу вирвала все на подушку. «Їж, поки рот свіжий», — згадала я бабусину приказку. Тепер мені став ясним її зміст. «Нічого, мила, з кожним буває», — утішала я маля, міняючи наволочку.

Потім я дістала із сумки випрані речі й довідалася, чи вільна ванна кімната.

— Сьогодні в нас банний день! — пояснила я Маші. — Санітарочкам ніколи купати дітей, а самі вони як викупаються? А з твоєю допомогою ми їх швидко зараз вимиемо...

Спочатку ми відвели у ванну кімнату двох старшеньких.

— Які ж ви худенькі, — не втрималася Машка, коли дівчатка роздягнулися.

Удвох ми терли мочалками їхні тендітні ручки, спи-

* * *

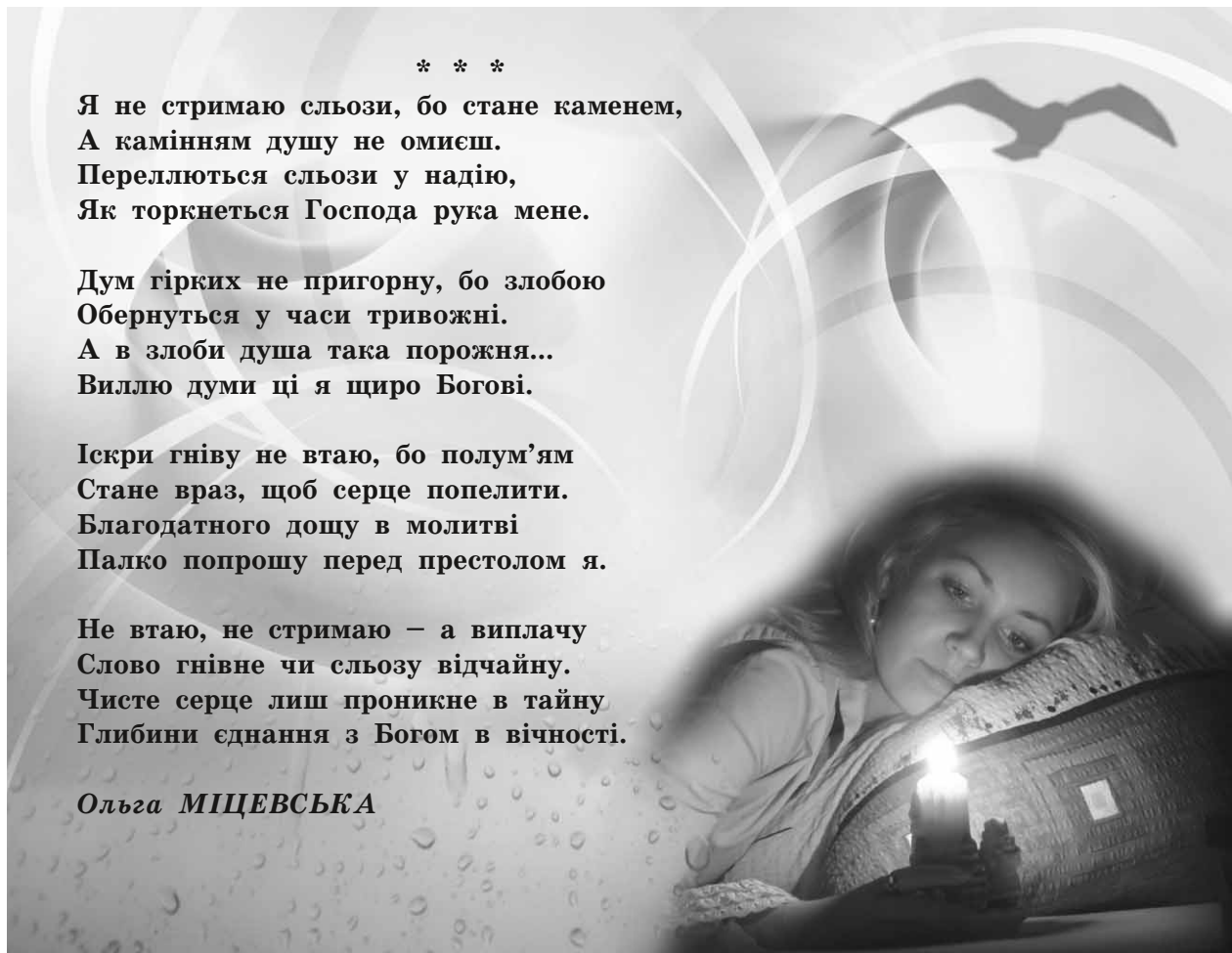
Я не стримаю сльози, бо стане каменем,
А камінням душу не омиєш.
Переллються сльози у надію,
Як торкнеться Господа рука мене.

Дум гірких не пригорну, бо злобою
Обернуться у часи тривожні.
А в злости душа така порожня...
Виллю думи ці я щиро Богові.

Іскри гніву не втаю, бо полум'ям
Стане враз, щоб серце попелити.
Благодатного дощу в молитві
Палко попрошу перед престолом я.

Не втаю, не стримаю — а виплачу
Слово гнівне чи сльозу відчайну.
Чисте серце лиш проникне в тайну
Глибини єднання з Богом в вічності.

Ольга МІЦЕВСЬКА

ни, через які просвічувалися ребра, і туркотіла: «Якими ж ви красунями виростете, всі наречені ваші будуть. Подивіться, ноги у вас які стрункі, а очі? Потонути в них можна».

Дівчатка зашарілися, і мені навіть здалося, що на їхніх блідих обличчях з'явився легкий рум'янець.

Потім ми купали малят. Їм подобалося плескатися під душем і пускати бульки з піни. Якби вони були здорові, наврояд чи б нам удалося їх без плачу повернути в палату. Але діти були занадто слабкі, і навіть таке веселе заняття їх швидко стомило.

Коли ми вклали їх у постіль, вони швидко заснули.

А ми з подругою зібрали брудні речі й, попрощавшись із старшими дівчатками, тихесенько пішли.

— А що це за діти? — запитала мене Маша, як тільки ми вийшли за ворота лікарні.

— Сироти. Я випадково про них довідалася й от уже три місяці ходжу до них, відвіую. Більше ж вони нікому не потрібні. Інтернат їх сюди відправив, а назад і не чекають. Як сказав мені лікар, жити в таких дітей шанс дуже маленький.

— Як це? Чому? — зупинилася Маша.

— Тут багато що значить.

По-перше, їх лікують тільки тими ліками, що в лікарні є. А цього мало. Іншим дітям батьки необхідні ліки купують, а цим, сама розумієш... По-друге, потрібні вітаміни, додаткове харчування. Вони й так після «хімії» їсти не хочуть, а лікарняну «баланду» тим більше. Ну, і найголовніше, це — любов. Розумієш, ті діти, які відчувають любов і турботу, швидше на поправку йдуть. А інтернатські лежать і нікому не потрібні. Ну, знайде до них лікар на обході, медсестри пару раз за день заглянуть — от і все. Ні доброго слова тобі, ні поцілунку...

Більше Маша нічого не запитувала. Ми мовчки дійшли до зупинки, сіли кожний у свою маршрутку й роз'їхалися по домівках.

Минуло вже п'ять днів, а Маша жодного разу не подзвонила. «Напевно, образилася за зіпсований день, — вирішила я. — Якщо завтра не подзвонить, треба буде дзвонити самій, вибачатися».

Але наступного дня Маша обізвалася. На диво, скаржитися на своє «нещасне життя» вона не стала, а відразу запитала:

— Ти в суботу в лікарню йдеш? Я з тобою.

— Маш, а в тебе, взагалі, як справи, — закинула я вудку.

— Ти про що? — не зрозуміла подруга.

— Ну, як там твоя машинка пральна?

— Та що їй, залізяці, буде? Відремонтували, — відрізала Машка й попрощалася.

Домовилися ми з нею зустрітися на зупинці.

Підбігши до мене, замість вітання Машка випалила:

— Я все придумала! Ми з тобою фонд допомоги для цих дітей організуємо! Я вже про все дізналася, навіть до свого директора підходила. Він не проти перерахувати на їхній рахунок певну суму. Думаю, якщо з директорами інших компаній переговорити, розповісти все про цих дітей, то вони відгукнуться. Та й взагалі, добрих людей на світі не мало, — Машка тараторила, сяючи очима, не даючи мені й слово вставити.

— Ой, я ж тобі показати забула, які іграшки малятам купила. — Маша стала ритися в пакетах. — Ні, не тут. Тут у мене фрукти. А, ось дивися...

У пакеті лежали лялька, ведмедик і слоненя.

— А старшим не придумала, що купити, — винувато знизала плечима Машка, — але нічого, сьогодні дізнаюся, що їм хочеться.

Я дивилася на подругу й не пізнавала її. Вона просто вся світилася якимсь новим світлом.

— Нічого, ми ще за цих дітей поборемося. Ще подивимося, — підморгнула вона мені. — І взагалі, знаєш, я так тобі вдячна!

— За що? — зігнула я брови.

— Ну, як ти не розумієш? Із твоєю допомогою я тепер на життя дивлюся відкритими очима! Розумієш, я все своє життя переосмислила! Чесно кажучи, так соромно стало. Але нічого, тепер усе інакше буде, — запевнила мене Марія, переступаючи поріг лікарні.

м. Сімферополь

Господь розбудив моє серце

Мені було трохи більше року, як я залишилася без батьків. Батька забрав «чорний ворон» як ворога народу — за жменю зерна, замазаного в печі, яке він не хотів здавати, а лишив дітям, щоб вони не померли голодною смертю. З тавром «дочка ворога народу» я прожила багато років. Я виховувалася в патронаті: сирітському колгоспному будинку. Мое дитинство припало на воєнні роки, також я зазнала голоду 1947-48 років. Добре пам'ятаю, якими спухлими від голоду були діти в тому патронаті. Однак таке важке життя не зробило мене ні черстою, ні жорстокою. Ще коли була юною, сказала собі: я ніколи нікого не буду ображати. Пізніше мене взяла за наймичку одна сім'я. У них не було своїх дітей. Я з ними не жила весь час, але потім довгі роки підтримувала зв'язки. І сталося так, що з жінкою з тієї сім'ї стався психічний розлад, вона втратила мову, пам'ять, розум. Чоловік не міг з нею далі жити і привіз її до мене. Я змушена була погодитися взяти її. Тоді мені до пенсії залишилося 2 роки. Крім того, у мене було велике господарство, город, сінокіс, а та жінка все більше втрачала розум, робила шкоду: то крани повідкриває, то втече кудись босоніж серед зими, то поріже все, що під руку попаде, то обмажеться випорожненнями. Мені доводилося її годувати з ложечки, вона те робити самостійно не могла. І тут зі мною стався злам: та жінка мені стала огидною. Я вже не мала сили її спокійно обслуговувати. Через людей диявол мені підказував, віддати її в психіатричну лікарню. Але інший

голос мені говорив: «А якби це була твоя мати?» А тут ще лікар-психіатр порадив, щоб я її відвезла в Гадяч, у лікарню, де їй зроблять укол і вона помре. Мене охопив страх, і я подумала, що нізащо такого не зроблю, я не стану вбивцею. Я Бога тоді ще не знала, але мала страх Божий.

Так тривало більше двох років. Я вже цілком знесилася. І одного разу почула, як по радіо запрошували прийти на лекцію в кінотеатр, де будуть розповідати про Бога і подарують Біблію. Я не вагаючись пішла, але була такою втомленою, що проспала майже на всіх тих лекціях. Стали показувати фільм «Ісус», я також дрімала, аж раптом прокинулася і побачила Чоловіка в терновому вінку, по лиці Якого текла кров. Люди кричали, плювали на Нього, били Його палицями і сміялися з Нього. А Він мовчав. Раптом я подумала, мовби хтось до мене промовив: «Це твій Господь Бог, Його розпинають нізащо! Він без гріха, але мовчки, терпляче зносить незаслужені знущання від грішників». А що ж я за пані така, що мені бридко й огидно прибрати, обмити ту жінку? Господь розбудив моє серце. Я вже не спала, а перед очима в мене стояли Його смертні муки.

Коли я прийшла додому, то побачила свою підопічну, такою беззахисною, маленькою, худенькою, безпородною. Вона тримала в руці кусок мила і сміялася, а навколо рота була піна. Я закричала: «Мамо, пробачте мені!» І стала її обнімати та цілувати.

Я ніколи не називала її мамою, я не звикла до цьо-

го слова ще з патронату. А тут промовила його якимось невимушено. Стала її обмивати, обтирати, і мені аніскільки не було гидко. Мені стало легко. Я з роботи летіла, як на крилах, я з усім встигала впоратися. А обсяг роботи був на 10 чоловік! Люди дивувалися, але я знала, що то Дух Святий звершує в мені благодатну дію, наповнюючи моє серце миром, радістю, любов'ю. Так, це було чудо, свідком якого була я сама.

Коли маму покинули останні сили і вона померла, я зрозуміла, що втратила найдорожчу людину, матір, яку Бог дав мені уже під старість. Я довго плакала за нею.

На лекціях мені дали Біблію, яка стала для мене найдорожчою книгою, моїм путівником в житті аж до цього дня. Амінь.

*Галина РЯБЕЦЬ,
м. Полтава, церква
«Нове Життя»*

Ненсі Зінчик: «Мій тато ніколи не здавався перед труднощами»

Біля антени радіопередача

В житті є моменти, які, на перший погляд, і не є надто значимими, але запам'ятовуються на все життя. Особливо це стосується дитинства. Іноді щось важливе, серйозне може забутись, а якась деталь на десятиліття запасти в душу.

Для мене зі спогадів дитинства особливо часто згадуються довгі зимові вечори (літом для хлопчаків вечора майже немає — ніколи сидіти), коли збиралася наша сім'я, і хтось, найчастіше це була старенька бабуся, починав складний пошук в радіоєфірі. І ось через незнайому іноземну мову, музику, свист, завивання раптом пробивався знайомий голос радіопроповідника. Це було не просто прослуховування, це було справжнє богослужіння, всі затихали, уважно слухали, разом молилися з ведучим. І особливо чекали на Івана Зінчика. Його голос відразу ж впізнавався через радянські «глушилки» та сусідні радіостанції. Його чекали особливо. Для мене, хлопчачка, ця постать була легендарною, мало не казковою. І коли став дорослим, ці почуття особливого трепету та поваги до радіопроповідника залишилися. Тому великим святом для мене було зустрітись з ним на початку 90-х років у Києві. Я дивився на нього, як мало хто з фанатів дивився на якусь рок-зірку. І коли ми вже більш-менш подружилися (хоча в нас було всього декілька зустрічей та нечасті телефонні розмови), мене не залишало

почуття особливої поваги до цієї простої у спілкуванні людини.

Але в мене ще була нездійсненою заповітна мрія — побувати у студії Івана Зінчика. Вже й не стало його, хоча радіопередача не припинилася. І ось, як дарунок долі, — я у канадському Лондоні, у домі Івана Дем'яновича. Коли підходив до будинку, відчиняв двері, то хвилювався, як хлопчак. І найперше, що впало у вічі, це те, що я зайшов не в музей, хоча тут усе зберігається здебільшого так, як було за життя проповідника. Це була робоча студія, у якій саме застав двох працівників, на тендітних плечах яких і лежить основний тягар теперішньої праці — доньку Івана Зінчика Ненсі та Ольгу. А потім були довгі розмови, своєрідна екскурсія по студії, зустріч з Валерієм, який відповідав за технічний бік радіопередач. І звичайно ж, я не міг не скористатися з нагоди порозмовляти з Ненсі Зінчик. Про радіопередачу «Жива надія», яку вона зараз веде, про її особисту працю, плани на майбутнє. Але про що б ми не говорили, розмова мимоволі поверталася до Івана Зінчика, простого українця, жителя Канади, який віддав своє серце і самого себе перша за все Богові, а потім служінню українському народові. Отож, надаємо слово Ненсі Зінчик — його доньці і спадкоємиці служіння.

Юрій Вавринюк

— Я виховувалася у віруючій сім'ї. Особливо велику роль у моєму християнському вихованні відіграв дід, за якого я вдячна Богові. Коли пішла до школи, то знала безліч історій з Біблії і вважала, що всі діти їх знають, що це нормально. Але потім зрозуміла, що це не так. Разом з дідом мама й тато також з малих літ навчали мене любити Бога і свій народ. Я знала, в якій країні я народилася, знала, що є україночку, вивчала рідну мову. Тато не дозволяв вдома розмовляти по-англійськи. На жаль, ми не мали змоги відвідувати українську школу, оскільки вона була православною і туди не приймали людей, які не були її прихожанами. Ми дуже добре розмовляли по-українськи, пізніше, коли мало спілкувалася українською, я втратила набір слів, але тепер знову працюю над тим, щоб повернути свої знання.

Що ж до тата, то він також мало спілкувався по-англійськи. В основному його можна було знайти у студії, якщо там його не було, то я шукала його в церкві. Це два місця, де він проводив найбільшу частину свого часу. Коли він приїхав з України, я це добре пам'ятаю, то був дуже розчарований тим, що люди не знають Бога. Пригадую, як він розповідав про це мамі за столом: «Це ж наш народ, а він Бога не знає. Люди такі сумні, пригнічені, наче носять постійний тягар на серці». Він так цим переймався, що готовий був подолати будь-які перешкоди, щоб наблизитися до свого народу зі Словом Божим. Хоча йому було дуже важко знайти спосіб, як прийти в домівки людей через радіо. Він їздив по Європі, але там ніхто не хотів і слухати про українську мову. Але він постійно молився про це і добився свого.

Наша церква на той час була маленькою і складалася переважно зі стареньких людей. Я пригадую, як в неділю ми рано вставали, в тата був

бус і він їздив ним і привозив стареньких людей на зібрання. У нашій церкві похоронів було більше, ніж будь-чого іншого. Мама навчала в недільній школі, потім я займалася цим.

— Які епізоди з життя батьків особливо запам'яталися?

— Тепер мені особливо пригадується те, як батьки вели мене до Бога. Мені було десь 2-3 роки, але я чомусь це добре пам'ятаю. Мама вчила мене, що в крові Ісуса є велика сила. Вона казала: «Ненсі, якщо колись у твоєму житті настане мить, що ти відчуватимеш тягар на серці, ти мусиш просити кров Ісуса покрити тебе». Про такі речі вона говорила нам з малих літ і це мені запам'яталося. Так формувалася наша віра. Коли я стала старшою, то навчалася в університеті, але ще жила вдома. Моя кімната була поруч з тією, де тато вранці молився. Він любив вставати рано ходив по хаті і говорив. Я знала, що він славив Бога. Кожен свій ранок він починав з подяки — і коли я чула цю подяку Богові з та-

тових уст, я знала, що тато вже прокинувся. Мої батьки прожили життя, будучи сповнені вдячністю, в них не було негативного духу, і я вдячна, що саме цей дух передався й мені. Навіть якщо щось складалося не так (життя їх не було легким), вони шукали позитивного. Вони змушені були їхати в чужу країну, не знаючи мови. Тоді не приймали емігрантів так, як тепер. Тоді не було для

Іде монтування радіопередачі

нас шкіл таких, як тепер, важко було влаштуватися на роботу. Тато міг би працювати електриком, але він взявся за роботу в церкві, бо побачив, що тут є велика потреба в цьому. Коли тато залишав роботу, він нас зібрав усіх довкола стола і сказав: «Може, ви не матимете всіх тих речей, які колись мали, але обіцяю, що буде хліб і масло на столі».

3 листів на радіопередачу

Слава Богу дорогі мої брати і сестри, працівники передачі «Жива Надія». Дуже давно ми почали слухати цю передачу разом із мамою, ще будучи невірними. Моя мама жила в селі літом, а взимку приїжджала до мене в Бурштин і ми старалися ні одної передачі не пропустити. Господь часто говорив до наших сердець через ваші передачі ми плакали визнавали себе грішними. Господь побачив нас і ми прийшли до покаяння, прийняли Ісуса Христа в серце, прийняли водне хрещення. Мама моя покалася у 82 роки була неграмотна, на нозі більше як 10 років була відкрита рана, але після покаяння Господь відкрив мамі і тілесні і духовні очі. Мама вміла читати, хоча ніколи не ходила до школи, слава Господу, чудний наш Господь, а рана на нозі невідомо де ділася, Господь зцілив бо Господь Головний Лікар, хвала Господу, і ще прожила до 87 років.

З Богом, Марія

Пам'ятаю, як я дуже сильно захворіла. У мене протягом тижня сильно болів живіт, я не хотіла навіть йти гуляти з подругами. І тоді мама зрозуміла, що зі мною сталося щось серйозне. Як потім з'ясувалося: в мене лопнув апендицит. І коли мене привезли в лікарню,

Вони завжди були разом: і в житті, і в служінні. І завжди — усміхнені.

лікар сказав, що вже запізно. Викликали лікаря з Америки, бо в Канаді не було такого спеціаліста, який міг би зробити мені операцію. Тато взяв піст і молитву. Я дуже довго була в лікарні і зрештою одужала, хоча лікарі дивувалися, що залишилася живою. Вони мене в госпіталі називали «дівчинка-чудо».

Коли виросла, то отримала чудову роботу. Я працювала в одній з найбільших компаній в Америці. Ми збирали

гроші для будівництва госпіталів в Канаді. Я була дуже рада, що можу займатися цією справою. Зазвичай вони дівчат не брали на роботу, але мені вдалося виправдати довіру керівництва і стати однією з найкращих працівників. Коли я приїжджала додому і розповідала про свою роботу, тато, хоча й тішився, що мені подобається моя праця, але завжди казав: «Одне життя на цьому світі, воно так скоро проміне, та все, що ти зробив для Бога, у вічності з тобою там буде. Отож, Ненсі, яке добро ти не робила б, але вартісним є тільки те, що ти зробиш для Бога». (Ці слова, які були гаслом життя Івана Дем'яновича, і дотепер написані на стіні у студії — прим. автора). І я дуже вдячна батькові за ці слова. Минули довгі роки, поки я не розумом, а серцем збагнула істинний смисл цих слів.

— Звідки батько брав кошти на радіопередачі?

— Їздив, шукав, стукав, просив. Було дуже важко, але він просив, просив, просив. Він дуже не любив просити, це я кажу відверто, але іншого виходу не було.

— Що було вирішальним у вашому рішенні продовжити батькову працю, залишивши дуже хорошу роботу, яка вам подобалася і в якій ви мали успіх?

— Коли тато їздив в Україну, то показував усі свої напрацювання і казав: «Я їду в далеку дорогу. Все мое життя в Божих

руках, але раптом щось станеться, я хочу, щоб ти доклала усіх своїх зусиль, щоб ця праця рухалася вперед, бо багато ще людей не знає Бога. А ця праця відкриває великі можливості для свідчення». І така розмова була в нас кожного травня, бо саме в цю пору він завжди вирушав в Україну. Ще після маминої смерті він зробив заповіт щодо радіопередачі, бо знав, що я зможу виконати цю працю, він довіряв мені. А в нашій родині було так заведено, що якщо хтось давав слово, то обов'язково мусив його дотримати. Та й ми з самого малку були пов'язані з цією працею: читали вірші, вступ робили, потім я допомагала татові з паперами. Тож я в цьому росла, бачила, як воно починається, розвивається. Я дуже любила своїх батьків і завжди зі щирим серцем намагалася робити все, що вони тільки могли попросити. Мама дуже хотіла, щоб я отримала освіту, бо сама не мала такої змоги, тому я охоче навчалася в університеті, знаючи, що це пригодиться мені й у служінні Богові. Але коли того разу я дала татові слово продовжити його справу, то ніколи не думала, що він так швидко відійде у вічність.

— Не шкодуєте, що обрали саме такий шлях і таку працю?

— Ні. Я шкодую тільки про те, що тата нема з нами і він не бачить, як ми продовжуємо почате ним. Втрата тата — це була велика зміна у моему житті. Я мала дуже добру дружбу зі своїм батьком, завжди могла звернутися до нього за допомогою, за порадою, за втіхою. І коли навіть на роботі

Шановні радіослухачі!

**Запрошуємо на зустріч у радіопередачі «Жива надія»,
що започаткована Іваном Зінчиком
і яка виходить в ефір щопонеділка о 21.30
на першій програмі Українського радіо.**

в мене були певні важливі моменти, я просила батьків молитися за мене і моїх співпрацівників. І як тато казав людям класти руку на радіо, так я клала руку на телефон і ми разом з ним молилися. І я мала велику віру в те, що як тато зі мною помолиться, Господь обов'язково почує. Моя мама також була найкращою моєю подругою. І вже після її смерті я почала по-іншому дивитися на своє життя і працю. Я тоді зрозуміла, що життя таке коротке і все, за чим ми гонимось, таке марне. Звичайно, на попередній роботі я мала успіх, хорошу платню, це приваблювало мене. Тому зміна в моєму житті почалася набагато раніше, ніж я почала щось робити щодо цього. Бог вже діяв у моєму житті. Але смерть тата змінила все. Ми пройшли дуже важкі часи після батькової смерті, але я знаю, що це ворог намагався

знищити все: і нас знищити, і цю працю. Але коли я тепер дивлюся назад, то дивуюся, як чудово Бог подбав про нас. Він виходив назустріч навіть в найменшій потребі. І я споді-

ваюся, що й надалі Він нас не лишить.

— Для багатьох українських християн, і для мене особисто, Іван Зінчик був особливою людиною, людиною-ле-

Історичний момент: підписання договору про трансляцію радіопередачі «Жива надія»

3 листів на радіопередачу

Слава Богу, Ненсі Зінчик.

Це пише ваша постійна слухачка Оксана. Мені 18 років. Хочу розказати вам як завдяки передачі «Жива Надія» я прийшла до Бога. Свої листи пишу до вас не вперше. Ваша редакція висилала мені багато різних книжечок, касету із прекрасними християнськими піснями, газети. Я дуже щиро за все це дякую. У своєму листі я якось запитувала вас де є церкви віри євангельської у Тернополі, бо ще цього сама не знала. Ви писали мені що є на вулиці Квітковій. Я пішла туди. Відвідувала зібрання 7 раз, а на восьмий (4 квітня 2005 р.) — покалася. Тепер живу живим, радісним, новим життям. Я така щаслива! Завдяки вам, вашій передачі я пізнала Бога, прийшла до Нього, зрозуміла Його любов до мене, прийняла Ісуса Христа як свого Спасителя. З липня цього року на тернопільському озері я буду приймати водне хрещення. Тепер ви є моєю духовною сестрою. Я б хотіла аби ви молилися за мій духовний ріст, щоб я міцнішала у вірі. Моліться за мене і моїх невірючих батьків.

Господь став моїм другом моїм захисником, порадиником, учителем, моєю радістю і щастям. Я б хотіла, щоб і надалі звучали ваші чудесні передачі, аби таких людей як я ставало більше в Україні. Якби не ви, то я, мабуть, ще б ходила у духовній п'їтмі. Хочу сказати що Бог мене багато разів зіляв. Він дає відповіді на кожену мою молитву. Слава Йому за це. Я ніколи не думала що можна мати такі близькі стосунки з Богом.

Романюк Оксана

гендою. Чи він був таким для вас особисто?

— Він був просто тато. Я знала, яку працю він виконує. Бо з самого початку до нашої хати приходили листи, люди були дуже вдячні, що вони могли почути Слово Боже. Тато дуже любив проповідувати. А люди любили його слухати. Часто ми з мамою сідали, і він читав нам листи. Вони підбадьорювали його, заохочували до праці, давали йому більше енергії. Я знала з листів, що десь далеко, за океаном, є люди, які слухають його, люблять. І це було тисячі листів. Мама іноді до третьої години опрацьовувала ці листи, відписувала на них, готувала бандеролі. Я іноді приходила до неї і казала: «Мамо, ходіть вже спати, бо дуже пізно», а вона відказувала: «Я ще на один лист відпишу. Ще один». І, бувало, через годину, коли я знову підходила до неї, вона ще сиділа і писала.

Батьки жили дуже скромно, багато про себе не дбали, а намагалися допомагати лю-

дям. То було їхнє життя. Пам'ятаю, щосуботи мама збирала людей у церкві, вони готували одяг і відправляли не лише в Україну, а й в Аргентину та інші країни, де люди бідували. Туди ж вони клали й Біблії. Всі в церкві мали свою працю. Мама вміла організувати все дуже гарно. І робили вони все з татом зі щирим серцем, це не було для них якимсь тягарем. Праця для інших була для них задоволенням. Я з дитинства жила в цьому, проникалася цим духом, тому для мене природно допомагати іншим.

Щодо фінансів він був дуже дисциплінований. Для нього Божі гроші — це були Божі гроші. Що люди дали на радіо — те йшло виключно на радіо. Мої батьки були дуже обережні в цьому, щоб мати в усьому чисті руки. І тому якщо була якась інша потреба, він не брав з тих грошей, що на передачу, а шукав їх в іншому місці. Це була нелегка і безперервна праця, але він постійно молився, шукав людей і, сла-

ва Богу, знаходив їх.

Запис радіопередачі від найпершої проводився саме тут, в нашій хаті, в підвалі. Тато сам готував, монтував і відправляв ці готові бобіни в Португалію на радіотрансляційну станцію, так, як ми те-

вості. А тато сам збирав у підвалі музикантів та хористів, записував їхній спів. А тепер ми маємо стільки матеріалу, що не можна й порівняти. Тоді, якщо була якась помилка, треба було різати, а потім склеювати магнітофоні

пер відправляємо на Київ. Тепер ми маємо, правда, набагато більші ресурси та можли-

стрічки. Я тепер ще більше його розумію і ціную у всьому. Він ніколи не здавався перед труднощами, а завжди наполегливо йшов до мети.

Коли почалася еміграція в Америку, він, бачачи, що церкви українські в Канаді зменшуються чисельно, старші емігранти поступово вимирали, а діти йшли в місцеві церкви, вирішив якось оживити їх. Тоді ще не було еміграції в Канаду, а він поїхав в Австрію, в посольство, щоб дали дозвіл деяким сім'ям з України виїхати в Канаду. Він писав листи-клопотання, не здавався, добивався за кожну людину.

А як глибоко він знав Слово Боже! Коли я тепер слухаю його проповіді, то сприймаю їх по-іншому, ніж раніше. Вони глибокі і водночас прості, щоб розуміли люди. Він був покликаний бути радіопроповідником. Після смерті мами тато залишив заповіт. 10 сторінок — і все про Бога, про те, яким він бачить будівництво царства Божого у вільній Україні.

3 листів на радіопередачу

Слава Господу нашому Ісусу Христу!

Ми вже давно збираємося вам написати, про чудо, яке Бог створив через вашу передачу.

Мій жінці Олесі 28 років, мені 31 рік, більше як рік тому ми вам писали і хочемо подякувати за духовну літературу яку ви нам висилали.

Ми з нетерпінням чекаємо четверга і з захопленням слухаємо вашу передачу, яка нас надихає і скріплює у вірі, допомагає переборювати напади сатани. Ми хочемо вам розповісти як Бог уздоровив нашу маму через вашу молитву за хворих. У мами вже давно боліла нога, а останнім часом вона з трудом злізала з ліжка. Вона працює в поліклініці, приймала уколи і всі можливі медичні процедури, в результаті стало ще гірше. Спеціалісти радили уколи в кисть, бо вже більше нічого не допомагало. Слухаючи вашу передачу по радіо коли ви молилися за хворих, ми з мамою встали і разом молились. Через три дні у неділю мама збирається до церкви вперше за довгий час і на моє здивоване запитання: «Як ваша нога?» із здивуванням відповіла: «Ой, я вже й забула, що у мене боліла нога». Слава Богу, що Господь наш Ісус Христос таким чудовим способом через вашу молитву уздоровив нашу маму, яка могла бути калікою. Нам самим ще важко усвідомити це чудо. Нехай Бог рясно благословить вас і ваші передачі, і творить через них, ще сотні і сотні чудес.

З великою повагою до вас Олеся та Роман

Крах ілюзій.

Проходячи долину розчарувань

Ти підходиш до дверей церкви. Тобі посміхаються, запрошують увійти. Ти також натягуєш посмішку. Вітаєшся з тими, кого вже давно знаєш. Сідаєш на своє звичне місце. Навколо тебе ходять люди, які також розсідаються на свої місця. Ти киваєш їм головою і знову посміхаєшся. Але всередині — біль. Біль і розчарування. Тільки ти один знаєш, що діється в твоїй душі. Ти і Бог. Невирішені проблеми. Молитви, на які немає відповіді. Неоплачені рахунки. Іноді тобі хочеться покинути зібрання. Просто встати і піти. Назавжди. Але щось всередині тебе говорить: «Залишись!» Ти знаєш, що відповідь все-таки є. Тобі важко, іноді цього не можна витерпіти, але відповідь має бути. Її просто не може не бути!

Коли «автомат» не працює

Нещодавно на одному популярному інтернет-форумі запитав християн: «Чому люди в церквах розчаровуються і відходять?» Відповідей було багато. Вони були різними. Але суть їхня одна: розчарування приходить тоді, коли

все іде не так, як нам хочеться. Не так, як ми це собі уявляємо, не так, як, на наш погляд, мало б бути насправді. Це проблема сьогоденної Церкви: тисячі людей входять в її двері, промовляють слова покаяння і підносять до неба руки, і тисячі людей покидають її для того, щоб уже більше ніколи не повернутися. Сучасне християнство вималює нам Бога як такий собі автомат з кока-колою. Ти кидаєш монету — і отримуєш банку з напоєм. Нам кажуть: «Молися так і так, тоді отримаєш те чи інше, регулярно відвідувай зібрання, читай Біблію — і всі твої проблеми вирішаться». Зайдіть в будь-який християнський магазин. Сотні книг, які розповідають про те, як досягнути успіху в тій чи іншій сфері, як правильно молитися, постити, як духовно рости, як правильно вибрати супутника життя, вибрати церкву, досягнути успіху в кар'єрі чи служінні. Формули, викладені на папері, виглядають гарно і привабливо. Але в житті допомагають далеко не завжди. Ти бачиш, як до «автомату» підходять інші. Вони опускають

«монети» і ніби-то одержують свою порцію. Ти намагаєшся зробити теж саме. Але «автомат» для тебе не працює...

Проблеми ростуть. Разом з ними виростає і твоє розчарування. Іноді ти відчуваєш себе ізгоєм, людиною, яку лишив Бог. Але щось всередині тебе продовжує наполягати: «Відповідь все-таки є! Її просто не може не бути...»

Найважливіше питання

Апостол Павло. Фарисей з фарисейів. Людина, яка навчалася у ніг Гамаліїла. Одного разу, так само як і ми з вами, він зустрівся з Господом. У кожного, хто народився згори, є своя історія зустрічі з Христом. Була вона і в Павла (до зустрічі з Богом — Савла). Він прямував в Дамаск. Раптове світло з неба і голос: «Савле, Савле, — чому ти Мене переслідуюєш?» (Дії 9:4). Зустріч з Богом назавжди міняє життя. Священик, який переслідував Церкву, думаючи при цьому, що він служить Богові щиро і ревно, раптом усвідомлює, що те, що він робить, це в основі своїй неправильно. Це був особистий крах ілюзій. Місяці праці і зусиль виявились да-

ремними. Більше того, не лише даремними, а шкідливими для Божої церкви. Усвідомивши, що він зустрівся з Самим Ісусом Христом, Савл в страсі і трепеті запитує найголовніше: «Господи, що накажеш мені робити?» Тільки правильно запитуючи, ми можемо отримати правильну відповідь. Проблема ще в тому, кого ми запитуємо. За час моєї праці в журналістиці, мені доводилося особисто зустрічатися із «сильними світу цього». Серед них були президенти, прем'єр-міністри, губернатори, лідери партій. Я підмітив одну цікаву тенденцію: ти задаєш політикам питання, але відповіді на них так і не отримуєш! Ні, звичайно вони намагаються щось пояснити. Коли слухаєш, ніби й розумієш, про що вони говорять. Але варто їм замовкнути, і ти знаєш, що прямої відповіді на своє питання так і не отримав! Гарні фрази. Марні обіцянки. Слова, за якими нічого немає. Коли б я не дивився міжнародні новини, чи не читав би міжнародної преси, то думав би, що це риса лише українських політиків. Насправді ж, манера говорити одне, думати друге, а робити зовсім третє притаманна чи не всім політикам, незалежно від того, яку країну вони представляють. Хоча це риса не лише політиків. Але наш Бог зовсім не такий! Коли Він говорить, то говорить прямо до твого серця. А коли Бог говорить особисто до тебе, тоді ніякі прес-секретарі, аналітики чи політологи, які пояснюють, що саме Він мав на увазі, не потрібні! «Господи! Що накажеш мені робити?» — з трепетом запитував Савл. І отримав відповідь. Я думаю, що в самому запитанні і у відповіді на нього є успіх служіння людини, яка згодом стала апостолом, людини, яка заснувала десятки церков, написала чи не половину Нового Заповіту і принесла Євангелію язичникам. І це питання є найважливішим в житті кожного хрис-

тиянина, який одного разу зустрівся з Господом.

Переживаючи кризу

Подобається це комусь чи ні, але нам всім потрібно перейти через період випробувань. Причому криза не залежить ні від нашого рівня святості, ні від нашого посвячення. Не залежить вона і від нашого бажання, тобто від того, хочемо ми проходити через період випробувань чи не хочемо. Це може торкатися різних сфер: наших фінансів, здоров'я, особистого життя, служіння, відносин з іншими людьми. Іноді це може торкатися кількох сфер одночасно! Всі відомі мужі Божі, про яких ми читаємо в Біблії, проходили через такі періоди. І, твердо надіючись на Господа, вони виходили переможцями! «...Через великі утиски треба нам входити у Боже Царство», — написано Церкві (Дії 14:22). Тобто інший шлях, яким ми намагаємося обійти і проминути скорботи, не приведе нас у Його Царство. Ми не завжди можемо розуміти причину того, через що ми проходимо і для чого Бог допустив це. Знову і знову, так як Йов, ми можемо волати: «Чому, Господи?!» І так як Йов, не отримувати відповіді на питання

«Чому саме я?» і «За що?» Але я твердо вірю, що Господь обов'язково покаже, що потрібно нам робити у важкий для нас час: «Благословенний Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, Отець милосердя і Бог потіхи всілякої, — що у всякій скорботі Він нас потішає, щоб змогли потішати й ми тих, що в усякій скорботі знаходяться тією потіхою, якою потішує Бог нас самих» (2 Кор.1:3-4). Бог ніколи не дасть нам більше, ніж ми можемо перенести. І якщо ти щиро приходиш до Нього, Він обов'язково вкаже тобі шлях, яким йти далі. Покаже різними методами. Можливо, через твого пастора, через Своє Слово, через простих людей, чи навіть через ту ж саму літературу, яку ти знайдеш серед сотень книг в тому ж таки магазині. Чи ти думаєш, що Богу складно знайти варіант, за допомогою якого Він буде говорити до тебе? Щоб спрямувати в «правильне русло», Бог може говорити навіть через осли! Точніше, через ослиць (пригадай оповідь про Валаама — 4 М. 22). Але питання в тому, чи ти будеш шукати відповіді в Нього? Чи будеш ти робити так, як скаже Бог, чи покладатимешся на те, що підказують тобі твої традиції чи амбіції, нехай навіть найкращі і найциріші? Дивлячись в церкві тільки на людей, ми майже завжди будемо розчаровані: неідеальні люди ніколи не зможуть створити ідеальних стосунків. Приходячи до Бога і будуючи стосунки з Ним і з людьми на основі Його Слова, ми не будемо розчаровані ніколи!

Розірвана завіса

З часів створення Адама і Єви Бог прагнув спілкування з людиною. Спілкування на пряму: від серця до серця. Через непослух гріх увійшов в життя людей. І тоді Ісус — Син Божий, лишивши славу неба, прийшов на цю землю, щоб ми могли отримати життя вічне. Коли Ісус помирав за наші

гріхи на хресті, то завіса, яка закривала вхід у храм і у Святе святих, була розірвана надвоє! Спілкування з Богом перестало бути привілеєм священиків і царів Ізраїлю. Сьогодні кожен може входити у Святе святих, входити у Божу присутність. Те, що втрачено в Едемі, було відновлено в Ісусі Христі! Наш Бог — ревнитель. Йому не байдуже, що ми робимо. Не байдуже, чи ми проводимо час у спілкуванні з Ним, чи клопочемося особистими справами, приділяючи Господу лише незначну частину свого життя. Як часто ми виконуючи свої плани, приходимо до Нього і просимо благословити! І потім дивуємося, коли все йде не так, як ми планували! Іноді Бог допускає кризи в наше життя, щоб достукатися до нашого серця. Він може допустити ситуації, коли все, що ти робив раніше, вже не допомагає. Твої ілюзії розсипаються. Повітряні замки, які ти так довго будував, — руйнуються. Надія і власні сили — також. Тобі повністю доводиться поклатися на Нього. Ти шукаєш Його руки, Яка благословляє, але не знаходиш. І тоді ти шукаєш Його Лиця, спілкування з Ним. Тільки живе спілкування, тільки взаємні стосунки від серця до серця — це те, ради чого Ісус пішов на хрест. Можливо, тепер ти проходиш через певну кризу і через розчарування. Почни шукати Його Лиця, Його присутності. Він покаже шлях, покаже вихід, навіть коли все навколо здається безнадійним. «Господи, що накажеш мені робити?» — нехай це питання стане молитвою.

Петро Нестерук,
istina.info

Дорогим служителям і працівникам журналу «Благовісник» — мир Вам від Господа нашого Ісуса Христа.

Перед виборами ми дивилися і телепередачу «Свобода слова», на якій була зібрана українська еліта — відомі вчені України, головні редактори газет і журналів. І ось ці знаменитості, говорячи про різницю між Заходом і Сходом, сказали, що в своїй роботі вони відмінностей не бачать, а якщо і є якісь відмінності, то вони доповнюють одна одну. Один науковець розповів, що він родом зі Львова, але працює зі студентами Харкова та Дніпропетровська і не бачить різниці між людьми, зокрема між молоддю Заходу і Сходу України, що ділять Україну політики, яким єдина Україна не потрібна, тому й розводять скандали. Чому я це пишу?

Бо коли до нас приїжджають брати із Заходу, то нам хочеться чути їх українською. Але вони чомусь налаштовуються на російську, бо думають, що ми їх не зрозуміємо. Це велика помилка, а для нас приниження, наче ми другий сорт українців! Навіть коли до нас приїжджав голова ЦХВС Михайло Паночко і єпископ Василь Боечко, то і вони старалися говорити російською. Ми ж усі добре розуміємо українську мову, хоч і навчалися російською. А з батьками і в громаді розмовляли і розмовляємо хоч і не чистою, але українською.

Ми дуже добре розуміємо, що якщо є держава Україна, то мусить бути і державна українська мова. А політики сваряться, бо вони переважно старшого віку і не хочуть учити чистої української мови, що потрібно для ведення документів.

Я народилася в Белгородській області, з 15-ти років поїхала працювати на завод в Харків і вчитися і не роблю з мови проблеми. Тільки політики і диявол хочуть сварок через мову, щоб забрати мир між росіянами і українцями, особливо це помітно в уряді.

Ми отримуємо журнал «Благовісник» і газету «За євангельську віру» українською мовою. Читаємо, розуміємо, любимо і дякуємо Богові за них. Ми звернули увагу, що всі з'їзди, усі молодіжні конференції відбуваються на Заході (Львів, Луцьк, Рівне). Так, там більше віруючих, слава Богу! Але все-таки чому б не організувати їх на Сході України, щоб наші віруючі, наша молодь побачили, що немає різниці між християнами Заходу і Сходу, що ми діти одного Батька — Бога Небесного.

Я народилася 1934 року в глухому селі Белгородської області за 15 км від станції Прохорівка. І дівчиною задумувалася, чого в нас співають українські пісні: «Ой чого ти плачеш, душе утомлена...», «За все Тобі я дякую, Спасителю Ти мій», «Радію я, пісні співаю...» та інші. А потім вияснилося, що коли 1933 року в Україні був страшний голод, віруючі звідти йшли в глиб Росії — і через них у наших селах багато увірувало людей, у тому числі мої батько і мама. Тато був проповідником, під час війни не взяв у руки зброї і не відомо де загинув. Мама залишилася з шістьма дітьми, і тільки дякуючи Богу і молитвам усі вижили.

Тепер Господь хоче, щоб Йому вірні із Західної України приділили більше уваги Сходу для духовного зростання і єдності Його дітей. Ми просимо Господа, щоб до нас приїжджали сильні проповідники із західних областей — і ми зростали духовно, і стерлися грані між Заходом і Сходом.

Сердечно дякуємо вам за журнал «Благовісник». Нехай благословить Вас Господь у Вашій праці на славу Йому і на наше утвердження у вірі.

З любов'ю нашого Господа Ісуса Христа Ваші сестра Тетяна Яківна та брат Анатолій Михайлович Ільїнські.

Вірш присвячений моєму чоловікові на
честь його 50-річчя

* * *

Здавалось, що той кволий вітер?
А він берізка слези витер,
Розпухлих бруньок скрегіт слухав
І трепетно на рани дмухав,
Аж поки присудам повинна,
Клейка, зворушливо-невинна
У світ проклюнулася зелень.
І раптом вулиці поселень
Перетворилися в алею
Поміж Едемом і Землею.
Де бруд, буденність, правда гола?
Тремтить від ніжності довкола
Живе і навіть скам'яніле.
...Є ті на світі, що зуміли
Суди земні перетерпіти
Лише тому, що слези витер
Ім хтось тендітною рукою.
Він не шукав собі спокою.
І не казав, що хата скраю,
«Хіба ж я більше інших маю?!»
У небайдужості є влада
В рай ад земний перетворити.
Чутливість серця – не посада.
Це – вибір слухати й служити.
Від добрих слів мудріють люди.
Звершити може дотик чудо,
Коли зникають касти, ранги,
Розгойдуються бумеранги
Добра, любові і посвяти.
Буває, треба не багато,
Щоб зберегти в стражданнях мужність:
Лиш тільки – ближніх небайдужість.

Доторкнуса до твоїх сивин,
Ти всміхнешся – зморщок ціла згряя
В кутики очей повибігає.
Часу плин. Ах, часу швидкий плин...
Як на тебе схожим став наш син!

У альбомах ще не пожовтіли
Фотографії із тебе, молодого,
А вже осінь перейшла дорогу,
Майже всі берізки облетіли.
І дощі, дощі заморосили.

Ти не той. І я давно не та.
Друзі, посоліднівши, старіють,
На очах ровесники сивіють.
Так, твоя чуприна ще густа,
Але якось зблизились свята...

Рідний мій, сьогодні п'ятдесят
Стукнуло тобі, як кажуть люди.
Хай для тебе світлим день цей буде,
Найгарнішим з особистих свят!
Глянь, який барвистий листопад!

Мов для тебе доля зберегла
Розмаїття кольорів осінніх.
Не сумуй, що роки – швидкоплинні.
Дякуй Богові, що зберігав від зла,
Що добром стежинка поросла,

Що під ясным небом в мирний час
Ти минаєш п'ятдесяту віху,
Що обходить нашу хату лихо,
Що маяк спасіння не погас,
Дух Святий веде у вічність нас.

І нехай старіє наша плоть,
«Скаче» тиск, буває, крутять руки.
Наша втіха – діти та онуки,
І благословляючий Господь.

* * *

Ще небо не прорвалося водою,
Не б'ють джерела з-під землі ключами,
Але сказав уже Всесильний Ною:
«Зайдіть в ковчег. Я зачиню за вами.»

В ковчезі затишно, безпечно і приємно.
Там – люди й звірі, обминули чвари.

А за ковчегом раптом стало темно.
Гримить і блискає, і гонить вітер хмари.

Зайдіть в ковчег – то Боже повеління,
Останній шанс для порятунку світу.
Послухавсь Ной: дароване спасіння,
Після потопу – райдуга завіту.

Нехай над нами небо голубіє,
Хай надвечір'я золотить заграва.
Христос Господь, в Твоїй крові надія,
Ти наш ковчег! Хвала Тобі і слава!

Прости нам, Боже

Одна за одною – тривожніші вістки.
Чорнішає днів акварель.
Пророками смерті, військові повістки
Вже стукались в двері осель.

Від запаху крові дурманились очі,
Хижішав юрби оскал.
Під сні кольорові, у зоряні ночі
Хтось клав непомітно запал.

Вже день, розпанаханий злими вогнями,
Десь цілився з ляку в малят.
З обжитого місця втікав у безтямі
Вчорашній сусіда і брат.

Прошарком історії попіл Фергани
Зсідається в долях людей.
Вбивають, вмирають,
страждають земляни.
Горить естафета смертей.

Одягнуті в людські надії і строфи,
Регочуть статуї Свобод.
...Розбіглися кола кроваві з Голгофи.
Прости нам, осліплий народ!

Нічна молитва (осіннє)

Прийди до мене – ніч така осіння!
Наснилося рубцям про давні рани,
А за вікном химерами тумани
Розмалювали мокре картоплиння.

Скрутився вітер мовчки у клубочок
І влігсь на жмут покинутого сіна –
То зрідка схлипне, мов крізь сон дитина,
То перегорне пам'яті листочок.

Кружляє листя... О, земне тяжіння!
Та хто вгада перетин траєкторій?
Моєї долі не розкажуть зорі,
Ні на долонях ліній павутиння.

Поетична сторінка

Хоча основу заплело коріння
Родів, родів... Їх праведність і злами
У гени аж до мого покоління
Вплелися цеповидними хрестами.

Все ж, вибір мій: зібрати мокре листя
В букет терпкий чи кинути під ноги,
На перехресті вибрати дорогу
Чи ж дати в серці милосердю місце.

Прийди до мене – Ти моє спасіння.
Незатишно і холодно у хаті.
Густі тумани геть не винуваті,
Що довга ніч болючого прозоріння.

То – просто осінь. То – пора настала
Зібрати все, що сяялось роками.
... Прошелестіла за вікном і впала
Самотня сливка, зсушена вітрами.

Падає час у вічність

Падає час у вічність –
ніч за днем,
і застигає звично
янтарем.

В гранях, що звуть «минулим» –
біль, жива
радість людська, самотність,
і слова.

В сферах століть іскриться
мить добра.
Людству ж інколи сниться
крові гра.

Падають на терези
вчинки й схлип.
Йдемо життям, мов лезом.
Ой, не схиб.

Секрет Божої прихильності

Анатолій Боярчук — місіонер місії «Голос надії» у Іркутській області. Ось уже 17 років він трудиться на місіонерських полях і, як свідчить він сам, безліч чудес Бог являв у його житті та служінні. Бо ж кожна людина, яка наворачтається до Господа, — це вже Боже чудо і велике явлення Господньої всемогутності. Та чи має місіонер особливий секрет того, як добитися Божої прихильності у житті, ми дізнаємося з розмови з ним.

— Розкажіть, як Бог покликав Вас на місіонерську працю у такі далекі землі Росії?

— Бажання проповідувати Євангелію я мав завжди. Я ріс в сім'ї віруючих. Батько був пастором церкви. Мама молилася, щоб я став проповідником. Я також молився про це і думав, що буду проповідувати в церкві у себе на батьківщині. Але з початком свободи я захопився євангелізаційними поїздками. Довелося побувати в Карелії, Луганській області, Свердловській області і на Північному Уралі. З 1990 року я виконував місіонерську працю у Смоленській області, а в 1994 році з дружиною поїхав у Сибір. Тоді у нас вже було шестеро дітей. Тому якщо ніні хтось вважає, що місіонерське покликання — це лише

для молодих і неодружених, то я хочу зауважити, що це не так. Бог кличе й одружених і тих, в кого вже є не одна дитина. Добре бути місіонером, коли в тебе велика сім'я, приїжджаєш на те чи інше місце — і одразу ж є церква (сміється). І це велике благословення, тому що люди починають цікавитися, хто ти, звідки, що спонукало тебе залишити рідну домівку і приїхати сюди.

Нині в нас є два основних центри праці — це міста Іркутськ та Ангарськ, хоча між ними відстань понад 50 км. Коли ми приїхали сюди, робота краще просувалася саме в Іркутську, і ми вирішили поки що призупинити працю в Ангарську. Але Бог зробив так, що ми не лишили цього міста, і нині тут є церква, яка мало не в десять разів більша від тої, яка утворилася в Іркутську. Згодом ми помітили, що в Іркутській області є велика проблема з наркоманією, і вирішили почати роботу в цьому напрямку. Тепер у нас діє понад 20 центрів реабілітації, де перебуває близько 300 чоловік. Ми також працюємо з

Наше інтерв'ю

дітьми у нашому дитячому будинку. І кожна людина, яка приходить до нас, — це велика Божа робота і свідчення Божої милості.

— Всі ми хочемо бачити Божу дію в нашому житті. Чи є місце чуду Божому у Вашо-му служінні?

— Звичайно. У нас були зцілення, коли Бог відкривав очі сліпим, звільняв людей від наркотичної залежності, а також від ВІЛу.

Один був у нас дуже хвилюючий випадок. До нас у реабцентр потрапила жінка, залежна від наркотиків. Вона жила у громадянському шлюбі з одним чоловіком, теж наркоманом. Згодом вона зрозуміла, що вагітна. Лікарі, обстеживши її, порадили зробити аборт, бо вона завагітніла тоді, коли вживала наркотики, і разом з тим вони виявили, що вона ВІЛ-позитивна. Жінка відмовилася від аборту — і на неї почали всляко тиснути, кажучи, що дитина народиться калікою й таке інше. Це був дуже важкий час для людини, яка робила лише свої перші кроки до Бога. Ми молилися з

нею і за неї всією церквою, радили їй зберегти дитину і покладатися на Бога. І вона вирішила зберегти цю дитину, хоча це рішення було надзвичайно важким для неї. У той же час в інший центр реабілітації прийшов і батько її майбутньої дитини. Коли він дізнався, про цю вагітність, почав гаряче підтримувати її. Він теж навернувся до Господа, Який звільнив і його від наркотиків.

Дитина народилася у свій час повністю здоровою. Разом з тим, коли ці люди провели обстеження на ВІЛ, з'ясувалося, що цієї інфекції в їхній крові не виявилось. Після проходження реабілітації вони вирішили офіційно одружитися. Тепер у них двоє дітей. Вони всі здорові і славлять Бога повною дружною сім'єю.

Таких випадків, коли Бог являє Свою милість у нашому служінні, безліч. У нас є один брат, нині він уже виконує пасторське служіння, який страждав цирозом печінки через алкоголізм. Він був вже практично при смерті, коли почув по телевізору про християнський реабцентр. Тоді ще в нас не було центрів, але він підійшов до служителів церкви, які розповіли йому про Христа, спасіння, про те, що Бог сильний його оздоровити. Він повірив у це, прийняв Христа у своє серце, і Бог зцілив його тіло і душу. Нині він виконує служіння, має сім'ю, троє чудових дітей.

Не раз Бог являв Свою могутню руку й у моєму житті.

Одного разу, коли я повертався з евангелізаційної поїздки, з'ясувалося, що в моє-

му баку майже немає пального. Я думав, що ще зможу доїхати до найближчої заправки, але машина зупинилася, а довкола ані душі. Я знав, що в моєму баку все-таки ще є трохи пального. Але ж як його звідти дістати? Мені спало на думку взяти шланг і витягнути трохи цього бензину. Це мені вдалося. Але ж як його подати у двигун? Мені прийшла думка залити цей бензин в бак для води, яка омиває вікна. Тоді там води не було, і я прилаштував до нього шланги, які приєднав до карбюратора. Таким чином бензин потрапив у двигун. Машина завелася. Я їхав і думав (щось таке людське спрацювало в мені): «О, яка в мене машина економна! Як довго я можу їхати буквально на краплі бензину». Та коли приїхав на заправку, то зрозумів, що не міг би так довго їхати на цьому пальному. Не мій розум тут спрацював, а Божя сила вела мій автомобіль. Нам часто хочеться знайти якесь логічне пояснення Божому чуду, але насправді шляхи Божі незбагненні і неосяжні.

— **Чи є у Вашому житті якийсь секрет того, як отримати Божу прихильність, Його благословення і пережити Його чудо у своєму житті?**

— Ми часто шукаємо Божої руки, тому що в Божих руках — наше благословення, зцілення. Але Господь протягом всього мого життя вчив мене передусім шукати Його лице. Коли місіонер приїжджає на працю, він потребує близького перебування з Богом, постійного єднання з Ним, тому що поруч немає нікого, хто міг би

тобі допомогти, хто міг би тебе спрямовувати. У такі миті ти постійно пам'ятаєш, що без Господа — ти нічого не можеш. Минає певний час — і довкола тебе з'являються люди, ті, які вже можуть щось робити, допомагати у праці. Разом з тим ти набуваєш певного досвіду, розвиваєш свої здібності і починаєш вважати, що ти сам можеш багато з чим впоратися. Подібне було й зі мною. Коли я приїхав в Іркутську область, то біля мене не було нікого, хто міг би мені дати пораду, підбадьорити, тому я постійно молився Господу, виділяв певний час для того, щоб шукати Боже лице. Та через деякий час, коли в нас вже була церква, певна група людей, ми організували табір для дітей, я вирішив, що можна себе певним чином «розвантажити». І поступово той час, який я виділяв для єднання з Господом, я почав витрачати на інші справи. Замість того, щоб вранці шукати Божого лица, я думав: «У мене завжди є година під час моєї поїздки в місто Іркутськ. І цей час я можу використовувати для молитви». Але це було не завжди можливо. Часто трапляються різні ситуації: то підвезти когось треба, то хтось зупинив тебе, то важко сконцентруватися». І згодом цей час, який я проводив з Господом, зник з мого життя.

Одного разу, коли ми проводили табір, мої діти й дружина були там, і я вирішив поїхати і подивитися, як саме відбуваються заняття, як діти проводять свій час. Та коли перед цим я заїхав додому, то помітив, що мій будинок хтось

Якщо Ви хочете поповнити знання Біблії, почути відповіді на запитання людей про різні проблеми повсякденного життя, слухайте християнську радіопрограму ЛЕОНІДА ЯКОБЧУКА «ВІДВЕРТІСТЬ», яка виходить в ефір щоп'ятниці о 21.15 на першій програмі Українського радіо.

відвідав. Вікно було вибите, в домі не виявилось відеомагнітофона, касет та інших речей. На мене в автомобілі чекали ще брати та сестри, тому я особливо не розгубився, лише нашвидкуруч склав розкидані речі і поїхав у табір. Дорогою я запитував у Господа: «Чому так сталося? Слово Твоє свідчить: «Якщо Господь міста не зберігає, даремно сторожа пильнує!» Для чогось Ти допустив це у моєму житті? Поясни мені, я не розумію, що Ти через це хочеш сказати». Коли я так молився, Господь відповів мені: «Більш ніж твоя праця, Мені потрібен ти сам». Я зрозумів, про що йдеться — я втратив той час, який провів наодинці з Богом. Цей вечір став вечором мого щиро-го каяття перед Господом, коли я вирішив ніколи більше не

нехтувати часом єднання з Ним.

Коли наступного дня я повертався додому, то побачив гурт підлітків. І тоді Дух Святий сказав до мого серця: «Підійди до одного з них і скажи, щоб він приніс те, що взяв». Я завагався: «Господи, як я можу так сказати, я ж не впіймав його на гарячому?» І Господь тоді сказав: «Тоді ти втратиш ці речі». Зрозуміло, я не хотів втрачати своїх речей, тому вирішив покоритися Божому голосу. Я підійшов до цього гурту і спочатку звернувся до всіх, але потім зрозумів, що маю казати так, як Бог звелів. І я звернувся до цього хлопця: «Де ти був вчора?» Він почав розповідати мені про свій день і, зрозуміло ж, там не йшлося про те, що він навідався у мій дім. Тоді я сказав: «Я не маю

наміру розповідати про те, що ти зробив, чи звертатися у міліцію. Але прошу тебе: те, що взяв, принеси!» А тоді просто повернувся і пішов додому. Через деякий час я почув гавкіт собаки. І коли я вийшов на вулицю, то побачив цього хлопця з пакетом, в якому був відеомагнітофон та касети. Він віддав їх мені, кажучи: «Це ще не все, я зараз решту принесу». Це був незабутній урок для мене.

Тому я хочу сказати сьогодні нашим читачам: шукаймо лица Божого і сили Його. Хай ніщо в нашому житті не позбавить нас цього пошуку. І, я вірю, Він явить і Своє лице, і Свою могутню руку в нашому житті.

*Розмовляла Ольга
МІЦЕВСЬКА*

Нікейський символ віри

У символі віри перераховані основні доктринальні положення тієї чи іншої групи християн. Християнство почало звертатися до них для протидії різним ересям, що проникли у Церкву. Те, що ми сьогодні вважаємо безумовно істинним, колись дискутувалося на найвищому рівні. Уже в першоапостольській церкві з'являлися подібні суперечки. Тому виникла потреба викласти основні доктрини у простій, чіткій та зрозумілій формі. Таких символів віри було багато, але найбільш відомим, повним і таким, що визнається основними християнськими гілками (католиками, православними та більшістю протестантів), є Нікейський символ віри. Він отримав назву від міста, де проходив Вселенський собор, який і сформував основні його положення.

Нікейський собор (325 рік) був скликаний, щоб обговорити вчення Арія, який вважав, що Бог Отець — більший за

Сина, Котрий, у свою чергу, більший за Святого Духа. Але, на відміну від Орігена, Арій не признавав ієрархії божественних істот. Він вніс радикальний монотеїзм в систему Орігена і прийшов до висновку, що тільки Отець є Бог. Син же один із тих, через Кого Отець створив Всесвіт, але, втім, Він — усього лиш творіння, створене з нічого, не Бог. Як творіння, Він не вічний, а має початок. Був час, коли Його не було. Сам Арій чітко визначив, що ці два пункти стали причиною суперечок: «Нас переслідують тому, що ми запевняємо: „Син мав початок...”, а також тому, що говоримо: „Він створений з неіснуючого”». Іншими словами, він не визнавав божественності Ісуса та Святого Духа. Учення Арія поширене в наш час серед свідків Єгови.

У 324 році Костянтин став імператором як західної, так і східної частини імперії і втручається в цю суперечку. Він скликає Перший Вселенський

собор, що дістав назву Нікейського і відбувся в червні 325 року під його головуванням. На цьому соборі були присутні 220 єпископів. Собор осудив Арія і затвердив антиарійський символ віри. Пізніше на Другому Вселенському соборі у Константинополі (381 р.) у нього були внесені незначні зміни, які зробили його більш чітким та зрозумілим.

Фреска, на якій зображено отців Церкви, які брали участь у Нікейському соборі.

Біблійна вікторина

Відповіді на третій тур

1. Синедріон (з грецької — зібрання, рада) — верховний орган політичної, релігійної і юридичної влади в євреїв в період римського панування до зруйну-

Ісус перед синедріоном

вання храму. Час виникнення синедріону не встановлено. Йосип Флавій згадує про нього, оповідаючи про події середини 1 ст. до н.е. Саме слово грецького походження (єврейська транскрипція — санхедрін), що вказує на пізні його походження. Як інституту йому передувала рада старійшин, яка склалася в період Ездри та Неемії. Єрусалимський синедріон складався з 70 чи 72 членів. В інших містах були свої синедріони. Інколи скликалися так звані «Малі синедріони», які склалися з 23 членів. Згідно Євангелій, в синедріон входили первосвященики, старійшини, книжники, тобто представники вищого духовенства, політичні вожді і богослови. Головою синедріону був первосвященик. Деякий час в синедріоні мали перевагу фарисеї, але в період земного служіння Ісуса Христа переважали представники партії садукеїв. У час панування римлян права синедріону були обмеженими. Наприклад, він не мав права засуджувати на смерть.

Серед членів синедріону були люди, які симпатизували Христу, наприклад Никодим і Гамаліїл. Згідно Нового Заповіту, синедріон на чолі з первосвящениками Анною і Каяфою осудив на смерть Ісуса Христа.

2. Не можна було брати в заставу жорна, якими мололи зерно на хліб (5 М. 24:6).

3. Про Нікейський символ віри читайте на 50 сторінці.

4. Фраза «Якщо Бог схоче спасти грішника, Він зробить це без твоєї чи моєї допомоги» була сказана англійським священнослужителем у відповідь на прохання Вільяма Карея (Кері) послати його місіонером в Індію. У той час така думка була досить поширеною серед служителів Церкви, які фактично стримували місіонерство у нехристиянських країнах. Вільям Карей знаменитий тим, що він перший,

хто не повірив у це твердження і фактично на одному ентузіазмі, маючи в кишені всього тринадцять фунтів, створив у 1792 році перше місіонерське товариство. Наступного року він з сім'єю вирушив в Індію, де перебував 41 рік, переклавши за цей час Біблію на 24 мови того краю. Історики без перебільшення називають його першим протестантським місіонером, який своїм життям та працею надихнув на це служіння тисячі християн, відкривши так званий «Золотий вік місії».

Четвертий тур

1. Які священні книги називаються апокрифічними і який їх взаємозв'язок із канонічними книгами, що складають Біблію?

2. У якому вірші Нового Заповіту одне і те ж слово згадується 8 разів?

3. Яке чоловіче ім'я найбільш популярне на сторінках Біблії (ним названо найбільше людей)?

4. Хто такі зилоти?

Новини Церкви християн віри євангельської України

12-14 серпня на центральному стадіоні м. Ужгорода відбулася велика євангелізація за участю Віктора Гамма (центр «Відродження»), у якій взяли активну участь церкви ХВЕ.

26 серпня відбулося відкриття новозбудованого дому молитви у м. Рогатині Івано-Франківської області. Там вже декілька років працює місіонер місії «Голос надії» Ігор Бубна. Тепер молода церква має своє приміщення для богослужіння.

2 вересня у церкві ХВЕ м. Івано-Франківська відбулося святокове богослужіння з нагоди закінчення реставрації дому молитви. Старовинне приміщення церковної споруди, передане у 90-их роках громаді ХВЕ, є пам'яткою архітектури. Після ремонту значно покращилася акустика приміщення, облаштовані кабінети для недільної школи, радіо та телестудії, редакції газет.

4 жовтня 2007 року старший єпископ ЦХВЕУ М.С. Паночко та його перший заступник М.П. Синюк узяли участь у засіданні Ради євангельських протестантських церков України, яка відбулася в офісі Асоціації місіонерських церков євангельських християн України.

Учасники засідання, обговоривши поточну ситуацію в сфері державно-церковних відносин в Україні, розглянули низку важливих для українських протестантів питань. Зокрема, розглянули питання про реституцію майна протестантським церквам України; питання щодо використання державних засобів масової інформації з метою духовного і морального виховання населення та недопущення розпалювання релігійної ворожнечі

на телебаченні, радіо та в пресі; про підготовку та проведення молитовного сніданку в лютому 2008 року.

10 жовтня вперше у Луганській області в церкві м. Брянка відбулося богослужіння з участю усіх церков ХВЕ. Такі зустрічі планується проводити щоквартально.

Церква Христа-Спасителя (м. Луганськ) придбала землю та розробила проект будівництва дому молитви, який стане центральним для церков області. У цьому приміщенні планується розмістити також канцелярію обласного об'єднання церков ХВЕ.

13 жовтня в м. Дніпропетровську, в церкві «Світло Євангелії» відбулося богослужіння для інвалідів. Були запрошені гості з інших областей, зокрема з Волині, група дітей з фізичними вадами з інтернату. Не можна було залишатися байдужим, слухаючи свідчення братів та сестер, які, незважаючи на свій фізичний стан, сповнені надії і оптимізму. Лунали проповіді Слова Божого, молитви, був час для особистого спілкування. На закінчення відбувся благодійний обід.

14 жовтня відбулося посвячення дому молитви в с. Олександрівка Широківського району Дніпропетровської області. На свято з'їхалося багато гостей з міст Кривий Ріг, Апостолово, були представники органів влади. А 21 жовтня відбулося посвячення дому молитви в с. Мар'янське, Апостоловського району. Брати та сестри з невеличкої церкви цього села на протязі довгих років просили, щоб Господь допоміг їм придбати приміщення. Божа відповідь не забарилася: на початку весни вони придбали колишній Бу-

динок побуту, виконали певні ремонтні роботи і тепер з радістю служать Господу в своєму домі молитви.

20-21 жовтня у смт. Солоне відбулися євангелізаційні заходи з участю медичної мобільної клініки. У богослужінні та євангелізаційних заходах брали участь місіонерський гурт «Християнин», віруючі з міст Дніпропетровська, Дніпродзержинська. Служіння відвідало близько 400 людей, прийняли Господа у своє життя — 40.

28 жовтня в м. Дніпропетровську, у церкві «Віфанія», відбулося загальнообласне богослужіння, на яке зібралось більше тисячі людей. Співом служив зведений хор з чотирьох церков області, а також декілька музичних груп. З проповіддю Слова Божого виступив єпископ церков ХВЕ Дніпропетровської області М.М. Мокієнко, його заступники В.Б. Степанченко, С.П. Вінковський. Задоволені і підбадьорені Словом Божим, брати і сестри поверталися в свої церкви з бажанням частіше проводити подібні богослужіння.

29-30 жовтня цього року в м.Атланти (США) відбулося чергове засідання Міжнародної Асамблеї християн віри євангельської. У програмі зустрічі була як духовно-збудовуюча частина, зокрема, реферат «Мудрість домобудівництва і сучасна Церква», молитви, свідчення про дію Духа Святого в минулому і сьогодні, про які розповів служитель з Прибалтики Я.Озолінкевич.

Закрите засідання Комітету МАХВЕ було присвячене обміну інформацією про життя церков ХВЕ, що входять до складу Міжнародної Асамблеї. Учасники засідання обго-

ворили проект віровчення та Статуту МАХВЄ.

Одним із непростих питань порядку денного було обговорення ситуації в Народній Церкві (м. Одеса). Після тривалої дискусії Комітет вирішив: рішення Правління та Комітету ЦХВСУ від 17.07.2007 р. вважати таким, що набуло чинності. Згідно цього рішення П.В. Сердиченко позбавляється сану єпископа із забороною звершувати всі священнодії в Церкві ХВС.

13 листопада у приміщенні канцелярії ЦХВСУ відбулася нарада завідувачів відділів Церкви ХВС. Керівники усіх 12 структурних відділів зустрілися разом, щоб обговорити та спланувати свою працю та служіння.

14 листопада старший єпископ Церкви ХВСУ Михайло Паночко провів інтернет-конференцію, яку організувала Релігійно-інформаційна служба України (RISU). Михайло Степанович відповів на численні запитання інтернетвідвідувачів та працівників RISU.

25 листопада відбулося відкриття дому молитви у м. Бурштині (Івано-Франківська обл.). Церква налічує всього 55 членів, але віруючі зуміли практично власними силами за два роки закінчити будівництво.

У м. Тернополі розпочалися 6-місячні Біблійні курси для проповідників, на яких зараз навчаються 50 братів.

Наприкінці жовтня молодь з Тернопільської області вирушила в євангелізаційну поїздку у Луганську область. Це євангелізаційний гурт «Надія» та група молоді з Тернополя та церков області.

Священослужителі Чернігівщини вважають, що місцеві ЗМІ погано захищають суспільну мораль

Такого невтішного висновку дійшли практично всі учасники засідання Обласної ради Церков і релігійних організацій Чернігівської області. У ході засідання найбільша увага була приділена саме питанню співпраці релігійних організацій та ЗМІ Чернігівської області у сфері захисту суспільної моралі.

Керівник відділу у справах релігій ОДА Віктор Молочко та керівник відділу у справах преси та інформації ОДА Дмитро Никоненко акцентували увагу на тому, що обласним ЗМІ не вдається витримувати розумний баланс між позитивними та негативними матеріалами: домінує інформація про жорстокість і зло, рекламуються всілякі провидці, культивується конфліктне мислення. Також відсутня будь-яка система у висвітленні життя різних релігійних конфесій області в той час, як саме там, на думку доповідачів, можна достатньо знайти позитивних і повчальних прикладів про життя родини, про зцілення від алкогольної залежності, про віруючу молодь.

Державні чиновники запропонували започаткувати на місцевих телебаченнях серію передач за участю молодих вірян різних конфесій, у газетах створити спеціальні постійні рубрики чи й цілі сторінки, а журналістів закликали не соромитися мати внутрішнього цензора – совість, коли мова йде про моральні цінності суспільства.

Анонс

Читайте в наступному номері:

Християнин та освіченість

**Якщо Вас зацікавила ця тема,
пишіть нам, запитуйте, пропонуйте**

***Працівники журналу «Благовісник»
потребують Вашої підтримки, Ваших молитов та
Вашої допомоги. Ми чекаємо на Ваші листи,
побажання, зауваження, матеріали,
які зможемо використати у наступних номерах.
Божих Вам благословень!***

21 жовтня в палаці «Україна» в Києві з ініціативи Церкви ХВСУ відбулося Свято подяки Богові. Це вже вдруге на всеукраїнському рівні Церква ХВС проводить подібний захід (минулого року це свято також відбулося в палаці «Україна»).

Зранку, підійшовши до Палацу «Україна», я побачив великі оголошення відомих артистів естради, серед яких ховалося маленьке про Свято подяки Богові. Одразу прийшла думка, що оголошення про День подяки Богові мусить сяяти величезними буквами на всю стіну палацу. На жаль, навіть ці оголошення виявляли суть речей у нашій незалежній державі і так званому християнському суспільстві, де принижують значення Слова Божого і по суті нехтують Божими Заповідями.

Юрій Веремій, єпископ церков ХВС Івано-Франківської області, розпочавши святкове служіння, одразу зауважив, що в Україні, з милості Божої збережений мир. Він наголосив, що Бог створив нас за Своїм образом та подобою для того, щоб ми прославляли Бога. Наша відповідь Богові — в

нашій подяці Йому. Богу до вподоби, коли Його діти складають Йому подяку. Єпископ закликав слова лозунгу свята «Подяка Богові за хліб, за мир, за Україну» вкласти в серця українців і щоденно протягом року складати Богові подяку. Присутні злилися в одноголосній молитві подяці Богові.

Без сумніву, в Палаці «Україна» зібралися чудові християнські співаки, які богонатхненно співали пісні хвали Богові. До співу молодіжного об'єднаного хору долучався весь зал (присутніх було понад 3 тис.), який злагоджено підхоплював відомі псалми, слова яких висвітлювалися на двох великих екранах: «Тебе, Творця світів-просторів, я співом прагну звеличати!», «Боже великий, єдиний, нам Україну храни!», «Великий Бог!». Дитячий хор церкви «Філадельфія» м. Києва дзвіночками-голосочками славив Бога: «Я здійму до неба крильця-ручечята, помолюся за маму, за тата, за сестру і брата, за усю родину, і за рідну нашу Україну». Капела бандуристів (м. Львів) в святкових

національних костюмах співала пісні хвали під акомпанемент бандури. Порадував присутніх великий духовий оркестр (м. Горохів, Волинь), який не тільки виконував окремі композиції на відомі духовні пісні, а й супроводжував спів загального хору. Чудово співали окремі виконавці і групи: Анатолій Попудребка з Черкас, гурт «Джерело» з Івано-Франківщини, гурт «Добра новина» з Миколаївщини, гурт «Пілігрим» з Чернівців. Чоловічий хор церков ХВС Київщини також величним співом прославив Господа. Брати заспівали два псалми: «Хваліте ім'я Господнє», «Да исполнятся уста наши хваленья Твоего, Господи!»

З першою проповіддю Слова Божого до присутніх звернувся заступник єпископа Церкви ХВС України по освіті Анатолій Кліновський. «У нас прекрасна земля, це визнає весь світ, наших працівників прагне Європа і США. Все в нас є. Чому ми не можемо вийти з кризи?» — саме таке запитання задав проповідник присутнім і дав відповідь: «Люди сьогодні говорять: ми вирости-

ли чудовий врожай. Люди підносять людей, але Бога не згадують, і в цім трагедія. Бог нас благословляє, а ми Його ігноруємо. Україна декларативно стала християнською, сьогодні модно бути християнином, але ніколи не було стільки гріха і розпусти, як тепер. Християнство більше на вустах, аніж на ділі. Бог — це не пожежна машина і не карета швидкої допомоги, Він з нами реально кожного дня. Щоб прийшли переміни у наш край, нам потрібно молитись. Коли євангельська мораль стане критерієм життя, коли від декларації ми перейдемо до реальності, то станемо справжніми християнами. І тоді Божа рука ще більше благословлятиме наш край...» З цим баченням майбутнього України погоджувалися присутні, які знову з'єдналися в молитві за наш край.

Вітального листа учасникам Свята подяки від Президента України зачитав представник Президента Олександр Саган: «Шановні друзі, сердечно вітаю Вас із проведенням всеукраїнського свята «Богові подяка за хліб, за мир, за Україну!», яке започаткувала Церква християн віри євангельської п'ятидесятників України. Молитва вдячності збрала разом християн з усіх областей нашої країни. Це свідчення того, що все більше українців будують своє життя

за заповідями Божими, за християнськими і загальнолюдськими цінностями. Дуже важливо, що наша нація переживає духовне оновлення. Бажаю вам добра, родинної злагоди, міцного здоров'я і щастя. Нехай Господь благословить Україну. Віктор Ющенко».

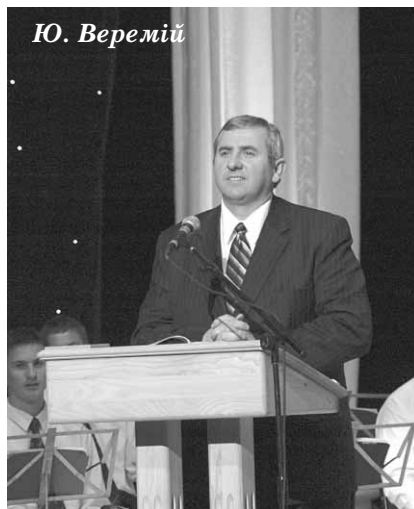
Георгій Бабій, єпископ братнього союзу п'ятидесятників — Об'єднаної Церкви християн віри євангельської України зауважив, що раніше християни не мали змоги зібратися у такому престижному місці для богослужіння, а тепер зібратися — і за це хвала Богу. Георгій Бабій наголосив, що Бог благословлятиме Україну

заради Своєї Церкви, якщо ми будемо молитися, будемо дякувати Богові і житимемо благочестиво та праведно.

Заступник голови євангельських християн-баптистів України Степан Корнута у своєму вітальному слові помітив, що Свято жнив, яке у США є державним, не придумане людьми, а є Божою заповіддю. «Сьогодні багато людей, які не дякують Богу за те, що вони отримують від Нього. Люди кажуть, що природа надихає людей, але ніяка природа не зробить людину віруючою. Тільки в Ісусі Христі ми отримуємо віру, яка спасає, ми отримуємо від Бога все необхідне нам на життя і поможність. Але ми потребуємо не тільки фізичного хліба, але й духовного. Нам потрібно мо-

Ю. Веремій

литися за мир, за хліб, за нашу державу і за її керівників».

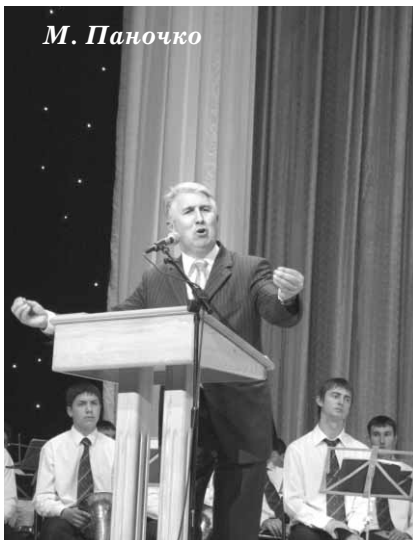
Глава патріаршої адміністрації УГКЦ Діонісій Ляхович передав вітання від головного греко-католика країни Любомира Гузара і заявив, що їхня церква єднається з п'ятидесятниками у молитві вдячності Богу, і подякував за співпрацю у будівництві миру та злагоди в Україні.

Слово від присутніх на святі депутатів мав Петро Кравчук з Волині. Він процитував Біблію і привітав зібрання від лідерів БЮТ — Олександра Турчинова та Юлії Тимошенко.

Гість з Фінляндії (м. Тампере) пастор Ярм Макконен запевнив, що на далекій півночі багато віруючих, які люблять Бога і моляться за Україну. Ці слова аудиторія зустріла аплодисментами. Європейський служитель провів паралель між кліматом холодної Фінляндії та родючої України і закликав не смітити, а турбуватися про природу, як про матір та батька.

Заключну проповідь проголосив Михайло Паночко. Він привітав присутніх із Всеукраїнським Святом подяки Богові і наголосив, що ціль цього свята не в тому, щоб показати себе: «Ми не будемо йти тими дорогами, щоб возвеличити себе, бо ми з вами возвеличені Ісусом Христом. Колись не народ, сьогодні — народ, колись не помилувані,

М. Паночко

нині — помилувані. Наше серце переповняє вдячність Богові, і ми хочемо це зробити у більшій кількості — сплести разом вінок хвали і подяки Богові!» Єпископ проповідував на тему «Ісус Христос — хліб життя!» (Ін. 6:23-36): «Одного разу Ісус чудесним чином нагодував хлібом багато людей, людям це так сподобалося, що вони знову прийшли на те місце і навіть Ісуса хотіли зробити своїм царем, щоб Він їх годував хлібом. Ісус не жаліє для нас хліба. Але не це головне. Головне, щоб люди, наївшись хліба, не забули про Бога. Тому Ісус увагу людей відвертає від земного хліба, і зосереджує на духовному: Ісус же сказав їм: «Я хліб життя». Він докорив людям що вони, хоч і бачили чудеса і хліба наїлися, але не вірували в Нього. Найбільша проблема — невір'я, на якому базуються всі гріхи. І ця проблема сьогодні важлива для народу України. Не може бути здоровою нація, яка не їсть духовного хліба». Михайло Степанович зауважив, що церква не повинна шукати заміників у служінні Богові, а дії Духа Святого. На закінчення він побажав християнам не втрачати тісного зв'язку з Ісусом Христом.

Після закінчення урочистого служіння старші служителі Церкви ХВС вийшли на сцену і звершили молитву подяки і благословення, а троє старійшин почергово молилися: за хліб (С.В.Веремчук), за

мир (І.А.Хрипта) та Україну (М.М.Камінський). А потім усі присутні одноголосно помолилися молитвою «Отче наш».

З Палацу «Україна» більшість віруючих попрямували на Майдан Незалежності для ще однієї молитви — під відкритим небом.

Акція «Молитва за Україну» Церкви ХВСУ на Майдані Незалежності

Увечері 21 жовтня в Києві було досить прохолодно, але на Майдані зібралось багато християн для спільної молитви. Микола Синюк, перший заступник єпископа Церкви ХВС України, звернувся з вітальним словом до присутніх на площі. Він наголосив, що з волі Божої християни зібралися на Майдані і мають унікальний час і можливість, коли вільно можна сповідувати віру в Бога, коли на центральній площі Києва звучить голос Божого відкриття: «Я вважаю, що сьогодні на Майдані впеше зібралось так багато віруючих людей для спільної молитви за благополуччя, мир і спокій нашої країни. Сьогодні Майдан набуває нового змісту. Наш Майдан має стати Майданом Молитви, щоб ми всі об'єдналися в любові Ісуса Христа». Микола Синюк запросив усіх присутніх до спільної молитви.

«Моя молитва нехай лине до Тебе, наче фіміам!» — ця та

декілька інших пісень пролунали на Майдані. З заключною проповіддю виступив Михайло Паночко. Закликав до особистої відповідальності за долю України: «Бог подарував нам цю країну, щоб ми

тут щасливо жили. Нас, присутніх на Майдані, об'єднує одна ідея — щоби Бог почув нас і помилував наш край. Ніяка людська ідея чи програма не може змінити щось на краще в країні, але є Господь, Який може це зробити. Але Бог бажає, щоб жителі України відкинули гріх і покорилися Господу Ісусу Христу, а не бунтували проти Бога своїм невірством, своїми гріховними вчинками. Все, що будується без Бога, приречене на провал. Якщо народ зверне зі злих доріг своїх і стане на пряму дорогу, схилиться перед Богом в молитві і скаже: «Господи, помилуй нас!», то Бог почує і оздоровить наш край. Бог хоче, щоб жителі України стали учасниками духовного процесу в країні. Ця подія на Майдані якраз підтверджує це. Нехай наша молитва досягне неба, а звідти зіллється дощ Божого благословення». Єпископ Церкви ХВС України закликав християн звершити молитву згідно листа ап. Павла до Тимофія: 1) за нашу країну, увесь наш народ, усі сфери життя; 2) за Президента України і його адміністрацію; 3) за уряд, від кабінету Міністрів до сільського голови. Протягом десяти хвилин було звершено ці три молитви. Молилися Віктор Боришкевич, Михайло Мокієнко, Михайло Паночко, а весь народ на Майдані одноголосно промовляв «Амінь!», тим самим підтверджуючи свою згоду.

Нехай це «АМІНЬ» відгукнеться в серцях усіх християн, кожного жителя України! Нехай Бог допоможе нам, щоб ми на ділі були християнами згідно Слова Божого. Вважаю, що цьогорічне свято Подяки Богові і молитва на Майдані суттєво сприяли тому, щоб християни досягали єдності в молитві, згуртовувалися навколо Євангелія.

*Геннадій Андросов,
Миргород-Київ-Луцьк,
фото автора*

Подяка Богові
за життя
за мир
за Україну!

Київ,
21 жовтня
2007 р.

Праця в ім'я Бога

ніколи не помітять

самого Бога

